विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

Disaster Preparedness and Response Plan (DPRP)

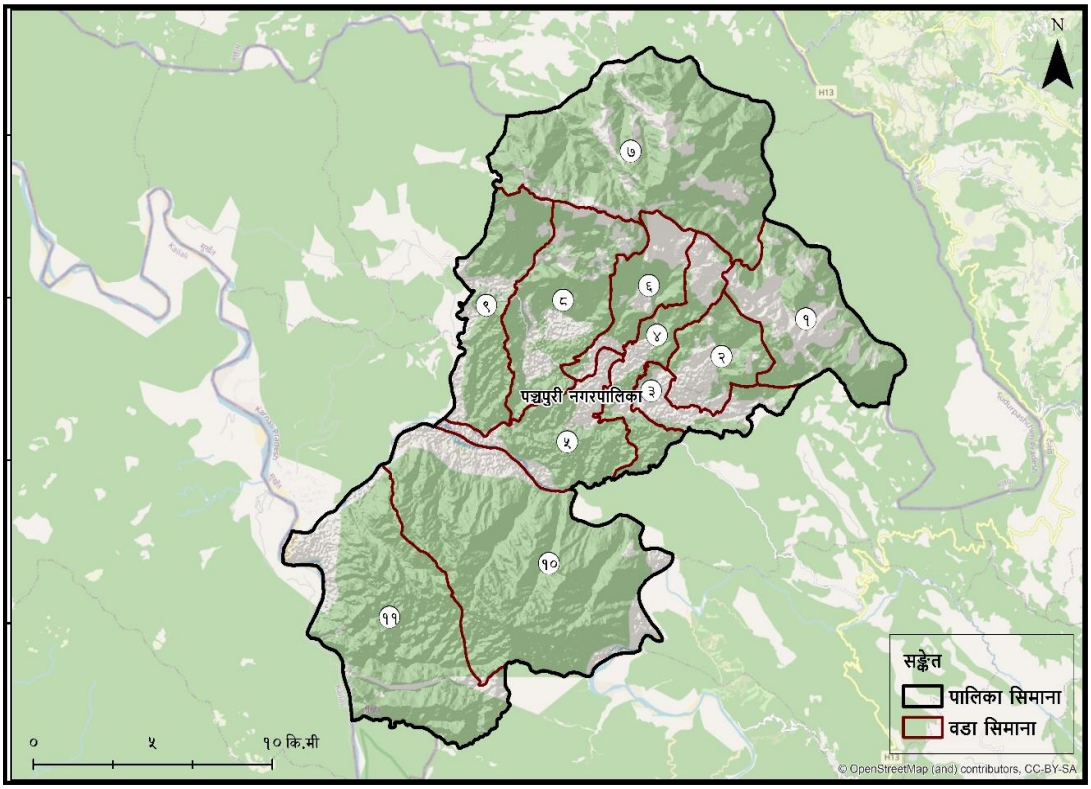

पञ्चपुरी नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

बावियाचौर, सुर्खेत

कर्णाली प्रदेश, नेपाल

शब्द संक्षेप

गै.स.सं.	गैर सरकारी संस्था
जि.प्र.का:	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
जि.प्र.का:	जिल्ला प्रहरी कार्यालय
जि.स.स.का	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय
जि.स.स.	जिल्ला समन्वय समिति
ना.पा	राष्ट्रिय अनुकुलन योजना
न.पा.	नगरपालिका
ने.से.	नेपाली सेना
ने.रे.सो.	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
आ.व.	आर्थिक वर्ष
म.स्वा.स्व.से.	महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविका
सा.वि.	सामुदायिक विद्यालय
स्वा.से.	स्वास्थ्य सेवा
सा.वि.व्य.स.	सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिती
गा.सा.स.	गाउँ सामुदायिक समिति
लै.स.सा.स.	लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

दस्तावेज : विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९ सुर्खेत

प्रकाशक : स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, पञ्चपुरी नगरपालिका, सुर्खेत

वेवसाइट : panchapurimun.gov.np

ईमेल : ito.panchapurimun@gmail.com, info@panchapurimun.gov.np

प्रकाशन मिति : २०७९

आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग : युएसएआईडी/मर्सिकोर र सुन्दर नेपाल संस्था (**भकारी परियोजना**)

सर्वाधिकार : पञ्चपुरी नगरपालिका, सुर्खेत

धन्यबाद ज्ञापन

पञ्चपुरी नगरपलिका कर्णाली प्रदेशको सुर्खेत जिल्लामा अवस्थित छ। संघीय संरचना पछि स्थानीय सरकारको रूपमा जनताको विकासको तीब्र आकांक्षासँगै यस नगरपालिकामा पूर्वाधार विकास साथै अन्य विकास निर्माणका काम भइरहेको छ। तर प्राकृतिक रूपमै यो नगरपालिका पहिरो, बाढी, भूकम्प, आगलागी, चट्याङ, हावाहुरी, महामारी जस्ता बहु-प्रकोपको जोखिममा छ र यस प्रकारका विपद्का घटनाबाट वर्षेनी क्षति हुने गरेको छ। जलवायु परिवर्तनको प्रभावले यस नगरपालिकाको विपद् जोखिम अझ बढाईरहेको छ। पञ्चपुरी नगरपालिकाको चुरे तथा महाभारत क्षेत्रमा रहेको र यो क्षेत्र भौगोलिक रुपमा कमजोर हुनेहुँदा बर्षेनी भू–क्षय तथा पहिरोले ठाँउहरूमा धनजनको क्षति गर्ने गरेको छ यसका साथै धेरैजसो भू भागहरुमा पहाडी भिरालो भएका कारणले गर्दा पनि पहिरोको जोखिम झनै बढेको छ। यस पालिकाको तल्लो क्षेत्रमा खोलाहरु प्रसस्त मात्रामा रहेकाले तल्लो क्षेत्र वाढी जन्य जोखिम उच्च रहेको छ। यसरी पञ्चपुरी नगरपालिका बहु प्रकोपको हिसाबले उच्च जोखिम अवस्थामा रहेको छ।

नेपालको संविधान, २०७२ ले विपद् व्यवस्थापनलाई तीनवटै तहका सरकारको साझा अधिकारको सूचीमा राखेको छ। यसै आधारमा पञ्चपुरी नगरपालिकाले विपद्को प्रभावकारी प्रतिकार्य तथा त्यसको लागि पर्याप्त पूर्वतयारीको लागि प्रकोप, संकटासन्नता तथा क्षमता लेखाजोखाको आधारमा पञ्चपुरी नगरपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गरेको छ। पञ्चपुरी नगरपालिकाले विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि आफ्नै आन्तरिक श्रोत, विकास साझेदार संस्थाहरूको सहायता तथा निजी एवम् सामाजिक क्षेत्रसँगको साझेदारीमा यस योजनाको कार्यान्वयन हुनेछ। विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा पूर्वतयारीका गतिविधिहरूलाई सम्बन्धित विषय क्षेत्रगत योजना तथा कार्यक्रमहरूसँग समायोजना र एकिकरण गरी विपद् जोखिम सुसूचित विकासको अभ्यास मार्फत पञ्चपुरी नगरपालिकाको उत्थानशीलता विकास गरिनेछ। यस योजनाको कार्यान्वयनबाट विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्दै विपद्का कारण हुने क्षति एवम् नोक्सानी घटाउन नगरपालिकालाई सहयोग पुग्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु।

पञ्चपुरी नगरपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाको निम्ति आर्थिक, प्राविधिक तथा विज्ञ सहयोग तथा सूचना संकलन, विश्लेषण र विभिन्न चरणको छलफल गरी योजना तयारीको लागि USAID / मर्सिकोर, स्थानीय संस्था सुन्दर नेपाल संस्था भकारी परियोजनाको तर्फबाट जनक नारायण आचार्य र गगन खड्का तथा परामर्शदाताको रुपमा EERC लाई धन्यवाद दिन चाहन्छु। यस योजना तर्जुमाको क्रममा छलफलको समन्वय गरी आवश्यक सूचना उपलब्ध गराउनुहुने सबै वडाका वडाध्यक्ष तथा वडा विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरूको योगदान उल्लेखनीय छ। त्यसैगरी नगर स्तरीय छलफलको नेतृत्वदायी भूमिकाको लागि यस पञ्चपुरी नगरपालिकाका सबै बिषयगत शाखाका कर्मचारी, बिपद् व्यवस्थापन सम्पर्क व्यक्ति, सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस तथा स्थानीय विकास साझेधार संस्था लगायत सबै लाई धन्यवाद दिन चाहन्छु।

धन्यवाद !

लार्लावेर भण्डारी

नगर प्रमुख

विषय सूचि

	विषयवस्तु	पेज नं.
परिच्छेद : १	परिचय, योजनाको पृष्ठभूमि र उद्देश्य	
१.१	पृष्ठभूमी	१
१.२	योजनाको उद्देश्य	१
१.३	योजनाको तयारी प्रकृया	२
परिच्छेद : २	विपद् जोखिम र व्यवस्थापनको अवस्था	
२.१	पञ्चपुरी नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय	५
२.२	नगरपालिकामा विद्यमान प्रमुख प्रकोपहरु	७
२.३	विगतका विपद्को अवस्था विश्लेषण	७
२.४	सम्भाव्य प्रकोप तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्र	८
२.५	प्रकोपहरुको सम्भाव्य जोखिम विश्लेषण	९
२.६	पूर्व सूचना प्रणाली	११
२.७	कानूनी, नीतिगत तथा संस्थागत व्यवस्था	११
२.८	विषयगत क्षेत्रहरु तथा जिम्मेवार निकाय	११
परिच्छेद : ३	पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना	
३.१	सामान्य पूर्वतयारी योजना	१३
३.२	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना	२३
३.३	आपतकालिन प्रतिकार्य योजना	२९
परिच्छेद : ४	बन्दोबस्तीका सामाग्री उपलब्धता तथा आवश्यकताको लेखाजोखा	
४.१	स्रोत/साधनको वर्तमान अवस्था तथा क्षमता विश्लेषण	३५
४.२	विपद् प्रतिकार्यकालागि दक्ष जनशक्ति	४४
परिच्छेद : ५	विविध	
५.१	स्रोत तथा साधनको व्यवस्थापन	४५
५.२	अन्य निकायहरुसंगको समन्वय र सहकार्य	४५
५.३	अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा सिकाई योजना	४५
५.४	क्षमता विकास रणनीति र योजना	५०
अनुसूचीहरु		
१	प्राविधिक कार्यसमूहको प्रथम बैठकको कार्यसूची	५१
२	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिबाट प्राविधिक कार्यसमूहलाई प्रदान कार्यादेश	५१
३	सरोकारवाला निकायको पहिचान तालिका	५२
४	विषयक्षेत्रको प्रथम बैठकको कार्यसूची	५३
५	विषयक्षेत्र सदस्य संस्थाको कार्यशर्त (नमूना)	५४
६	अगुवा सहयोगी संस्थाको कार्यशर्त	५५

विषय सूचि

	विषयवस्तु	पेज नं.
७	कार्यशाला गोष्ठीको कार्यसूची	५५
८	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा विद्यमान पदाधिकारीहरुको विवरण	५९
९	नगरपालिकाको सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिति तथा कार्यदल	६०
१०	योजना अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा सिकाई संश्लेषण प्रारुप	७१
११	नगरपालिकामा रहेका विपद् व्यवस्थापनका लागि मौज्दात सामाग्रीहरुको विवरण	७५
१२	जिल्ला विपद् व्यवस्थापनका लागि समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि	७६
१३	विभिन्न निकायसंग भएका दक्ष जनशक्तिको विवरण	७७
१४	निर्माण व्यावसायी संघ सुर्खेतमा आवद्ध व्यावसायीहरुसंग रहेका हेभि उपकरहरु	७९
१५	स्थानीयतहमा कार्यरत स्वास्थ्य साखा संयोजकहरु र सहसंयोजकहरुको विवरण	८०
१६	जिल्लामा संचालनमा रहेका एम्वुलेन्सहरुको सम्पर्क सूची	८१
१७	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखाहरुको सम्पर्क सूची	८३
१८	सञ्चारकर्मीहरुको सम्पर्क विवरण	८४
१९	जल तथा मौषम मापन केन्द्रहरुको सम्पर्क विवरण	८५
२०	विपदको समयमा हेलिकप्टर बस्न सक्ने स्थानहरुको विवरण	८६
२१	जिल्लास्थित क्रियाशिल राजनैतिक दलहरुको सम्पर्क विवरण	८७

परिच्छेद : १

परिचय, योजनाको पृष्ठभूमि र उदेश्य

१.१ पृष्ठभूमि

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको मूलभूत उद्देश्य विपद्का कारणले हुने मृत्युदर तथा प्रभावित व्यक्तिहरूको संख्या उल्लेख्य रूपमा घटाउने, कृषि उद्योग, सडक, संचार, खानेपानी तथा सरसफाइका संरचना तथा स्वास्थ्य र शिक्षाका पूर्वाधार तथा सेवामा विपद्का कारणबाट हुने क्षति तथा नोक्सानी घटाउँदै तिनीहरूको उत्थानशीलता बढाएर विकासको दीगोपनालाई स्थायित्व दिनु र विकास तथा पूर्वाधार निर्माणमा गरिएको लगानीलाई सुरक्षित गर्नु हो।

अधिकार बाँडफाट सम्बन्धी संवैधानिक व्यवस्था, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४; विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ र विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६ ले व्यस्वस्था गरेको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय सरकारको अधिकार तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय नीति, २०७५; विपद् जोखिम न्यूनीकरण रणनीतिक कार्ययोजना, २०१८ -२०३० को लक्ष्य र मार्गदर्शनले निर्देश गरे अनुसार पञ्चपुरी नगरपालिकाको विपद् प्रतिकार्यलाई चुस्त दुरूस्त एवम् प्रभावकारी बनाउन र त्यसको लागि आवश्यक पूर्वतयारी गर्न जरुरी छ।

जलवायु परिवर्तन तथा अन्य विभिन्न कारणबाट विश्वमा प्रकोप जोखिमको अवस्थामा वर्षेनी बृद्धि भैरहेको छ। यस पञ्चपुरी नगरपालिका पनि पछिल्लो समयमा यस्ता प्रकोप जोखिमहरुबाट अछुतो रहन सकेको छैन। यस नगरपालिकामा विपद्बाट हुने जनधनको क्षति न्यूनीकरण गर्न, विपद्को प्रतिकार्य र पुनर्लाभलाई गति दिन र यस कार्यमा सरोकारवालाहरु बीचको समन्वयलाई प्रभावकारी बनाउन स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा (२) को खण्ड (न) र नेपाल सरकारबाट जारी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, अनुरूप यस नगरपालिकाले यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरेको छ।

१.२ योजनाको उद्देश्य

यस पञ्चपुरी नगरपालिकामा विपद् व्यवस्थापनको पूर्वतयारी र यस सम्बन्धी प्रतिकार्यलाई प्रभावकारी बनाई सम्भावित जनधनको क्षति उल्लेख्य रूपमा कम गर्नु यस योजनाको प्रमुख उद्देश्य हो। यसका अन्य उद्देश्यहरु देहाय बमोजिम रहेका छन्:

क) विपद् प्रतिकार्यका लागि विषयगत क्षेत्रहरूको भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्धारण गर्नु र विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा पूर्वतयारीका गतिविधिहरूलाई व्यवस्थित र समन्वयात्मक रूपमा कार्यान्वयन गर्नु,

ख) विपद् प्रतिकार्यका लागि मुख्य जिम्मेवार तथा सहयोगी निकायहरूको पहिचान र अद्यावधिक गर्नु,

ग) विपद्को लेखाजोखा, जोखिम नक्साङ्कन, विगतमा घटेका विपद्का घटनाहरुको तथ्याङ्क सङ्कलन र विश्लेणका आधारमा जोखिम सूचित योजना तर्जुमा गर्नु,

घ) विपद् प्रतिकार्यका लागि सामान्य पूर्वतयारी, पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरू तय गर्नु र

ङ) विपद् प्रतिकार्यका लागि हाल उपलब्ध स्रोत, साधन र जनशक्तिको लेखाजोखा एवम् सम्भावित विपद्को सामना गर्न आवश्यक क्षमताको आंकलन, प्रक्षेपण, प्रवन्ध र विपद् प्रतिकार्य तथा पूर्वतयारीका लागि स्थानीय साधन श्रोतको अधिकतम परिचालन गर्नु।

१.३ योजनाको तयारी प्रकृया

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०७६ ले स्थानीय निकायको विपद्व्यवस्थापन समितिको नेतृत्व र विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको क्षेत्रमा संलग्न निकाय तथा विषयगत क्षेत्रको सहभागितामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ। सोही व्यवस्था अनुसार यस पञ्चपुरी नगरपालिकाले सहभागितामूलक प्रक्रिया अपनाई विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गरेको छ। विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्दा अवलम्वन गरिएको प्रक्रियागत ढाँचा देहाय बमोजिम रहेको छः

माथि उल्लिखित ढाँचामा योजना तर्जुमाका मुख्य चरणहरुको सङ्क्षेपमा तल चर्चा गरिएको छः

१.३.१ पञ्चपुरी नगरपालिकाको स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयारीका लागि सर्वप्रथम मिति २०७८/०२/२३ पञ्चपुरी नगरपालिका को विपद् व्यवस्थापन समितिले पहिलो अभिमुखिकरण तथा तयारी बैठकको आयोजना गरेको थियो। यस तयारी बैठकले योजना तर्जुमा गर्न आठ वटा विषयक्षेत्रहरुको निर्धारण गर्नुका साथै विगतका विपद्का घटना सम्बन्धी तथ्याङ्क, प्रकोप नक्सा, सङ्कटासन्नता तथा जोखिम आंकलन र विपद् सम्बन्धी विद्यमान सन्दर्भ सामग्रीको समीक्षा गर्न र योजना तर्जुमा प्रक्रियामा प्राविधिक सहयोग गर्नका लागि स्थानीय निकायमा कार्यरत कर्मचारी तथा अनुभव प्राप्त विज्ञ समेत रहेको प्राविधिक कार्यसमूह गठन गरेको थियो। प्राविधिक कार्यसमूहको बैठकको कार्यसूची अनुसूची-१ मा संलग्न छ। स्थानीय विपद्व्यवस्थापन समितिको बैठकले कार्य समूहलाई काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी सहित अनुसूची-२ बमोजिमको कार्यादेश प्रदान गरेको थियो। बैठकले स्थानीय तहमा कार्यरत सरोकारवाला र साझेदार संस्थाको पहिचान तथा सूचीको प्रस्ताव तयार गरी सूचीलाई पूर्णता प्रदान गर्ने विषयलाइ कार्यसमूहको जिम्मेवारीमा समावेश गर्ने निर्णय समेत गरेको थियो। यसरी पहिचान गरिएका सरोकारवाला निकायहरूको विवरण अनुसूची-३ मा समावेश गरिएको छ।

१.३.२ आधारभूत अध्ययन

स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिबाट स्थानीय विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी मौजुदा नीति, योजनाहरू, विपद्का घटना सम्बन्धी तथ्याङ्क र प्रकाशनहरू, प्रकोप नक्सा लगायत अन्य सान्दर्भिक सामग्रीहरुको पुनरावलोकन र समीक्षा गरी विपद्

जोखिम सम्बन्धी आधारभूत अध्ययन र विश्लेषण गरिएको थियो। स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले पहिलो कार्यशाला आयोजना गर्नु अगावै आधारभूत अध्ययनको काम सुरु गरिएको थियो। योजना तर्जुमाका क्रममा देहाय बमोजिमका तथ्याङ्क, दस्तावेज, प्रकाशन र अभिलेखहरुको समेत अध्ययन तथा विश्लेषण गरिएको थियोः-

- विपद्व्यवस्थापन सम्बन्धी संघ र कर्णाली प्रदेशको नीति, ऐन, नियम तथा निर्देशिका,
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०७५ तथा कर्णाली प्रदेशको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नीति २०२० तथा रणनीतिक कार्ययोजना २०२०-२०३०,
- पछिल्लो पाँच वर्षको घटना सम्बन्धी तथ्याङ्क र प्रकाशनहरू, प्रकोप नक्सा, सङ्कटासन्नता तथा जोखिम आंकलन, पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली सम्बन्धी तथ्याङ्क, दस्तावेज, प्रकाशन र अभिलेखहरु,
- USAID भकारी परियोजनाले तयार गरेका विपद्सँग सम्बन्धित प्रतिवेदनहरू,
- स्थानीय विपद्को इतिहास (भूकम्प, बाढी, पहिरो, आगलागी, महामारी, सडक दुर्घटना आदि),
- विपद् व्यवस्थापनको विगतको अभ्यास, अनुभव तथा सिकाई,
- जनसंख्या विवरण, सडक सञ्जाल, नदी, बसोबास क्षेत्र तथा नगरपालिकाको सीमाना देखिने नक्सा

१.३.३ विषयगत क्षेत्रको को बैठक

विषयक्षेत्र अन्तर्गत पर्ने सरोकारवाला निकायहरूको पहिचान, सामान्य पूर्वतयारी योजना, पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना, आपत्कालीन प्रतिकार्य योजनाका क्रियाकलापहरु, विषयक्षेत्रसँग सम्बन्धित स्रोतहरूको आंकलन, आवश्यकताको लेखाजोखा आदि विषयहरूमा छलफल गर्न स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको आयोजनामा बैठकहरू सञ्चालन गरिएको थियो। विषयक्षेत्रगत रुपमा योजनाको प्रस्ताव तयार गर्न विषयक्षेत्रगत समितिहरु गठन गरिएको थियो। विषयक्षेत्रको समितिहरुको बैठकको कार्यसूची अनुसूची-४ मा प्रस्तुत गरिएको छ। विषयक्षेत्रका सदस्य संस्था (Cluster Member) र ती निकायहरुको कार्यशर्त अनुसूची-५ मा तथा अगुवा सहयोगी संस्था (Lead Support Agency) को कार्यशर्त अनुसूची-६ मा समावेश गरिएको छ।

१.३.४ कार्यशाला गोष्ठी

विषयगत क्षेत्रहरुको निष्कर्ष तथा प्राप्त योजनाको प्रस्ताव उपर छलफल गर्न स्थानीय विपद्व्यवस्थापन समितिको नेतृत्वमा कार्यशाला गोष्ठी आयोजना गरिएको थियो। कार्यशाला गोष्ठी आयोजना गर्नु अघि स्थानीय विपद्व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी विषयगत क्षेत्रबाट प्राप्त निष्कर्ष तथा योजनाको प्रस्तावमा पर्याप्त छलफल र आवश्यक परिमार्जन गरिएको थियो। कार्यशालामा विषयगत क्षेत्रहरुको बैठकबाट प्रस्तावित विवरण तथा योजना उपर छलफल गरी सुझाव सङ्कलन गरिएको थियो। कार्यशाला गोष्ठीको कार्यसूची अनुसूची-७ मा संलग्न रहेको छ।

मिति २०७८ /०२/२३ मा सञ्चालित कार्यशाला गोष्ठीमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरू, विषयगत क्षेत्रका सदस्य सङ्घ/संस्थाहरू साथै राजनैतिक दल, निजी क्षेत्रका प्रतिनिधिहरु, विज्ञ, पत्रकार, सङ्कटासन्न समुदाय लगायतका सरोकारवालाहरुको सहभागिता रहेको थियो। कार्यशालाको सञ्चालन तथा सहजीकरण विज्ञ कार्यसमूहले गरेको थियो। विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सुन्दर नेपाल संस्था सुर्खेत र मर्सिकोर नेपालको साझेदारीमा USAID को आर्थिक सहयोग संचालित भकारी परियोजनाले आर्थिक तथा प्राबिधिक सहयोग गरेको हो।

१.३.५ योजनाको मस्यौदा

उपलब्ध नीति, कानून तथा दस्तावेजको अध्ययन तथा विश्लेषण, विषयक्षेत्रहरूको छलफल र द्वितीय स्रोतबाट सङ्कलन गरिएका सूचनाहरू र कार्यशाला गोष्ठीबाट प्राप्त निष्कर्ष र सुझाव समावेश गरी पञ्चपुरी नगरपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रस्तुत मस्यौदा तयार गरिएको थियो।

१.३.६ योजनामा प्रस्तावित क्रियाकलापको परीक्षण

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदामा प्रस्ताव गरिएका मुख्य क्रियाकलापहरु उपयुक्त भए नभएको र त्यस्तो क्रियाकलाप कार्यान्वयन गर्ने क्षमता पञ्चपुरी नगरपालिका तहमा उपलब्ध भए नभएको सुनिश्चित गर्न सरोकारवालाहरूको सहभागितामा कृत्रिम घटना अभ्यास (Simulation Exercise) मार्फत परीक्षण समेत गरिएको थियो। यस्तो परीक्षणबाट प्राप्त भएका पृष्ठपोषणलाई पनि यस योजना तर्जुमाको क्रममा ध्यान दिइएको छ।

१.३.७ पृष्ठपोषण सङ्कलन र अन्तिम मस्यौदा तयारी

कार्यशाला तथा कृत्रिम घटना अभ्यास समेतबाट प्राप्त पृष्ठपोषणका आधारमा तयार भएको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदामा सरोकारवाला निकाय, सङ्घ संस्था र विज्ञहरूको सुझाव लिईएको थियो। यसरी प्राप्त भएका सुझावलाई स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले पूनरावलोकन गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई अन्तिम रुप दिईएको छ।

परिच्छेद : २

विपद् जोखिम र व्यवस्थापनको अवस्था

२.१ पञ्चपुरी नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय

सुर्खेत जिल्लाको सदरमुकाम वीरेन्द्रनगर देखि पश्चिम क्षेत्रमा अवस्थित पञ्चपुरी नगरपालिका साविकका सालकोट, बाबियाचौर, छाप्रे, विधापुर र तातोपानि गा.वि.स. समेटेर बनेको छ। यस नगरपालिकालाई ११ वटा वडामा विभाजन गरीएको छ र यस नगरपालिकाको केन्द्र वडा नं ५ बाबियाचौरमा अवस्थित छ।

२.१.१ भौगोलिक अवस्थिति

पुर्व	बराहताल गाउँपालिका
पश्चिम	चौकुने गाउँपालिका
उत्तर	दैलेख जिल्ला
दक्षिण	कैलाली र बर्दिया जिल्ला
क्षेत्रफल	३२९.०९ वर्ग कि.मी
उचाई	समुद्र सतहबाट १९८ देखि २१०० मिटर

२.१.२ राजनैतिक तथा प्रशासनिक अवस्थिति

प्रदेश नं	कर्णाली
जिल्ला	सुर्खेत
नगरपालिका केन्द्र	बावियाचौर
वडाहरु	११
साविकका गाविसहरु	सालकोट, बाबियाचौर, छाप्रे, विधापुर र तातोपानि

२.१.३ जनसंख्याको विवरण

यस पञ्चपुरी नगरपालिकाको बस्तुगत विवरण २०७४ अनुसार, यस पञ्चपुरी नगरपालिकाको कुल जनसंख्या ३७२०३ रहेको छ, त्यस मध्य १८२७९ जना पुरुष र १८९२४ जना महिला रहेका छन्। यस नगरपालिकामा जम्मा ७२१२ घरधुरी रहेका छन्।

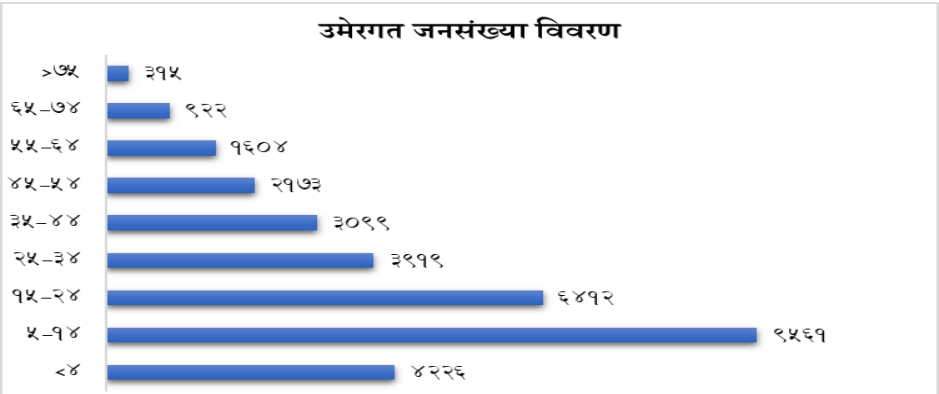

स्रोतः पञ्चपुरी नगरपालिका वस्तुगत विवरण, २०७४

यस नगरपालिकाको फरक क्षमता भएका व्यक्तिको जनसंख्या विवरण केलाउदा जम्मा पूर्ण अशक्त १९ जना, अति अशक्त अपांगता भएका २५ जना, मध्यम अपांगता भएका २९ जना, सामान्य अपांगता ४९ जना र वर्ग नखुलेका ३७ जना रहेको देखिन्छ।

२.१.४ हावापानी

हावापानि	उष्ण देखि समशितोष्ण प्रकारको हावापानी
वार्षिक औषत वर्षा	१५५० मि.मि (मौसमि विश्लेषण), जामु केन्द्रको विवरण
तापक्रम अधिकत	२७.८९ डिग्री सेल्सियस (मौसमि विश्लेषण)
तापक्रम न्यूनतम	१५.३४ डिग्री सेल्सियस (मौसमि विश्लेषण)
धार्मिक, साँस्कृतिक क्षेत्र	चमेरे गुफा, दहताल, पातल गुफा, पञ्चपुरी माई, कुण्डलिनि गुफा, गुफा ताल

यो नगरपालिका महाभारत/चुरे क्षेत्रको (भित्रि मधेश) भिरालो भूभागमा अवस्थित छ। यस नगरपालिकाको हावापानी उष्ण र समशितोष्ण रहेको छ। सुर्खेत जिल्लामा मौसमी तथ्यांक नाप्ने र रेकर्ड गर्ने मौसम मापन केन्द्र (स्टेसन) मध्य जामु स्थित मौसम मापन केन्द्र नं ४०३ यस क्षेत्रबाट सबैभन्दा नजिक रहेकाले यस स्टेसनको (वर्षातको) तथ्यांक विवरणको विश्लेषण गरिएको छ भने तापक्रमको विश्लेषणको निम्ति मौसम मापन केन्द्र बस्ती (४०६ नं) को मौसमि विवरणको विश्लेषण गरीएको छ।

२.१.५ भू-उपयोगको विवरण

यस नगरपालिकाको भू-उपयोगको विवरण अनुसार बन क्षेत्रले सबै भन्दा बढी क्षेत्रफल ओगटेको (८२ प्रतिशत) देखिन्छ भने सबै भन्दा कम घाँसे क्षेत्र (०.०२ प्रतिशत) रहेको छ। यस नगरपालिकाको भू-उपयोगको विस्तृत विवरण तलको तालिका तथा चित्रमा देखाईएको छ।

भू-उपयोग	क्षेत्रफल (H.)	प्रतिशत
पानी क्षेत्र	५६७.५७	१.७२
वन क्षेत्र	२५१३८.७८	७६.३७
घाँसे मैदान क्षेत्र	५.४६	०.०२
कृषि क्षेत्र	१६६३.४५	५.०५
बुट्यान क्षेत्र	५०४६.१९	१५.३३
निर्माण/ संरचना क्षेत्र	२८८.११	०.८८
बाँझो क्षेत्र	२०८.७४	०.६३

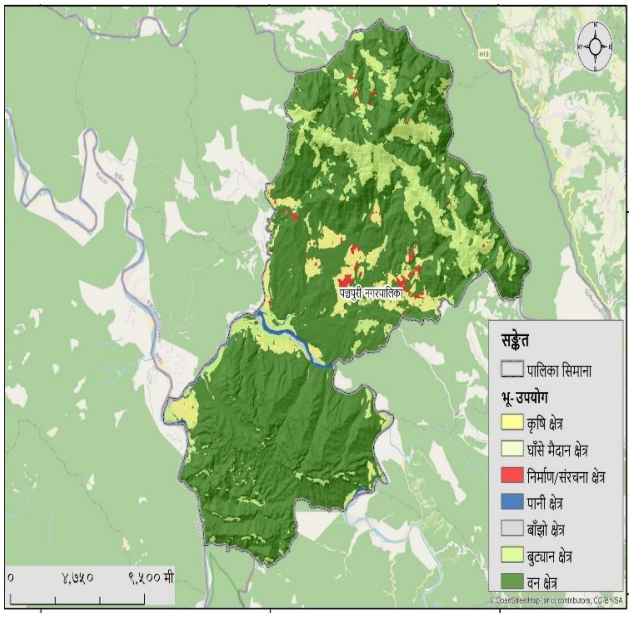

२.२ नगरपालिकामा विद्यमान प्रमुख प्रकोपहरु

यस नगरपालिकाको विद्यमान प्रमुख प्रकोपहरूमा बाढी, पहिरो, हावाहुरी, आगलागी, महामारी, जङ्गली जनावर, खडेरी, भूकम्प आदि पर्दछन्। यस नगरपालिकाको विपद् जोखिम प्रोफाइल तयार गरीएको छैन र पालिका क्षेत्र भित्र घटेका विपद्को घटनाको व्यवस्थित तथ्यांक राख्ने गरिएको छैन यद्धपि स्थानीय संगको छलफल, नगरपालिका स्तरमा गरिएको छलफल, गृह मन्त्रालयको विपद पोर्टलमा उपलब्ध भएका तथ्यांक तथा भकारी परियोजनाले संकटसन्न वडा तथा समुदायमा तयार गरेको एकीकृत सामुदायिक योजनामा समेटिएका तथ्यांक तथा सूचनाहरुको आधारमा रहेर पालिकाको प्रकोप स्तरीकरण निम्न बमोजिम गरिएको छ।

(नोटः नगरपालिकाले विपद्ले गरेको क्षतिको आधारमा राहत प्रदान गर्ने गरेको)

स्तर	प्रकोप
१	बाढी
२	पहिरो
३	हावाहरी
४	आगलागी
५	महामारी
६	सर्पदंश

स्तर	प्रकोप
७	जंगली जनावर आतंक
८	चटयाङ
९	भाईरल ईन्फ्लइन्जा (वर्षा महिनामा)
१०	रेविज (स्यालको टोकाईका कारण)
११	औलो (मलेरीया)
१२	कालाजार

(नोटः भूकम्प लाई प्रकोप स्तरीकरणमा नराखिएता पनि नेपाल सरकाले भू-कम्पलाई पहिलो प्रकोपमा राखेको हुनाले यसलाई प्रथम प्रकोपमा नै राखिने छ।)

२.३ विगतका विपद्को अवस्था विश्लेषण

यस नगरपालिकाको विपद्को अवस्था विश्लेषण गर्दा सबैभन्दा बढी क्षति पहिरोले गरेको छ, जसको पूनरावृत्ति पनि उच्च रहेको छ। मूलतःपहिरोले घरजग्गा क्षतिगर्ने, खेतियोग्य जमिन तथा सामुदायिक वनको जमिन बगाउने गर्ने गरेको छ। पहिरोको जोखिम सबै वडामा छ तर मुख्य गरि वडा नं १, ७, १०, ११ को उत्तरी भेग भने उच्च जोखिममा रहेका छन् भने वडा नं ५, ९, ८ भने बाढीको उच्च जोखिममा रहेका छन्।

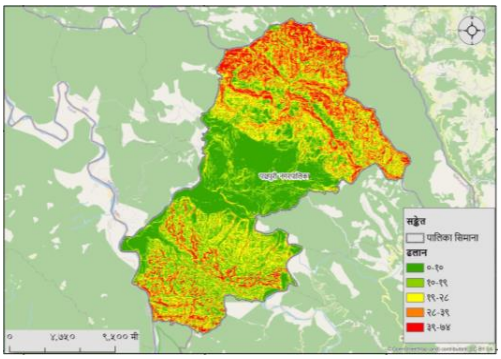

२.३.१ विपद्को ऐतिहासिक समयरेखाः

यस नगरपालिकामा विगतमा विभिन्न समयमा घटेका प्राकृतिक, गैह्रप्राकृतिक, जलवायुजन्य प्रकोपका घटनाहरुले निम्त्याएको अवस्थाको ऐतिहासिक समय रेखा, सोको प्रभाव र प्रभावित क्षेत्र, पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागि गरिएका प्रयासलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

वडा	प्रकोप	मिति	क्षति	प्रभावित बस्ती
५ (जामु)	बाढी	२०७१/४/२८	१३ जनाको मृत्यु	
१० (बच्छि, गर्खा)	बाढी	२०७१/४/२८	२९ जनाको मृत्यु	
७ (डोरी खोला)	पहिरो	२०७९/०३/२१	२ जनाको मृत्यु	

प्रकोप	मिति (सन्)	वडा	क्षति भएको संरचना	मानविय मृत्यु	घाईते	आर्थिक क्षति
चट्यांग	२०२२/०७/०५	७		१	१	०
पहिरो	२०२२/०७/०५	७		१	१	०
आगलागी	२०२२/०४/२९	९		०	०	०
आगलागी	२०२१/१२/१३	९		०	०	१५००००
आगलागी	२०२१/०४/१९	९		०	०	०
आगलागी	२०२१/०४/०६	५		०	०	०
आगलागी	२०२१/०३/३०	४	२	०	०	४५००००
आगलागी	२०२०/०८/२७	५	२	०	०	१००००००
चट्यांग	२०२२/०७/०५	७		१	१	०
पहिरो	२०२२/०७/०५	७		१	१	०
आगलागी	२०२२/०४/२९	९		०	०	०
आगलागी	२०२१/१२/१३	९		०	०	१५००००
आगलागी	२०२१/०४/१९	९		०	०	०
आगलागी	२०२१/०४/०६	५		०	०	०
आगलागी	२०२१/०३/३०	४	२	०	०	४५००००
आगलागी	२०२०/०८/२७	५	१	०	०	१००००००
जम्मा			७	४	४	३२०००००

स्रोतः Nepal Disaster Risk Reduction Portal (drrportal.gov.np)

२.४ सम्भाव्य प्रकोप तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्र

यस नगरपालिकाका दुई वटा वडा (७ र १) पहिरोको उच्च जोखिममा छन् भने वडा नं १० र ११ भने वाढीको उच्च जोखिममा रहेका छन्। यसै गरी वडा नं १० र ११ बन्यजन्तु आतंकको उच्च जोखिममा छन् भने यस नगरपालिकाको सम्पूर्ण वडाहरु आगलागीको उच्च जोखिममा रहेका छन्। विश्वव्यापी महाव्याधी कोभिड-१९ तथा स्वास्थ्य जन्य महामारीको, हावाहुरी र खडेरी को जोखिम पनि सबै वडामा छ र पछिल्लो समयमा सबै वडामा सुक्खा खडेरीको प्रकोप बढेको छ। यस क्षेत्रको भौगर्भिक अवस्था (ढुंगा माटो तथा भूकम्पीय जोखिमलाई) मध्यनजर नगरी संरचना निर्माण भएकाले वाढी, पहिरो

तथा भूकम्पबाट हुन सक्ने क्षतिबाट भने सबै वडाहरू तथा जनसंख्या प्रभावित हुने अवस्था छ। यी प्रकोपहरूको वर्तमान प्रभाव क्षेत्र तथा सम्भावित जोखिमको बिस्तृत नक्साङ्कन गर्ने कार्य बाँकी रहेको छ।

२.५ प्रकोपहरुको सम्भाव्य जोखिम विश्लेषण

यस पञ्चपुरी नगरपालिकाका विभिन्न स्थानमा घटेका विपद्का घटना र त्यसको असर साथै स्थानीय निकायको मौजुदा अवस्था, श्रोत साधन र जनशक्ति सबैलाई आधार मान्ने हो भने यो पालिका बाढी, पहिरो, आगलागी, हावाहुरी, बन्यजन्तु तथा खडेरी जस्ता बहुप्रकोपको उच्च जोखिममा छ। तसर्थ यस नगरपालिकाले सम्भाभित प्रकोपको आंकलनलाई निरन्तर पुनरावलोकन गर्दै योजना निर्माण तथा लागु गर्न ध्यान दिनु आवश्यक छ।

पञ्चपुरी नगरपालिकाको विपद् जोखिम विश्लेषण

प्रकोप	संकटासन्नता	सम्मुखता	बारम्बारता	प्रभाव	जोखिम
भूकम्प	❖ भवन तथा भौतिक पूर्वाधारका संरचनाहरू कमजोर रहेको ❖ धेरै जनसंख्याको अर्धपक्की एवं कच्ची घरमा बसोबास रहेको ❖ वृद्धवृद्धा, बालबालिका, अपांगता भएको जनसंख्या	उच्च	मध्यम	मध्यम	उच्च
पहिरो	❖ भिरालो जमिन ❖ पहिरोको जोखिमयुक्त ठाउँमा बसेको बस्ती ❖ जलवायु परिवर्तनको असर ❖ विकास निर्माणका कामले बढाएको जोखिम ❖ वृद्धवृद्धा बालबालिका अपांगता भएको जनसंख्या	उच्च	उच्च	उच्च	उच्च
बाढी	❖ वाढी जोखिमयुक्त ठाउँमा बसेको बस्ती ❖ जलवायु परिवर्तनको असर ❖ विकास निर्माणका कामले बढाएको जोखिम ❖ वृद्धवृद्धा बालबालिका अपांगता भएको जनसंख्या ❖ संरचना तथा घरहरु वाढी प्रतिरोधि नभएको	उच्च	उच्च	उच्च	उच्च
आगलागी	❖ संरचनागत जोखिम तथा लापरवाही ❖ बढ्दै गएको सुख्खा याम ❖ सामाजिक आर्थिक संकटासन्नता ❖ जनचेतनाको कमजोर अवस्था	उच्च	मध्यम	मध्यम	मध्यम
बन्यजन्तु आतंक	❖ सामुदायिक वनमा बन्यजन्तुको आहारा कम ❖ जनचेतनाको कमजोर अवस्था ❖ कमजोर संरचना	उच्च	उच्च	मध्यम	उच्च

प्रकोप	संकटासन्नता	सम्मुखता	बारम्बारता	प्रभाव	जोखिम
कोभिड – १९ तथा अन्य महामारी	❖ संक्रमण दर उच्च रहेको ❖ कमजोर स्वास्थ्य पूर्वाधार र तयारी ❖ सावधानीका उपायहरूको कमजोर पालना ❖ कमजोर जनचेतनाको स्तर ❖ सामाजिक आर्थिक संकटासन्नता ❖ उच्च जोखिम समूहमा रहेको जनसंख्या	उच्च	उच्च	मध्यम	उच्च
हावाहुरी	❖ जलवायुमा आएको परिवर्तन ❖ कमजोर सामाजिक आर्थिक अवस्था ❖ कमजोर घर तथा भवनहरू ❖ जनचेतनाको स्तर	मध्यम	मध्यम	उच्च	मध्यम
खडेरी	❖ जलवायुमा आएको परिवर्तन ❖ कमजोर सामाजिक आर्थिक अवस्था ❖ सिंचाईको कम पहुँच	मध्यम	मध्यम	मध्यम	मध्यम

सम्भावित जोखिम विश्लेषण

प्रकोप	उच्च जोखिम वडा	मध्यम जोखिम वडा	न्युन जोखिम वडा	कैफियत
पहिरो	७ र १	६,८,४,९ र २	बाँकी वडाहरु	
बाढी	१० र ११	५ र ९	बाँकी वडाहरु	
आगलागी		सबै वडाहरु		
बन्यजन्तु आतंक	१० र ११	९,१,७ र ६	बाँकी वडाहरु	
हावाहुरी		सबै वडाहरु		
महामारी		सबै वडाहरु		
मलेरीया	३, ५ र ९			
रेविज (स्यालको टोकाई)		सबै वडाहरु		एकै पटक हुनाले भ्याक्सिनेसनको समस्या
भाईरल ईन्फलुइन्जा	१०	अन्य सबै वडामा		

२.६ पूर्वसूचना प्रणाली

यस नगरपालिकामा बाढी (कर्णाली, भेरी नदि) प्रकोपको पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना गरिएको छ भने अन्य प्रकोपको पूर्वसूचना प्रणाली छैन। स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको जिल्ला, प्रदेश तथा राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रसँग सम्पर्क स्थापित गरी सूचना आदान प्रदान गर्ने तयारी गरिएको छ।

२.७ कानूनी, नीतिगत तथा संस्थागत व्यवस्था

यस नगरपालिकाको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन निर्माण भैसकेको छ र पछिल्लो स्थानीय निर्वाचन पछि स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति पुनर्रगठन गर्नुपर्ने छ। समितिमा हाल रहेका पदाधिकारीहरूको विवरण **अनुसूची-८** मा संलग्न छ। स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति अन्तर्गत आठ वटा विषयक्षेत्र हेर्न अगुवा संस्था तोकी सम्बन्धित विषयक्षेत्रको योजना तर्जुमा र समन्वयको जिम्मेवारी प्रदान गरिएको छ। विषयक्षेत्रका अगुवा संस्था र तिनमा कार्यरत पदाधिकारीहरूको विवरण **अनुसूची-९** मा संलग्न गरिएको छ।

आठ वटा वडामा वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको छ। यस नगरपालिकामा विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गरिएको छ। कोष सञ्चालन तथा परिचालनको लागि स्थानीय विपद्व्यवस्थापन कोष सञ्चालन कार्यविधि तर्जुमाको चरणमा छ। यस वाहेक नगरपालिकामा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, ऐन, नियम, मार्गदर्शन तथा आवश्यक मार्गदर्शनहरू बन्ने क्रममा रहेका छन्।

२.८ विषयगत क्षेत्रहरु तथा जिम्मेवार निकाय

यस नगरपालिकाले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनका लागि देहाय बमोजिमका आठ वटा विषयक्षेत्र निर्धारण गरी देहाय बमोजिमका कार्य जिम्मेवारी प्रदान गरेको छ:

२.८.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को समयमा सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूसँग समन्वय कायम गर्ने, विपद्को अवस्था आउनसक्ने पूर्वसूचना प्राप्त भएपछि स्थानीय सञ्चार माध्यमबाट सूचना सम्प्रेषण गर्ने, प्रकोपको कारण समस्यामा परिरहेका वा घाईतेलाई उद्धार गर्ने, हराएकाहरूको खोजी गर्ने, मानिसको मृत्यु भएमा सनाखत गरी शव व्यवस्थापन (वा हस्तान्तरण) को प्रवन्ध मिलाउने, पीडितहरूलाई राहत वितरण गर्ने जस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

२.८.२ खाद्ध तथा कृषि क्षेत्र

यो विषयक्षेत्रले विपद्को अवस्थामा पीडितहरूलाई तत्काल खानेकुरा, विस्थापित भई शिविरमा बसेकालाई चामल, दाल, नुन, तेल आदि खाद्य सामग्री उपलब्ध गराउने, खानेकुरा पकाउनको लागि आवश्यक प्रवन्ध मिलाउने र कृषि क्षेत्रमा भएको क्षति विवरण तयार गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

२.८.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्मा घाईते भएकाहरूको प्राथमिक उपचार गर्ने, महामारी हुनबाट बचाउने विधिहरू अवलम्वन गर्ने, शिविरमा उपचार गर्न नसकिने प्रकृतिका स्वास्थ्य समस्या भएका विरामी वा घाईतेलाई अस्पतालसम्म पुर्‍याई स्वास्थ्य उपचारको सुनिश्चितता गर्ने, महिला तथा बालबालिकामा पोषणको कमी भएमा त्यसबाट हुनसक्ने समयस्याबारे पीडित र सरोकारवालालाई सचेत गर्ने जस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ। साथै यस विषयक्षेत्रले कोभिड-१९ लगायतका महाव्याधीको संक्रमण, रोकथाम र व्यवस्थापनको कार्य समेत गर्नेछ।

२.८.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को अवस्थामा खानेपानी आपूर्ति गर्ने, विपद्का कारण ढलेका बोटबिरूवाहरू हटाउने, विपद्जन्य घटनाबाट सिर्जना भएका फोहोरहरू सरसफाई गर्ने, मरेका पशुपंक्षीहरूको व्यवस्थापन गर्ने, व्यक्तिगत सरसफाईको लागि स्वच्छता सम्बन्धी सरसामानहरू (जस्तैः हाईजिन किट, पियुष, क्लोरिन, डस्टविन) उपलब्ध गराउने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

२.८.५ आपत्कालिन आश्रय तथा गैर खाद्ध सामग्री क्षेत्र

यो विषयक्षेत्रले विपद्को कारण घरमा क्षति पुगी बस्न नसक्ने अवस्थामा रहेका पीडितहरूलाई आपत्कालीन आश्रय वा बासको लागि अस्थायी संरचना निर्माण गर्ने, पीडितहरूलाई त्रिपाल, भाँडाकुँडा, लत्ताकपडा जस्ता गैर–खाद्य सामग्री वितरण गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

२.८.६ संरक्षण तथा सूरक्षा क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को समयमा महिला, गर्भवती महिला, सुत्केरी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, शिशु, बालबालिका, बृद्धबृद्धाहरूलाई संरक्षण गर्ने, उनीहरूको आवश्यकता बमोजिमका सरसामानहरू जस्तैः सेनेटरी प्याड, अस्थाई शौचालयको व्यवस्थापन, खेलकुदका सामान आदि उपलब्ध गराउने, घरपरिवारका सदस्य गुमाएकाहरू तथा विपद्का कारण त्रसित व्यक्तिहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा दिने र हिंसामुक्त वातावरण सिर्जना गर्ने जस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

२.८.७ आपतकालिन शिक्षा क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को कारण विद्यालय तीन दिनभन्दा बढी बन्द भएमा विद्यार्थीहरूलाई आपत्कालीन शिक्षाको व्यवस्था गर्ने, प्रकोपले विद्यार्थीको पठनपाठनका शैक्षिक सामग्री हराए वा क्षति पुर्‍याएमा सोको व्यवस्था गर्ने र विद्यालयको शिक्षण सामग्रीहरू नष्ट भएमा पुनः व्यवस्था गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

२.८.८ शिघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को कारण अवरूद्ध हुन पुगेका अत्यावश्यक सेवाहरू (जस्तैः सडक, विद्युत, खानेपानी, टेलिफोन) तत्काल सुचारू गर्ने र त्यस्ता सेवा प्रदान गर्ने निकायका कार्यालयहरूमा क्षति पुगेमा वैकल्पिक व्यवस्था गर्ने, सामाजिक आर्थिक पूर्वाधार र अवस्थालाई चलायमान

बनाई जनजीवनलाई सामान्य बनाउने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

माथि उल्लिखित विषयक्षेत्र अन्तर्गत क्रियाशील रहेका सरोकारवाला निकाय तथा संस्थाहरूको विवरण अनुसूची-१० मा संलग्न गरिएको छ।

परिच्छेद : ३
पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

३.१ सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद्को स्थितिमा प्रतिकार्य गतिविधिहरू समयमै कार्यान्वयन गर्न संस्थागत क्षमता लेखाजोखा गरी सोको तयारी आवधिक रुपमा अद्यावधिक गर्न जरुरी हुन्छ। सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरुमा विपद् घटना अगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने जोखिम न्यूनीकरण, पूर्वतयारी र विपद् प्रतिकार्य गर्न संस्थागत तथा भौतिक संरचना, मेशिन र औजार, सीप विकास, जनचेतना, कृत्रिम घटना अभ्यास जस्ता क्रियाकलापहरु समावेश गरिएका छन्। यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्नु पनि विपद् पूर्वतयारी कार्य नै हो। विपद् प्रतिकार्यका कार्यहरूलाई प्रभावकारी बनाउन विषयक्षेत्रगत रुपमा सामान्य पूर्वतयारीको कार्ययोजना देहाय बमोजिम हुने गरी तर्जुमा गरिएको छ:

३.१.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	विपद्पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्ने	प्रत्येक वर्ष असोज सम्म	नगरपालिका	प्रत्येक आर्थिक वर्षमा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
२	विपद्को क्षति/नोक्सानी मूल्याङ्कनको लागि सर्वेक्षण टोली गठन गर्ने र आवश्यकता बमोजिम सर्वेक्षणका लागि सहायक टोली गठन गर्ने र प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (IRA-Initial Rapid Assessment) तालिम आयोजना गर्ने	प्रत्येक वर्ष मनसुन शुरु हुनु पूर्व	नगरपालिका	नगरपालिका स्तरमा एक र हरेक वडामा एक एक वटा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति
३	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा, क्षति लेखाजोखा गर्न विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण फाराम तयार गर्ने	प्रत्येक वर्ष कार्तिक सम्म	नगरपालिका	५०० प्रति	सामाजिक विकास शाखा

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
४	राहत वितरणका लागि सिफारिस फाराम लगायतका कागजात तयारी तथा अद्यावधिक गर्ने	प्रत्येक वर्ष मंसिर सम्म	नगरपालिका	५०० प्रति	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
५	प्रकोपको प्रकृति अनुसार खोज तथा उद्धारका लागि टोली गठन गर्ने	प्रत्येक वर्ष कार्तिक सम्म	वडा तहमा	हरेक वडामा एक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा विपद व्यवस्थापन
६	खोज तथा उद्धारका लागि गठित टोलीको निमित्त तालिम आयोजना गर्ने र परिचालन हुने प्रक्रिया निर्धारण गर्ने	प्रत्येक वर्ष पौष सम्म	वडा तहमा	हरेक वडामा एक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति सूरक्षा निकाय, विषयक्षेत्र
७	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरू खरिद, भण्डारण, मर्मत र व्यवस्थापन गर्ने	निरन्तर	निरन्तर	हरेक वडामा कम्तिमा एक सेट	नगरपालिका, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
८	खोज तथा उद्धारका लागि प्रयोग गर्न सकिने सवारी साधनहरू र एम्बुलेन्सहरूको सूची र सम्पर्क व्यक्तिको वितरण तयार गर्ने	निरन्तर	नगरपालिका	सबै वडामा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्वास्थ शाखा
९	बाढी/पहिरो, भूकम्पबाट बच्न र बचाउन सुरक्षित स्थानको पहिचान गरी अध्यावधिक सूची तयार गर्ने	निरन्तर	वडा अनुसार	आवश्यकता अनुसार हरेक वडामा कम्तिमा १ वटा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
१०	आपत्कालीन अवस्थामा प्रयोग गर्ने स्थलहरूको सूची स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित गर्ने	तत्काल सुरु गरी निरन्तर	तोकिएको मापदण्ड अनुसार	प्रत्येक वडामा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा कार्यालय

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
११	आपत्कालीन अवस्थामा आश्रय स्थलका रुपमा प्रयोग गर्ने स्थानको लागि चाहिने भौतिक पूर्वाधार र सेवाहरू निर्माण, बिस्तार गर्ने	तत्काल सुरु गरी निरन्तर	तोकिएको मापदण्ड अनुसार	प्रत्येक वडामा	पूर्वाधार विकास शाखा, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा कार्यालय, विषयक्षेत्र
१२	सबै वडामा हेली प्याडको निर्माण गर्ने	आवश्यक्ता अनुसार	हरेक वडामा जोखिममा रहेको समुदाय नजिक	११ वटा	पूर्वाधार विकास शाखा र सम्बन्धित वडा
१३	बाढी/पहिरो, हावाहुरी, भूकम्प, चट्याङ, आगलागी आदि प्रकोपहरूबाट समुदायमा पर्नसक्ने असर र सोबाट बच्ने उपायहरूका बारेमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	निरन्त	नगरपालिकामा सञ्चालित एफ.एम, पत्रपत्रिका, माईकिङ् आदि	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै कम्तिमा २ पटक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा कार्यालय
१४	खोज तथा उद्धारलाई प्रभावकारी बनाउन प्रकोपमा आधारित कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने/गराउने	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	नगरपालिका तथा वडामा	प्रमुख प्रकोपको लागि वर्षमा कम्तिमा एक एक पटक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
१५.	स्थानीय आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई जिल्ला,प्रदेश र राष्ट्रिय आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्रको सूचना प्रणाली संग जोड्ने	निरन्तर	नगरपालिका	निरन्तर	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र

३.१.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	विपद्को अवस्थामा खाद्यान्न खरिद तथा आपूर्तिका लागि सम्भाव्य पञ्चपुरीमा रहेका ब्यापारी पहिचान गर्ने साथै खाद्य संस्थानसंग समन्वय गर्ने	निरन्तर	नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार वर्षको १ वा २ पटक	कृषि शाखा, विषयक्षेत्र
२	तयारी खानेकुराका लागि तत्काल खरिद गर्न सकिने गरी पसलहरू पहिचान गर्ने वा करार सम्झौता गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	नगरपालिका स्तर	कम्तिमा २ वटा ठूला पसल वा उद्योग	कृषि शाखा, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा कार्यालय
३	विपद्को समयमा खाद्य सामग्री वितरण गर्ने तौरतरिका-प्रक्रिया बारे विषयक्षेत्रका सदस्यहरू बीच छलफल तथा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	वडास्तर	मुख्य प्रकोपको सम्भावित समय भन्दा पहिले कम्तिमा १ पटक	कृषि शाखा, विषयक्षेत्र

३.१.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नु पर्ने स्वास्थ्य तथा पोषण विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	विपद् पश्चात तत्काल देखा पर्ने स्वास्थ्य समस्या समाधानका लागि चाहिने औषधीहरू भण्डारण गर्ने	हरेक महिना, औषधिको गुण अनुसार	नगरपालिका	१००० जनाको लागि	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
२	द्रुत प्रतिकार्य टोली (Rapid Response Team-RRT) गठन गर्ने, क्षमता विकास र कार्यसूची तयार गर्ने	स्वास्थ्य क्षेत्रको प्रोटोकल अनुसार	नगरपालिका स्तर	वर्षमा १ पटक	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
३	प्रतिकार्यका लागि आवश्यक दक्ष मानव संशाधनको सूची तयार तथा	वडा संख्या र जनसंख्या	नगरपालिका स्तर	उपलब्ध भए अनुसार	स्वास्थ्य शाखा

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
	अद्यावधिक गर्ने	अनुसार			
४	स्वास्थ्य सम्बन्धी शिक्षण सामग्रीको व्यवस्था तथा स्वास्थ्य शिक्षाको लागि स्वास्थ्यकर्मीको व्यवस्था गर्ने	नियमित	वडास्तर	हरेक वडामा १ पटक	स्वास्थ्य शाखा, वडा कार्यालय, विषयक्षेत्र
५	कोभिड-१९ महाव्याधी लगायत महामारी रोकथाम, नियन्त्रण र परीक्षण तथा उपचार सम्बन्धी जनचेतना अभिबृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	नियमित	जोखिम युक्त वस्तिहरुमा	वर्षमा कम्तिमा ३ पटक	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
६	विपद् पश्चात तत्काल आवश्यक पर्ने सामग्रीहरु भण्डारण गर्ने जस्तैः सेनिटरी प्याड, डिस्ट्रोई मसिन	नियमित, गुणस्तर अनुसार	नगरपालिका	२०० जनाको लागि	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
७	विपद्को समयमा आवश्यक पर्ने एम्बुलेन्स, शव बाहन आदिको सम्पर्क र चालको फोन नं अध्यावधिक गर्ने	वर्षमा १ पटक	नगरपालिका		स्वास्थ्य शाखा, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन शाखा

३.१.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नु पर्ने खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	विपद्को समयमा खानेपानी शुद्धिकरणको लागि आवश्यक पर्ने क्लोरीन, पियुष जस्ता औषधिको उचित भण्डारण गर्ने।	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	नगरपालिका स्तर	५०० वटा वर्षमा कम्तिमा १ पटक	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा, विषयक्षेत्र
२	सरसफाईका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री तथा उपकरणहरू	प्रकोपको सम्भावित	पालिका स्तर	वर्षमा कम्तिमा १	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा, विषयक्षेत्र

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
	उपयुक्त ठाउँमा भण्डारण गर्ने।	समय अगावै		पटक	
३	खानेपानी ओसार्ने, जम्मा गर्ने र वितरण गर्ने साधनहरू मर्मत सम्भार गरी चालु अवस्थामा राख्ने।	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	पालिका स्तर	वर्षमा कम्तिमा १ पटक	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा, विषयक्षेत्र
४	आपत्कालीन अवस्थामा प्रयोग गर्न सकिने खानेपानीको श्रोतहरू पहिचान र संरक्षण गर्ने	निरन्तर	वडा तथा समुदायस्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरु	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा, पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय तथा स्थानीय समुदाय
५	विपद्को अवस्थामा खानेपानी प्रणालि सुधार गर्न आवश्यक सामग्री आपूर्तिका लागि सम्भाव्य पञ्चपुरीमा रहेका ब्यापारी पहिचान गर्ने साथै करार सम्झौता गर्ने	प्रकोप भन्दा अगाडी	नगरपालिका स्तर	आवश्यकता अनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समित, तथा

३.१.५ आपत्कालीन आश्रय र गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नु पर्ने आपत्कालिन आश्रयस्थल र गैरखाद्य सामग्री विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	विपद् प्रभावितहरूको लागि अस्थायी आश्रय वा बासको व्यवस्था गर्न आवश्यक सरसामान तथा औजारहरूको बन्दोबस्त गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	सबै वडामा	वडाको कुल जनसंख्याको कम्तिमा २० % जनसंख्यालाई पुग्ने	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, रेडक्रस, पूर्वाधार विकास शाखा
२	सम्भावित आपत्कालीन अवस्था आईपरेमा तुरून्त खरिद गर्न सकिने गरी अनुबन्ध करार गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	थोक विक्रेता/ खुद्रा विक्रेता/ सहकारी/	कम्तिमा १०० परिवारका लागि	नगरपालिका, कृषि शाखा, नेपाल रेडक्रस

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
			ठूला कृषक		सोसाईटी
३	अस्थायी आश्रय स्थल बनाउन सुविधायुक्त खुला क्षेत्रको व्यवस्थापन र संरक्षण गर्ने।	निरन्तर	सबै वडामा	वडाको कुल जनसंख्याको कम्तिमा २० प्रतिशत जनसंख्यालाई पुग्ने	पूर्वाधार विकास शाखा र वडा विपद् व्यवस्थापन समिति
४	गैर–खाद्य सामग्री सेटहरू भण्डारण गर्ने।	निरन्तर	नगरस्तर, गोदाम घरहरु (Warehouse)	कम्तिमा १०० परिवारका लागि	नगरपालिका, वडा कार्यायल, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, विषयक्षेत्र
५	अस्थायी आश्रय वा बास निर्माणको लागि स्थानीय सिकर्मी तथा डकर्मी पहिचान गरि टोली गठन गर्ने र दक्षता अभिबृद्धिका लागि कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने	मनसुन सुरुहुनु भन्दा अगाडी	वडास्तर	हरेक वडामा	पूर्वाधार विकास शाखा र वडा कार्यालय

३.१.६ संरक्षण तथा सूरक्षा क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने संरक्षण तथा सूरक्षा विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकको संरक्षणका तरिकाहरू बारे स्थानीय कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिलाई जानकारी तथा अभिमुखीकरण गर्ने	निरन्तर	वडास्तर	कम्तिमा १ पटक मनसून अगाडी	नगरपालिका, महिला तथा बालबालिका शाखा

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
२	विपद्को समयमा अत्यावश्यक सेवाका लागि चाहिने सामग्रीहरू (जस्तैः डिग्निटि किट) खरिद गरी भण्डारण गर्ने।	निरन्तर, गुणस्तर अनुरुप	वडास्तर	२०० सेट	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र
३	उमेर, शारीरिक र अपाङ्गताको अवस्था अनुसार गरिनुपर्ने सेवा सहयोगका लागि प्रोटोकल तयार गरी लागू गर्ने।	तत्काल	पालिका स्तर	१ पटक	महिला तथा बालबालिका शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, विषयक्षेत्र
४	विद्यालयका शिक्षक र महिला स्वास्थ्य-स्वयंसेविकालाई आधारभूत मनोसामाजिक परामर्श सम्बन्धी तालीम दिने र प्रत्येक वडामा ५ जना सामान्य परामर्शदाता तयार गर्ने	प्रत्येक वर्ष १ पटक	वडास्तर	हरेक विद्यालयबाट १ जना र हरेक वडाबाट ४ जना महिला स्वास्थ्य-स्वयंसेविका	शिक्षा र स्वास्थ्य शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, विषयक्षेत्र
५	विपद्को समयमा परिचालन हुने विषयक्षेत्रका सदस्यहरूलाई कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने/गराउने	निरन्तर	वडास्तरमा	मुख्य प्रकोपको सम्भावित समय अगाडी कम्तिमा १ पटक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, अन्य सरोकारवाला

(नोटः डिग्निटि किटमा आवश्यक सामग्री र गुणस्तर स्वस्थ्य शाखाले तोके बमोजिम हुनुपर्ने छ)

३.१.७ आपत्कालीन शिक्षा विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नु पर्ने आपतकालिन शिक्षा विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्वन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	भूकम्प, पहिरो, हावाहुरीले प्रभावित गर्नसक्ने विद्यालयहरूको सूची अद्यावधिक गर्ने र संभावित क्षतिको आंकलन गर्ने।	वर्षको १ पटक	वडास्तरमा	सबै वडाका विद्यालय	शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय
२	आपत्कालीन शिक्षाका लागि आवश्यक पर्ने शिक्षण सामग्रीहरू तयारी अवस्थामा राख्ने।	निरन्तर	नगरपालिका स्तर	१५ वटा विद्यालयको लागि (२५ विधालय वाढि प्रभावित क्षेत्रमा भएका, ३ वटा पहिरोले प्रभावित हुन सक्ने)	शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय
३	विद्यालयहरूमा विपद् व्यवस्थापन योजना निर्माण गर्ने	निरन्तर	नगरस्तर	५४ वटा विद्यालयको लागि	शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय
४	सम्भावित विपद्बाट सुरक्षित हुने उपाय बारे विद्यालयहरूमा चेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने र एफ.एम. रेडियोबाट सन्देशमूलक कार्यक्रम प्रशारण गर्ने।	निरन्तर	नगरस्तर, विद्यालयस्तर	१ कार्यक्रम पाक्षिक रूपमा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय
५.	विद्यालयहरूमा भूकम्पीय कृतिम घटना अभ्यास गर्ने	कम्तिमा बर्षको १ पटक	बिद्यालय स्तर	५४ वटा विद्यालयको लागि	शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय
६.	सबै बिद्यालयमा आपतकालीन बहिर्गमन मार्ग तथा सुरक्षित स्थान पहिचान गर्ने				शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
७	वाढी प्रभावित हुने सक्ने २५ विधालयमा प्रथमिक उपचार किट र उद्दार किट तयारी अवस्थामा राख्ने	निरन्तर, गुणस्तर अनुरुप	विधालय स्तर	५४ वटा विधालयमा (प्रथमिक उपचार किट), २५ विधालयमा उद्दार किट	शिक्षा शाखा तथा सम्बन्धित विधालय
८	विपद्का कारण पढाई हुन नसक्ने स्थितिको निम्ति अस्थाई टहरा, शौचालयलको व्यवस्थापन गर्ने	वर्षको १ पटक	वडास्तरमा	सबै वडाका विद्यालय	शिक्षा शाखा, स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समित

३.१.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नु पर्ने शीघ्र पुनर्लाभ विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान,	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सुरक्षित स्थानमा आपत्कालीन प्रयोजनको लागि खानेपानी ट्याङ्की, शौचालय व्यवस्था गर्ने।	निरन्तर	वडास्तरमा	सबै वडाहरूमा	पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय, विषयक्षेत्र
२	विपद्बाट अत्यावश्यक सेवाहरू (जस्तैः सडक, खानेपानी, विजुली आदि) अवरूद्ध भएमा उक्त सेवा सुचारू गर्न प्राविधिक टोली गठन तथा अभिमुखीकरण गर्ने।	निरन्तर	वडास्तरमा	गाउँस्तरमा एक र वडास्तरमा एक	पूर्वाधार विकास शाखा, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा र विषयक्षेत्र
३	सम्भावित विपद्बाट आर्थिक सामाजिक क्षेत्रमा पर्ने क्षतिको शिघ्र मूल्याङ्कनको लागि टोली गठन गरी प्रशिक्षण दिने।	प्रत्येक वर्ष एक पटक	नगरपालिका स्तर	एक पटक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी

३.२ पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

पूर्वानूमानमा आधारित पूर्वतयारी योजनामा सही पूर्वानुमान र उपलब्ध समयको आधारमा पूर्वतयारीका कार्यहरू निर्धारण गर्नु पर्दछ। यसमा सामान्य सतर्क रहने देखि जोखिमयुक्त ठाउँमा रहेका समुदाय र स्थानान्तरण गर्न मिल्ने धन सम्पत्ति अस्थायी

रुपमा सुरक्षित ठाउँमा सार्ने सम्मका क्रियाकलाप हुन सक्छन्। यस्तो योजना प्रकोपको प्रकृति, समय र संभावित प्रभावक्षेत्रको भरपर्दो आधिकारिक पूर्वसूचनाको आधारमा तय गरिनु पर्दछ। प्रकोप आउने समय सीमा नजिक हुन थालेपछि वा प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गरिने क्रियाकलापहरूको योजना देहाय बमोजिम तर्जुमा गरिएको छ:

३.२.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको गर्नुपर्ने पूर्वानूमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरु देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	वर्षा र आँधी/हावाहुरीको पूर्वानुमान सम्बन्धी जानकारी जल तथा मौसम विज्ञान विभाग (सिधै वा वेभपेज मार्फत), प्रदेश र जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रबाट आदानदप्रदान गर्ने।	निरन्तर	नगरपालिका स्तर	दिनमा कम्तिमा १ पटक	स्थानीय आपत्कालित कार्यसञ्चालन केन्द्र
२	बाढी/पहिरो, हावाहुरी र खराब मौसमको सूचना प्राप्त हुना साथ गाउँ तथा समुदायलाई सतर्कता अपनाउन सूचना सम्प्रेषण गर्ने।	पूर्वानुमान प्राप्त भए लगत्तै	गाउँ केन्द्रबाट समुदायसम्म पहुँच हुनेगरी	पूर्वानुमानको खवर पश्चात दिनमा कम्तिमा ३ पटक	स्थानीय आपत्कालित कार्यसञ्चालन केन्द्र तथा वडा कार्यालय
३	विपद् बाट हुनसक्ने सम्भावना देखिएमा सबै विषयक्षेत्रहरूलाई तयारी अवस्थामा रहन आग्रह गर्ने।	पूर्वानुमान प्राप्त भए लगत्तै	नगरपालिका	सूचना प्राप्त भएपछि कम्तिमा एक पटक र आवश्यकता अनुसार थप	स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र,
४	पूर्वानुमान अनुसार वडास्तरीय समितिलाई जानकारी गराई विपद् सम्मुख समुदायलाई सुरक्षित स्थानमा सार्ने व्यवस्था मिलाउने।	पूर्वानुमान प्राप्त भए पश्चात लगत्तै	नगरपालिका स्तर	जोखिममा रहेका सबै समुदाय	स्थानीय तथा वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र
५	खोज तथा उद्धार टोली र क्षतिको विवरण सङ्कलन टोलीलाई तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमान प्राप्त भए पश्चात लगत्तै	नगरपालिका स्तर तथा वडा स्तर	वडास्तरमा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, वडा कार्यालय

३.२.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोप आउने समय सीमा नजिक हुन थालेपछि वा प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको पूर्वानूमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरु देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	खाद्य तथा कृषि विषयक्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरपालिका स्तर	सूचना प्राप्त भएपछि एक पटक र आवश्यकता अनुसार थप	कृषि शाखा, विषयक्षेत्र
२	भण्डारण वा स्थानीय ब्यापारी संग करार सम्झौता गरिएको खाद्य सामग्रीहरूको अवस्था निरिक्षण गरी अद्यावधिक गर्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरपालिका स्तर	सूचना प्राप्त भएपछि एक पटक	कृषि शाखा
३	विपद् प्रभावित क्षेत्रमा खाद्य सामग्रीहरू ढुवानीका लागि आवश्यक श्रोत साधन तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरपालिका स्तर	सूचना प्राप्त भएपछि आवश्यकता अनुसार	कृषि शाखा, विषयक्षेत्र

३.२.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको पूर्वानूमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरु देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	स्वास्थ्य तथा पोषण विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात तत्काल	नगरपालिका स्तर	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार थप	स्वास्थ्य शाखा र विषयक्षेत्र
२	विपद् प्रभावित क्षेत्रमा आवश्यक पर्ने औषधी तथा उपकरण निरिक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरपालिका स्तर	सम्भावित प्रकोपको प्रकृति अनुसार	स्वास्थ्य शाखा र विषयक्षेत्र
३	प्राथमिक उपचार र स्वास्थ्य सेवाको लागि आवश्यक जनशक्ति तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरपालिका स्तर	सम्भावित प्रकोपको प्रकृति अनुसार	स्वास्थ्य शाखा र विषयक्षेत्र
४	कोभिड-१९ लगायतका महामारीबाट सुरक्षित रहन र सतर्कता अपनाउने उपाय बारे स्थानीय टेलिभिजन, एफ.एम. रेडियो र सामाजिक सञ्जाल लगायतका माध्यमबाट प्रसारण र	पूर्वानूमानको जानकारी प्रश्चात	वडा र समुदाय स्तरमा	प्रकोपको आधारमा निरन्तर गर्ने	नगरपालिकास्वास्थ्य शाखा, सूचना तथा प्रविधि शाखा र विषयक्षेत्र

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
	जानकारी प्रवाह गर्ने।				
५	नगरपालिका मातहत रहेका अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्थाहरूको सेवा, वेड क्षमता अध्यावधिक गर्ने	तत्काल	नगरपालिका	सबै स्वास्थ्य संस्था	स्वास्थ्य शाखा
६	महामारीजन्य स्वास्थ्य संकटको समयमा विद्यालय तथा शैक्षिक संस्था सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि तयार गरी विद्यालय सञ्चालनको प्रवन्ध गर्ने	२०७९ मंसिर	नगरपालिका	सबै शिक्षालय	संरक्षण तथा शिक्षा विषयगत क्षेत्र
७	थप उपचार गर्न आवश्यक विरामी रेफर गर्नको लागि रेफरल पद्धति र रेफरल अस्पताल संगको समन्वय गर्ने	तत्काल	नगरपालिका	नियमित	स्वास्थ्य संस्था/ नगर विपद् ब्यवस्थापन समिति
८	महामारी खासगरी डेंगु र मलेरीया प्रकोप क्षेत्र नक्शांकन गरी लामखुट्टे नियन्त्रण गर्ने काम गर्ने	२०७९ भाद्र	नगरपालिका		खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्र, वडा कार्यालय
९	अग्रपंतिमा काम गर्ने स्वास्थ्य तथा सुरक्षा कर्मीको लागि व्यक्तिगत सुरक्षाका सामग्रीहरूको प्रवन्ध गर्ने	तत्काल	नगरपालिका	सवै स्वा.संस्था	नगरपालिका
१०	सबै कर्मचारीहरुलाई सुरक्षा प्रोटोकलको जानकारी गराउने	तत्काल	नगरपालिका	आवश्यकतानुसार	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति
११	महाब्याधिको समयमा बाहिरबाट आउने मानिसहरूलाई राख्न होल्डिङ् सेन्टर तथा क्वारेन्टिनको प्रवन्ध गर्ने		नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्र
१२	नगपालिकामा बनाइएका आपत्कालीन आश्रयस्थलहरु महामारीको समयमा क्वारेन्टीन तथा आइसोलेसन केन्द्रको रुपमा संचालन गर्न सकिने गरी तयार गर्ने		नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	आश्रयस्थल, पुनर्स्थापना, पुनर्निर्माण व्यवस्थापन क्षेत्र
१३	महामारीको समयमा सार्वजनिक यातायात सञ्चालन सम्बन्धी प्रोटोकल तयार गर्ने		नगरपालिका		यातायात कम्पनी तथा व्यवसायी समिति

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१४	महामारीको समयमा आर्थिक क्षेत्र तथा बजार सञ्चालन सम्बन्धि प्रोटोकल तयार गर्ने		नगरपालिका		उद्योग वाणिज्य संघ
१५	नगरपालिकामा रहेका स्वास्थ्य संस्थामा सर्पदंश उपचारको प्रवन्ध गर्ने	२०७९ चैत्र	नगरपालिका		स्वास्थ्य संस्थाहरु
१६	स्वास्थ्य संकट तथा महामारी नियन्त्रण र व्यवस्थापन सम्बन्धि स्वस्थ्यकर्मी सुरक्षाकर्मी र द्रुत प्रतिकार्य टोलीलाई तालिम दिने	२०७९ चैत्र	नगरपालिका	आवश्यकतानुसार	स्वास्थ्य संस्थाहरु

३.२.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता क्षेत्रको पूर्वानूमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरु देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरपालिका स्तर	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार	सामाजिक विकास शाखा र विषयक्षेत्र
२	खानेपानी शुद्धिकरणका लागि क्लोरिन, पियुष जस्ता औषधि तथा प्रविधिको निरिक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरपालिका स्तर	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा र विषयक्षेत्र
३	सरसफाईका लागि परिचालन हुनु पर्ने जनशक्ति र उपकरणहरू तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरपालिका स्तर	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	सामाजिक विकास शाखा, विषयक्षेत्र

३.२.५ आपत्कालीन आश्रय र गैर–खाद्य सामग्री क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने आपतकालिन आश्रय र गैर खाद्य सामागी क्षेत्रको पूर्वानूमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरु देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	आपतकालिन आश्रय र गैर-खाद्य सामग्री विषयक्षेत्रको	पूर्वानुमानको जानकारी	नगरपालिका स्तर	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
	समन्वयात्मक बैठक बस्ने	पश्चात		र आवश्यकता अनुसार	सोसाइटी र विषयक्षेत्र
२	आपत्कालीन आश्रय स्थलको निरिक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने।	तत्कालै	वडास्तर	सम्भावित प्रकोप अनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, वडास्तरीय समिति र विषयक्षेत्र
३	अस्थायी आश्रय वा आवास निर्माणका लागि आवश्यक जनशक्ति, सामग्री तथा औजारहरू निरिक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरपालिका स्तर	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, र विषयक्षेत्र

३.२.६ संरक्षण तथा सूरक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने संरक्षण र सूरक्षा क्षेत्रको पूर्वानूमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरु देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	संरक्षण तथा सूरक्षा विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरपालिका स्तर	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र
२	विपद्जन्य घटनाबाट प्रभावितलाई परामर्श सेवा दिन परामर्श टोली तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरपालिका स्तर	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, शिक्षा शाखा, विषयक्षेत्र
३	विपद् प्रभावित क्षेत्र वा शिविर सञ्चालन भएको स्थानमा आवश्यक पर्ने डिग्निटी किट लगायतका सरसामानहरूको निरिक्षण गरी तैयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरपालिका स्तर	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र

३.२.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने आपकालिन शिक्षा क्षेत्रको पूर्वानूमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरु देहायअनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	आपत्कालीन शिक्षा विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरपालिका स्तर	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार	शिक्षा शाखा र विषयक्षेत्र
२	प्रभावित हुन सक्ने विद्यालयलाई शिक्षण सामग्रीहरू सुरक्षित ठाउँमा राख्न अनुरोध गर्ने।	समन्वयात्मक बैठक पश्चात	विद्यालयस्तरमा	सम्भावित प्रकोप अनुसार	शिक्षा शाखा
३	विपद्को समयमा अपनाउनुपर्ने सावधानी र सूरक्षाका उपाय तथा अनुशासनका बारेमा विद्यार्थीलाई सचेत गर्ने।	तत्काल	विद्यालय स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको सिजन अनुसार	शिक्षा शाखा तथा सम्बन्धित विद्यालय
४	विपद्को समयमा पठनपाठन निरन्तर गर्न आवश्यक तयारी गर्ने।	तत्काल	नगरपालिका स्तर	सम्भावित प्रकोप अनुसार	शिक्षा शाखा तथा सम्बन्धित विद्यालय, विषयक्षेत्र

३.२.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको पूर्वानूमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरु देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	शिघ्र पुनर्लाभ विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरपालिका स्तर	सूचना प्राप्त भएपछि एक पटक र आवश्यकता अनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति,, पूर्वाधार विकास शाखा, विषयक्षेत्र
२	अत्यावश्यक सेवा सुचारू गर्नका लागि आवश्यक जनशक्ति, भण्डारण गरिएका सामग्री तथा उपकरणहरू निरिक्षण गरी र तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरपालिका स्तर	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	पूर्वाधार विकास शाखा, सामाजिक विकास शाखा, विषयक्षेत्र
३	सर्वेक्षण टोलीमा समावेश हुने व्यक्तिलाई तयारी अवस्थामा रहन अनुरोध गर्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरपालिका स्तर	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति,, विषयक्षेत्र

३.३ आपत्कालिन प्रतिकार्य योजना

यस अन्तर्गत खोज, उद्धार र स्थानान्तरण तथा विपद् पश्चात् परिस्थिति सामान्य नहुन्जेल सम्म गर्नुपर्ने प्रतिकार्य र शिघ्र पुर्नलाभका कार्यहरू पर्दछन्। यसमा विपद्को समय र विपद् पश्चात् तुरुन्तै चाल्नुपर्ने खोज, उद्धार, उपचार एवम् जोखिम क्षेत्रबाट प्रभावितहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण र राहत वितरणका क्रियाकलापहरू समावेश गरिएका छन्। विपद् प्रतिकार्यका लागि गठित विषयक्षेत्रहरू परिचालन गर्न तपशिल बमोजिमका क्रियाकलापहरू तर्जुमा गरिएको छ:

३.३.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्\ प्रतिकार्य गर्न समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी योजनाहरु देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	विपद्जन्य घटना घटेमा वा घट्ने यकिन भएमा विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने।	तत्काल	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, सम्पूर्ण विषयक्षेत्र
२	विपद्ले प्रभाव पारेको तथा जोखिममा रहेका व्यक्ति तथा समुदाय र महत्वपूर्ण सम्पत्ति सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्न सूरक्षा निकाय र खोज तथा उद्धार टोली/कार्यदल परिचालन गर्ने।	तत्काल	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडास्तरीय समिति
३	विपद्मा परी घाईते भएकालाई उद्धार गर्ने, हराई रहेका व्यक्तिहरूको तथ्याङ्क तयार गरी खोजी गर्ने।	तत्काल	सूरक्षा निकाय, खोज तथा उद्धार टोली र स्वयंसेवक
४	तत्कालै घटनाको अवलोकन, निरिक्षण गर्ने र प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखाको प्रतिवेदन तयार गरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति समक्ष पेश गर्ने।	विपद् पश्चात ७२ घण्टा भित्र	सर्वेक्षण टोली, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति
५	विपद्बाट मृत्यु भएमा सोको तथ्याङ्क र लगत तयार गरी सनाखत गर्ने व्यवस्था मिलाउने र शव हस्तान्तरण/व्यवस्थापन गर्ने।	विपद्को समयमा	सूरक्षा निकाय, उद्धार टोली, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, स्वयम् सेवक, नेपाल प्रहरी
६	पीडित समुदायलाई थप जोखिमबाट बचाउन र सहयोग पुर्‍याउन अन्य विषयक्षेत्र र सरोकारवाला निकायसँग समन्वय गर्ने।	विपद् पश्चात	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, विषयक्षेत्र
७	बहुक्षेत्रगत सर्वेक्षण गरी क्षति, प्रभावित अवस्था र तत्काल गर्नुपर्ने कार्यहरू समेटी सुझाव सहितको विषयक्षेत्र केन्द्रित प्रतिवेदन (प्रारम्भिक द्रुत्त लेखाजोखा) स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा प्रस्तुत गर्ने।	विपद् पश्चात ७ दिन भित्र	सर्वेक्षण टोली, सम्बन्धित शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति, विषयक्षेत्र
८	समीक्षा तथा योजना तर्जुमा बैठक बस्ने र तर्जुमा गरिएको योजना कार्यान्वयन गर्ने/गराउने।	आवश्यकता अनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, सम्बन्धित शाखा तथा विषयक्षेत्र
९	विस्थापित भई शिविरमा बसेका, छरछिमेक वा आफन्तको घरमा आश्रय लिएका, घरगोठ पूर्ण रूपमा नष्ट भएका, आफन्त गुमाएका, घाइते भएकाहरूलाई स्वीकृत मापदण्ड	विपद् पश्चात तत्काल	नगरपालिका, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडास्तरीय समिति, वडा कार्यालय

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
	बमोजिम राहत रकम उपलब्ध गराउने।		
१०	आवश्यकता अनुसार छिमेकी पालिका तथा पालिका बाहिरका निकाय संग समन्वय गर्ने	विपद् पश्चात तत्काल	नगरपालिका, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडास्तरीय समिति, वडा कार्यालय
११	विपद्को सङ्कटकाल घोषणा गर्नु पर्ने अवस्था भएमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति समक्ष सिफारिश गर्ने।	विपद् पश्चात	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति

३.३.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

प्रकोपबाट सिर्जित विपद्मा प्रतिकार्य गर्न खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचानमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात तत्काल	कृषि शाखा र विषयक्षेत्रका सदस्यहरु
२	विपद्बाट प्रभावित भएकाहरूलाई खाद्यान्न वितरण गर्ने	विपद्को पहिलो दिन	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा कार्यालय
३	सर्वेक्षण टोलीको सिफारिसको आधारमा आवश्यक खाद्य सामग्रीको व्यवस्था गरी निर्धारित मापदण्ड बमोजिम वितरण गर्ने।	दोस्रो दिन देखि निरन्तर	स्थानीय तथा वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, कृषि शाखा, वडास्तरीय समिति
४	भण्डारण गरिएको खाद्य सामग्री अपुग हुने देखिएमा तत्काल खरिद गरी आपूर्तिको व्यवस्था मिलाउने।	आवश्यकता अनुसार	नगरपालिका, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, विषयक्षेत्र
५	प्रतिकार्यका लागि नगरपालिकाको क्षमताले नभ्याउने भएमाथप सहयोगका लागि जिल्ला तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समितिमा थप सहयोग उपलब्ध गराउन अनुरोध गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	नगरपालिक प्रमुख वा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
६	थप खाद्य सामग्री आवश्यक भएमा स्थानीय तहमा क्रियाशील मानवीय सहायता कार्यमा संलग्न निकायहरूसँग समन्वय तथा अनुरोध गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, विषयक्षेत्र
७	खाद्य सामग्री वितरणमा आईपरेका समस्या तथा चुनौतीहरूको विषयमा विषयक्षेत्रको समिक्षा बैठक गर्ने र निष्कर्ष सहितको प्रतिवेदनस्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा पेश गर्ने।	प्रतिकार्यको आधारमा कम्तिमा एक पटक	कृषि शाखा, विषयक्षेत्र
८	मरेका पशुपंक्षिको व्यवस्थापन गर्ने	आवश्यकता	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
		अनुसार तत्काल	समिति, कृषि शाखा, वडास्तरीय समिति

३.३.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्प्रतिकार्यको सन्दर्भमा स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
२	विपद्को घटनामा घाईते भएकाहरूको प्राथमिक उपचार गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
३	स्थानीय स्तरमा उपचार हुन नसक्ने घाईते तथा विरामीलाई नजिककोस्वास्थ्य केन्द्र वा प्रदेश अस्पताल वीरेन्द्रनगर लैजान व्यवस्था मिलाउने।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
४	महामारी रोकथाम र व्यक्तिगत सरसफाई कायम राख्न स्वास्थ्य शिक्षा प्रदान गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, शिक्षा शाखा, विद्यालय, विषयक्षेत्र
५	विपद् प्रभावित स्थानमा स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
६	गर्भवती महिला, सुत्केरी, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने तथा पोषणयुक्त खानेकुरा वितरणको व्यवस्था मिलाउन खाद्य तथा पोषण क्षेत्रलाई सिफारिस गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
७	औषधी, सूरक्षाका सामग्री (पिपिइ सेट, सर्जिकल मास्क, स्यानीटाइजर, साबुन) तथा उपकरण (थर्मल गन,भेन्टिलेटर,फ्रिज, टेष्टिङ्किट) लगायतका सामग्रीहरु पहिचान गरी सोको व्यवस्था गर्ने।	आवश्यकता अनुसार, गुणस्तर अनुसार	नगरपालिका, स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
८	प्रभावित क्षेत्रमा अति जोखिमपूर्ण समुहको पहिचान गर्ने र पहिचान गरिएका अति जोखिम पूर्ण समुहलाई बिशेष निगरानी तथा स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने।		
९	स्वास्थ्य संकट नियन्त्रण तथा सुरक्षा सम्बन्धी सन्देशमूलक सामग्रीहरू नियमित प्रसारण गर्ने		सञ्चार माध्यम
१०	उच्च संक्रामक महामारी फैलिएको अवस्थामा नगरपालिका प्रवेश गर्ने नाकाहरुमा कडाई गरी स्क्रिनिड र क्वारेन्टिनको	आवश्यकता अनुसार	सुरक्षा निकाय

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
	व्यवस्था गर्ने		
११	संक्रमितको कन्ट्र्याक ट्रेसिङ् परीक्षण गरी आइसोलेसन र उपचारको प्रवन्ध गर्ने	कोभिड तथा सरुवा रोगको महामारी हुंदा	स्वास्थ्य संस्थाहरु
१२	अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्थाहरू नियमित निसंक्रमित गर्ने	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य संस्थाहरु

३.३.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात तत्कालै	सामाजिक विकास शाखा
२	विपद् प्रभावित क्षेत्र वा शिविर सञ्चालन भएको स्थानमा शुद्ध खानेपानीको प्रवन्ध गर्ने।	विपद् पश्चात तत्कालै	खानेपानी एकाई, विषयक्षेत्र
३	विपद्का कारण सिर्जित फोहोर व्यवस्थापनको कार्य गर्ने।	विपद् पश्चात तत्कालै	सरसफाई एकाई, विषयक्षेत्र
४	पियुस, क्लोरीन जस्ता खानेपानी शुद्धिकरणका औषधी तथा व्यक्तिगत सरसफाईका लागि हाईजिन किट वितरण गर्ने र सरसफाई तथा स्वच्छता कायम गर्न चेतनामूलक कार्यक्रम गर्ने	विपद् पश्चात तत्कालै	खानेपानी र सरसफाई एकाई, शिक्षा शाखा, विषयक्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
५	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्यको समीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने।	विपद् पश्चात तत्कालै	सामाजिक विकास शाखा, विषयक्षेत्र

३.३.५ आपत्कालीन आश्रय र गैर–खाद्य सामग्री क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न आपतकालिन आश्रय र गैर खाद्य सामग्री क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात तत्काल	विषयक्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
२	पहिचान भएको सुरक्षित स्थानमा आश्रय वा वासको लागि अस्थायीसंरचना निर्माण गर्ने।	विपद् पश्चात तत्काल	पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय, विषयक्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
३	आवश्यक गैरखाद्य सामग्रीको वितरण गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	वडा कार्यालय, विषयक्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
५	आपत्कालीन आश्रय र गैर खाद्य सामग्री क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्यको समीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने।	निरन्तर	विषयक्षेत्रका समूह सदस्यहरू

३.३.६ संरक्षण तथा सूरक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न संरक्षण तथा सूरक्षा क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात् तत्कालै	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र
२	पहिचान भएका आवश्यकता बमोजिम गर्भवती महिला, सुत्केरी, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकलाई सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात् तत्कालै र अवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र
३	गर्भवती महिला, सुत्केरी, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकका लागि आवश्यक सामग्रीहरूको दैनिक सूची तयार गरी सामग्री जुटाउने र वितरण गर्ने।	अवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र
४	विशिष्ट आवश्यकता अनुसारका सामग्री जस्तैः डिग्निटी किट वितरण गर्ने।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र आवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र
५	विपद्को घटनाबाट मानसिक रूपमा प्रभावित व्यक्ति र परिवारका सदस्य गुमाएका व्यक्तिहरूलाई परिस्थितीको आंकलन गरी मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र आवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
६	संरक्षण तथा सूरक्षा क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्यको समीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने।	प्रतिकार्यको कार्य सम्पन्न भएपछि	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र

३.३.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न आपतकालिन शिक्षा क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात	शिक्षा शाखा, विषयक्षेत्र
२	प्रकोपबाट प्रभावित विद्यालयहरूको सूची तयार गरी सम्बन्धित विद्यालयका विद्यार्थीहरूले गुमाएका पठनपाठनका सामग्रीहरूको विवरण तयार गर्ने।	विपद् पश्चात तत्कालै	शिक्षा शाखा, विद्यालय, विषयक्षेत्र
३	विद्यालय ३ (तीन) दिन भन्दा बढी बन्द हुने अवस्था भएमा आपत्कालीन शिक्षाका लागि प्रवन्ध मिलाउने	आवश्यकता अनुसार	शिक्षा शाखा, विद्यालय, विषयक्षेत्र

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
४	आपत्कालीन शिक्षाका लागि आवश्यक सरसामानको व्यवस्था गरी पठनपाठन सुचारू गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	शिक्षा शाखा, विद्यालय, विषयक्षेत्र
५	शिक्षा क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्यको समीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने।	प्रतिकार्यको कार्य सम्पन्न भएपछि	शिक्षा शाखा, विषयक्षेत्र
६	आपत्कालिन शिक्षाको निम्ति अस्थाई शौचालयको व्यवस्थापन गर्ने	आवश्यकता अनुसार	शिक्षा शाखा, विद्यालय, विषयक्षेत्र

३.३.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न आपतकालिन शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात	पूर्वाधार विकास शाखा, विषयक्षेत्र
२	भौतिक संरचनाहरू नोक्सान भई सेवा अवरूद्ध भएको स्थान पहिचान गरी तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने र तत्काल सुचारू गर्नुपर्ने सेवाहरूको प्राथमिकिकरण गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	पूर्वाधार विकास शाखा, विषयक्षेत्र
३	सार्वजनिक सेवा अवरूद्ध भएका भौतिक संरचनाहरूको मर्मत सम्भारका लागि टोली परिचालन गरी सेवा सूचारु गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	पूर्वाधार विकास शाखा, विषयक्षेत्र
४	विपद्बाट आर्थिक सामाजिक क्षेत्रमा परेको प्रभाव लेखाजोखा गरी शिघ्र पुनर्लाभका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	विपद् पश्चात तीन महिना भित्र	सामाजिक विकास शाखा, विषयक्षेत्र
५	शिघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्यको समीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने।	प्रतिकार्यको कार्य सम्पन्न भएपछि	पूर्वाधार विकास शाखा, विषयक्षेत्र

परिच्छेद : ४

बन्दोबस्तीका सामाग्री उपलब्धता तथा अवश्यकताको लेखाजोखा

४.१ स्रोत/साधनको वर्तमान अवस्था तथा क्षमता विश्लेषण

विपद्को प्रभावकारी प्रतिकार्य, पर्याप्त पूर्वतयारी र विपद् पछिको परिस्थितिलाई यथाशीघ्र समान्य अवस्थामा फर्काउन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका गतिविधिहरू संचालन गर्न आवश्यक पर्ने संस्था, संरचना, नीति, कानून, योजना, पूर्वाधार, भौतिक श्रोत साधन, प्राकृतिक श्रोत, सामाजिक श्रोत, आर्थिक श्रोत र मानवीय श्रोतको विद्यमान अवस्थाको लेखाजोखा र नगरपालिकाको विपद् प्रतिकार्य क्षमता सुदृढ गर्नको लागि यी सात वटै क्षेत्रमा गर्नुपर्ने आवश्यकताको विश्लेषण यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	अवस्था विश्लेषण	आवश्यकता विश्लेषण
कानून, नीति, योजना	❖ नगरपालिकाको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन तयार भएको ❖ राहत कोष संचालन कार्यविधि तयार भएको ❖ राहत सम्बन्धी स्थानीय मापदण्ड बन्ने क्रमामा रहेको ❖ नगरपालिकाको आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र सञ्चालन भएको ❖ नगरपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बन्ने तयार भएको	❖ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नीति र कार्ययोजना बनाउनुपर्ने ❖ जोखिम सूचूचित क्षेत्रगत विकास योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने ❖ बिस्तृत रूपमा नगरपालिकाको प्रकोप क्षमता तथा संकटासन्नता लेखाजोखा गर्नुपर्ने ❖ नगरपालिकाको बहुप्रकोप जोखिम विश्लेषण तयार गर्नु पर्ने ❖ भू-उपयोगको वर्गीकरण गरेर वस्ति विकास तथा विकास निर्माणको काम गर्ने ❖ नगरपालिकाको खुला स्थान पहिचान गरेर नक्सांकन समेत गर्नु पर्ने
संस्था तथा संरचना	❖ स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति पुनर्गठन गर्नुपर्ने ❖ वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति पुनर्गठन गर्नुपर्ने ❖ विपद् व्यवस्थापन सम्पर्क व्यक्ति तोकिएको ❖ स्थानीय आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्र स्थापना हुने क्रममा रहेको	❖ खोज उद्धार, प्राथमिक उपचार, विपद् लेखाजोखा कार्यदल गठन गर्नुपर्ने ❖ वडा तहमा विपद् तथा जलवायु सूचना केन्द्र स्थापना गर्नुपर्ने ❖ जनप्रतिनिधि र कर्मचारीलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अभिमुखीकरण दिनुपर्ने ❖ आपतकालिन अवस्थामा आवस्यक पर्ने एम्बुलेन्स, दमकल, शव बाहन, डोजर, एक्साभेटर चालकको सम्पर्क नं अध्यावधिक गर्ने र सबैले देख्ने स्थानमा डिस्प्ले गर्ने व्यवस्था मिलाउने

क्षेत्र	अवस्था विश्लेषण	आवश्यकता विश्लेषण
पूर्वाधार तथा भौतिक श्रोत साधन	❖ नगरपालिकामा सडक पुगेको ❖ सबै वडामा विद्युत नपुगेको ❖ सबै वडामा र घरधुरीमा खानेपानी नपुगेको ❖ सबै वडा र घरधुरीमा सरसफाई सुविधा नपुगेको ❖ भूकम्प प्रतिरोधी विद्यालय भवन बनाउनु पर्ने ❖ स्वास्थ्य संस्था – ११ वटा	❖ आपत्कालीन आश्रयस्थल बनाउन सकिने सामुदायिक भवन तथा खुला ठाउँमा सडक खानेपानी र सरसफाई पूर्वाधार निर्माण गर्नुपर्ने ❖ सबै वडामा आपत्कालीन प्रयोजनका लागि खुला क्षेत्रको पहिचान र पहिचान गरिएका ठाउँहरूमा आवश्यक पूर्वाधार तयार गर्नुपर्ने ❖ सबै वडामा आपत्कालीन प्रयोजनका लागि एक एक वटा हेलिप्याड निर्माण गर्नुपर्ने ❖ स्वास्थ्य संस्था तथा विद्यालयहरूलाई क्रमश विपद् जोखिमबाट सुरक्षित बनाउँदै जानुपर्ने (रेट्रो फिटिङ्ग गर्नु पर्ने विधालय तथा स्वास्थ्य चौकीको अभिलेख राख्न पर्ने) ❖ प्रत्येक वडामा सामान्य खोज उद्धारका सामग्रीहरूको सेट तयारी राख्नुपर्ने
प्राकृतिक श्रोत	❖ खेतीयोग्य जमिनः१५९१.७५ हेक्टर ❖ वनक्षेत्रः३१२६९.७४ हेक्टर ❖ नदीनाला – प्रशस्त रहेको	❖ पानीका मुहान ताल पोखरी र वन क्षेत्रको संरक्षण गर्नुपर्ने ❖ आपत्कालीन आश्रयस्थल बनाउन सकिने खुला ठाउँको पहिचान गरी सडक खानेपानी र सरसफाई पूर्वाधारहरूको तयारी गर्नुपर्ने
सामाजिक श्रोत	❖ आमा समूह -९५	❖ सामाजिक संस्था तथा श्रोतहरूलाई विपद् न्यूनीकरण तथा पूर्वतयारीमा संलग्न गराउने र परिचालन गर्ने नीति कार्यक्रम बनाउनुपर्ने ❖ सामाजिक संस्थाहरूको संयन्त्र बनाई उनीहरूको श्रोतलाई एकिकृत परिचालन गर्नुपर्ने ❖ सामाजिक संस्थाहरूको विपद् व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य क्षमता बढाउनुपर्ने
आर्थिक श्रोत	❖ बैंक ३, एन.सि.सि. बैंक, कुमारी बैङ्क र बाणिज्य बैङ्क ❖ विपद् कोष - १	❖ नीति तथा प्रक्रिया तय गरी आर्थिक क्षेत्रलाई विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा लगानी गर्ने र श्रोत परिचालन गर्नुपर्ने ❖ सहकारी संस्था तथा बचत समूहले आफ्ना सदस्यहरूका लागि आपत्कालीन सहायता कोषको प्रवन्ध गर्नुपर्ने ❖ बीमा कम्पनीहरूसँग समन्वय गरी विपद् बीमाको शुरूवात तथा प्रवर्धन गर्नुपर्ने

क्षेत्र	अवस्था विश्लेषण	आवश्यकता विश्लेषण
मानवीय श्रोत	❖ प्राथमिक उपचारक -८४ जना ❖ स्वास्थ्य जनशक्ति (विभिन्न तहका) - ८४ जना ❖ उद्धार तथा सुरक्षा कर्मी - ३६ जना	❖ नगरपालिकामा रहेको जनशक्तिलाई संगठित रूपमा विपद् प्रतिकार्य र पूर्वतयारीमा परिचालनको लागि तयारी गर्नुपर्ने ❖ भूकम्प प्रतिरोधी घर बनाउन सक्ने जनशक्तिलाई संगठित गरी क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ❖ वडा तहमा विपद् प्रतिकार्य टोली तयार गरी तालिम दिएर प्रथम सामुदायिक उद्धारक (First Community Responder) तयार गर्नुपर्ने ❖ वडा तहमा स्वास्थ्य संस्थासँग समन्वय गरी प्राथमिक उपचार टोली तयार गर्नुपर्ने ❖ विपद् लेखाजोखा गर्नसक्ने जनशक्ति वडा तहमा तयार गर्ने

बन्दोबस्तीका सामग्रीहरुको उपलब्धताको लेखाजोखा विषयक्षेत्रका आधारमा गरिएको छ। यस नगरपालिकामा विपद्जन्य घटनाहरुमा सम्बन्धित विषयक्षेत्र अन्तर्गत उपलब्ध श्रोत साधन तथा सामग्रीहरुको विद्यमान अवस्था देहाय बमोजिम रहेको छ र विद्यमान स्रोत साधनका अतिरिक्त विपद् प्रतिकार्यका लागि विषयक्षेत्रहरूलाई आवश्यक पर्ने थप स्रोत, साधन र उपकरणको विवरण तथा सोको अनुमानित लागत देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र			
स्रोत, साधन/उपकरण	हाल मौज्दात परिमाण	थप आवश्यक संख्या	आवश्यक रकम
स्टील कटर (हेभी ड्युटी)			
घन काठको बिंड भएको			
गैती काठको बिंड भएको			
स्टीलको आरा			
वायर कटर			
डाइनामिक डोरी			
क्लाइम्विङ डोरी			
आलुमिनियमको भर्यांग (२०-२४ फिट)			

५ टन क्षमताको हाइड्रोलिक ज्याक			
पन्जा (छालाको)			
सेफ्टि हेल्मेट			
सावेल			
स्ट्रेचर फोल्डिंग			
५ केजीको गल			
मेगा ह्याण्ड माइक			
हेड लाइट			
हाते टर्च लाईट			
त्रिपाल			
म्याट्रेस			
ब्लान्केट			
सिट्ठी			
भिजिबिलिटी भेस्ट			
टेन्ट			
फायर रेक			
पावर चेन-स			
लाईफ ज्याकेट			
फायर सुट			
पुल्ली			
बुट			
फायर एक्स हो			

फायर स्वाटर			
फायर रेक हो			
पानीको बोत्तल			
बाँदर धपाउने बन्दुक		११	५५०००
रेन कोट			
उद्दार सामग्री सेट १० वडामा	-	११ सेट	२०,०००
आवश्यक रकम			७५,०००
खाद्य तथा कृषि क्षेत्र			
स्रोत, साधन/उपकरण	**हाल मौज्दात परिमाण**	**थप आवश्यक**	**आवश्यक रकम**
किटनाशक विषादी तथा पशु औषधी			५००००
चामल, नुन, तेल प्याकेट लगाएतका खाद्य सामग्री	न्युनतम १०० घरधुरी लाइ आवश्यक पर्ने खाद्य सामग्री को करार सम्झौता गरिनेछ।		
आवश्यक रकम	**५००००**		
स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र			
स्रोत, साधन/उपकरण	**हाल मौज्दात परिमाण**	**थप आवश्यक**	**आवश्यक रकम**
स्यानीटरी प्याड	५ महिना प्रयाप्त	-	प्रयाप्त
ह्याण्डवास तथा साबुन			
पिपिई सेट/गाउन	३०/४०	१०/१००	२०,०००/८०,०००
सर्जिकल ग्लोब	८ बक्स	१० बक्स	१५०००
स्यानीटाईजर	२०० लिटर	-	
क्लोरिन पाउडर/सोडियम हाईपो क्लोराईड	०/२५ लिटर	१०	१००००
मेडिसिन	३ महिनालाई प्रयाप्त	-	

आर.एल. वोटल	८ पेटी (२०० वटा)	१०० वटा	५५००
प्राथमिक उपचार बाकस/किट (बिपि मिटर सहित)	०	१६स्वास्थ्य संस्था, ५४ विधालयलाई	३५००००
आवश्यक रकम			**५,३०,०००**
खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र			
स्रोत, साधन/उपकरण	**हाल मौज्दात परिमाण**	**थप आवश्यक**	**आवश्यक रकम**
खानेपानी सरसफाइ मर्मत टुल बकस	-	११ सेट	१३२०००
पाइप, फिटिंग	-	११ सेट	१,६५,०००
अस्थाई चर्पी सेट	-	४४	२,००,०००
पियुष	-	१००	२,०००
एक्वा ट्याब	-	२००	२,०००
पि.ए.भाइल	-	२००	५,०००
पानी जाँच्ने किट	-	१ सेट	१७,०००
आवश्यक रकम			**५,२३,०००**
आपत्कालीन आश्रय र गैर–खाद्य सामग्री			
स्रोत, साधन/उपकरण	**हाल मौज्दात परिमाण**	**थप आवश्यक**	**आवश्यक रकम**
ईन्धनबाट चल्ने आरा/ह्याक्सा (Hacksaw)	०	६	२,००,०००
एयर लिफ्ट ब्याग	०	२	२,००,०००
त्रिपाल/टेन्ट	०	५०	२,००,०००
भाँडाकुँडा सेट	०	५०	५,००,०००
आवश्यक रकम			**११,००,०००**
कुल आवश्यक रकम			२२,७८,०००

नोट: *यस्ता सामग्रीहरुको विषयक्षेत्रबाट प्राप्त विवरण अनुसार अभिलेख अद्यावधिक गर्ने कार्य विपद् व्यवस्थापन सम्पर्क व्यक्तिले तथा स्थानिय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रले नियमित रुपमा गर्नेछ ।*

सामुदायिक विपद् व्यबस्थापन समितिमा रहेका खोज तथा उद्धारका सामग्रीहरुको विवरण

क्र.स.	सामग्रीको विवरण	हाल रहेको संख्या	सामान रहेको स्थान (पञ्चपुरी नगरपालिका)
१	हेड टर्च	प्रतिसमुदाय १ वटा	वडा न –५ बाबियाचौर टाटी समुदाय, तिखाकुना समुदाय वडा न –९ खुर्सानीवारी, तल्लो बिन्जु, कालबन, रिग्ने, राग वडा नं १० जामु, गल्फा वडा नं ११ तातापानी, दोभान, ताउले
२	ह्याण्ड माईक मध्यम साईज	प्रतिसमुदाय १ वटा	वडा न –५ बाबियाचौर टाटी समुदाय, तिखाकुना समुदाय वडा न –९ खुर्सानीवारी, तल्लो बिन्जु, कालबन, रिग्ने, राग वडा नं १० जामु, गल्फा वडा नं ११ तातापानी, दोभान, ताउले
३	नाईलन डोरी(९मि.मि)	प्रतिसमुदाय १ वटा	वडा न –५ बाबियाचौर टाटी समुदाय, तिखाकुना समुदाय वडा न –९ खुर्सानीवारी, तल्लो बिन्जु, कालबन, रिग्ने, राग वडा नं १० जामु, गल्फा वडा नं ११ तातापानी, दोभान, ताउले
४	पिभिसी तार्पोलिन (१२×१८)	प्रतिसमुदाय १ वटा	वडा न –५ बाबियाचौर टाटी समुदाय, तिखाकुना समुदाय वडा न –९ खुर्सानीवारी, तल्लो बिन्जु, कालबन, रिग्ने, राग वडा नं १० जामु, गल्फा वडा नं ११ तातापानी, दोभान, ताउले
५	हेल्मेट प्लाष्टीक (Industrial grade plastic)	प्रतिसमुदाय ५ वटा	वडा न –५ बाबियाचौर टाटी समुदाय, तिखाकुना समुदाय वडा न –९ खुर्सानीवारी, तल्लो बिन्जु, कालबन, रिग्ने, राग वडा नं १० जामु, गल्फा वडा नं ११ तातापानी, दोभान, ताउले
६	स्टेचर(फोल्डीङ) लोकल मेड मेटल	प्रतिसमुदाय २ वटा	वडा न –५ बाबियाचौर टाटी समुदाय, तिखाकुना समुदाय वडा न –९ खुर्सानीवारी, तल्लो बिन्जु, कालबन, रिग्ने, राग वडा नं १० जामु, गल्फा वडा नं ११ तातापानी, दोभान, ताउले
७	सिठ्ठी (प्लाष्टिक)	प्रतिसमुदाय १ वटा	वडा न –५ बाबियाचौर टाटी समुदाय, तिखाकुना समुदाय वडा न –९ खुर्सानीवारी, तल्लो बिन्जु, कालबन, रिग्ने, राग वडा नं १० जामु, गल्फा वडा नं ११ तातापानी, दोभान, ताउले
८	वेल्चा	प्रतिसमुदाय १ वटा	वडा न –५ बाबियाचौर टाटी समुदाय, तिखाकुना समुदाय वडा न –९ खुर्सानीवारी, तल्लो बिन्जु, कालबन, रिग्ने, राग

क्र.स.	सामग्रीको विवरण	हाल रहेको संख्या	सामान रहेको स्थान (पञ्चपुरी नगरपालिका)
			वडा नं १० जामु, गल्फा वडा नं ११ तातापानी, दोभान, ताउले
९	वाल्टी(२० लि)	प्रतिसमुदाय २ वटा	वडा न –५ बाबियाचौर टाटी समुदाय, तिखाकुना समुदाय वडा न –९ खुर्सानीवारी, तल्लो बिन्जु, कालबन, रिग्ने, राग वडा नं १० जामु, गल्फा वडा नं ११ तातापानी, दोभान, ताउले
	फोरुवा (tempered steel, with handle)	प्रतिसमुदाय १ वटा	वडा न –५ बाबियाचौर टाटी समुदाय, तिखाकुना समुदाय वडा न –९ खुर्सानीवारी, तल्लो बिन्जु, कालबन, रिग्ने, राग वडा नं १० जामु, गल्फा वडा नं ११ तातापानी, दोभान, ताउले
	गल÷सावेल(with PVC handle) ३० केजी	प्रतिसमुदाय १ वटा	वडा न –५ बाबियाचौर टाटी समुदाय, तिखाकुना समुदाय वडा न –९ खुर्सानीवारी, तल्लो बिन्जु, कालबन, रिग्ने, राग वडा नं १० जामु, गल्फा वडा नं ११ तातापानी, दोभान, ताउले
	प्राथमिक उपचार वाकस (standard first aid kit)	प्रतिसमुदाय २ वटा	वडा न –५ बाबियाचौर टाटी समुदाय, तिखाकुना समुदाय वडा न –९ खुर्सानीवारी, राग वडा नं १० जामु, गल्फा वडा नं ११ तातापानी, दोभान, ताउले
	लाइफ ज्याकेट नेपाल मेड	प्रतिसमुदाय ६ वटा	वडा न –५ तिखाकुना समुदाय वडा न –९ खुर्सानीवारी, तल्लो बिन्जु, कालबन, रिग्ने, राग वडा नं १० जामु, गल्फा वडा नं ११ तातापानी, दोभान, ताउले
	रेन कोट	प्रतिसमुदाय ५ वटा	वडा न –५ बाबियाचौर टाटी समुदाय, तिखाकुना समुदाय वडा न –९ खुर्सानीवारी, तल्लो बिन्जु, कालबन, रिग्ने, राग वडा नं १० जामु, गल्फा वडा नं ११ तातापानी, दोभान, ताउले
	ह्याण्ड ग्लोव्स	प्रतिसमुदाय १ वटा	वडा न –५ बाबियाचौर टाटी समुदाय, तिखाकुना समुदाय वडा न –९ खुर्सानीवारी, तल्लो बिन्जु, कालबन, रिग्ने, राग वडा नं १० जामु, गल्फा वडा नं ११ तातापानी, दोभान, ताउले
	ह्यामर २ केजी	प्रतिसमुदाय १ वटा	वडा न –५ बाबियाचौर टाटी समुदाय, तिखाकुना समुदाय वडा न –९ खुर्सानीवारी, तल्लो बिन्जु, कालबन, रिग्ने, राग वडा नं १० जामु, गल्फा वडा नं ११ तातापानी, दोभान, ताउले

क्र.स.	सामग्रीको विवरण	हाल रहेको संख्या	सामान रहेको स्थान (पञ्चपुरी नगरपालिका)
	साइरन	प्रतिसमुदाय १ वटा	वडा न –५ बाबियाचौर टाटी समुदाय, तिखाकुना समुदाय वडा न –९ खुर्सानीवारी, तल्लो बिन्जु, कालबन, रिग्ने, राग वडा नं १० जामु, गल्फा वडा नं ११ तातापानी, दोभान, ताउले
	कृतिम गन	प्रतिसमुदाय १ वटा	वडा न –५ बाबियाचौर टाटी समुदाय, तिखाकुना समुदाय वडा न –९ खुर्सानीवारी, तल्लो बिन्जु, कालबन, रिग्ने, राग वडा नं १० जामु, गल्फा वडा नं ११ तातापानी, दोभान, ताउले
	घण्टी दुइ केजी	प्रतिसमुदाय ६ वटा	वडा न –५ बाबियाचौर टाटी समुदाय, तिखाकुना समुदाय वडा न –९ खुर्सानीवारी, तल्लो बिन्जु, कालबन, रिग्ने, राग वडा नं १० जामु, गल्फा वडा नं ११ तातापानी, दोभान, ताउले
	प्लाष्टिक म्याटरेस (चटाइ)	प्रतिसमुदाय ५ वटा	वडा न –५ बाबियाचौर टाटी समुदाय, तिखाकुना समुदाय वडा न –९ खुर्सानीवारी, तल्लो बिन्जु, कालबन, रिग्ने, राग वडा नं १० जामु, गल्फा वडा नं ११ तातापानी, दोभान, ताउले
	फायर बलाङ्गकेट	प्रतिसमुदाय ३ वटा	वडा न –९ राजीगाउ

४.२ विपद् प्रतिकार्यकालागि दक्ष जनशक्ति

यस नगरपालिकामा विपद्जन्य घटनामा सबै विषयक्षेत्रका सदस्यहरू र स्थानीय समुदायहरू प्रतिकार्यका लागि परिचालित हुनेछन्।

जनशक्तिको प्रकार	जनशक्तिको प्रकार	कैफियत
खोज तथा उद्धार	३६ जना	
CADRE तालिम प्राप्त जनशक्ति	३६ जना	
प्राथमिक उपचार	८४ जना स्वास्थ्यकर्मि	
शव व्यवस्थापन सम्बन्धी विशिष्ट ज्ञान भएका व्यक्तिहरू	२ जना (डक्टर तथा हेल्थ असिस्टेन्ट)	
सवारी चालक (एम्बुलेन्स, शव बाहन, हेवी ईक्विमेन्ट चलाउन सक्ने)	सालकोट, पञ्चपुरी अस्पताल, शिवधाम धार्मिक संस्था) ३ वटा	

जनशक्तिको प्रकार	जनशक्तिको प्रकार	कैफियत
जनशक्ति,	एम्बुलेन्स डोजरः १ नगरपालिकामा, ३ व्यक्तिगत	
पौडि खेल्न सक्ने तथा डुङ्गा चलाउन सक्ने वा गोताखोर तालिम प्राप्त जनशक्ति		
दमकल चालक तथा अग्नि नियन्त्रक		

विपद् प्रतिकार्यका लागि उपलब्ध जनशक्तिको अद्यावधिक विवरण **अनुसूची-११** मा संलग्न गरिएको छ। जनशक्ति सम्बन्धी विवरण हेरफेर भईरहन सक्ने हुँदा सबै विषयक्षेत्रले विपद् प्रतिकार्यका लागि विद्यमान जनशक्तिको तथ्याङ्क नियमित रुपमा अद्यावधिक गरी एकीकृत अभिलेख राख्ने प्रयोजनका लागि विपद् व्यवस्थापन शाखामा पठाउनु पर्नेछ।

४.२.१ गैर-खाध्द सामग्री भण्डारण स्थल

विपद्का घटनाहरुमा प्रतिकार्यका लागि गैह्र खाद्य सामग्रीहरुको गोदाम घर छैन मनसून पूर्व स्थानीय ब्यापारी तथा बाबियाचौरमा रहेका ठुला व्यापारी संग आपत्कालमा उपलब्ध हुनेगरी करार सम्झौता गरिने छ।

४.२.२ मानवीय सहायता स्थल

वडा नं १० को नार्सिमा सामुदायिक भवन (होल्डिङ्ग सेन्टर) को निर्माण तथा सञ्चालन गरीएको छ।

नगरपालिका तथा वडाले हेलिप्याडको प्रयोग गर्नको निम्ति स्थान नतोके तपानि सम्पुर्ण वडामा रहेका विधालयहरुमा रहेको खेल मैदानलाई प्रयोग गर्न सकिने छ।

परिच्छेद : ५
विविध

५.१ स्रोत तथा साधनको व्यवस्थापन

विपद् व्यवस्थापनका लागि यस नगरपालिकामा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गरिएको छ। यस विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजनामा स्वीकृत क्रियाकलापका लागि उक्त कोषमा उपलब्ध बजेट पर्याप्त भएमा विषयक्षेत्रलाई बजेटको आवश्यकता र उपलब्धताका आधारमा रकम निकासा गरिनेछ। कोषमा पर्याप्त बजेट उपलब्ध नभएको अवस्थामा स्वीकृत बार्षिक बजेटबाट यस्तो रकम उपलब्ध गराईनेछ। स्वीकृत क्रियाकलाप कार्यान्वयन गर्ने कार्य वडा कार्यालय मार्फत् हुन सक्ने अवस्थामा यस्तो रकम सम्बन्धित वडा कार्यालयलाई उपलब्ध गराईनेछ।

नगरपालिकाको आफ्नो स्रोत साधनले कार्यान्वयन सम्भव नहुने क्रियाकलापको लागि प्रदेश सरकार वा जिल्ला प्रशासन कार्यालय मार्फत् सङ्घीय सरकारसँग अनुरोध गरिनेछ। साथै थप आवश्यक सहयोगका लागि मानवीय सहायता कार्यमा संलग्न निकाय तथा विकास साझेदार संस्था, स्थानीय सामाजिक सङ्घ संस्था तथा निजी क्षेत्रसँग समन्वय गरिनेछ।

५.२ अन्य निकायहरुसंगको समन्वय र सहकार्य

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि छिमेकी बराहताल नगरपालिका, पञ्चपुरी नगरपालिका नेपाल रेड क्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा वीरेन्द्रनगर, जिल्ला प्रशासन कार्यालय मानवीय सहायता कार्यमा संलग्न निकाय तथा विकास साझेदार संस्था, स्थानीय सामाजिक सङ्घ संस्था तथा निजी क्षेत्रसँग सहयोग आदानप्रदान गरिनेछ। यस्तो सहयोग विशेषगरी बाढी, पहिरो र आगलागीको समयमा प्रतिकार्यका लागि एम्बुलेन्स तथा अत्यावश्यक मानवीय सहायता सामग्रीको उपयोगमा केन्द्रीत हुनेछ। अन्य किसिमका थप सहयोग आदानप्रदान गर्न कार्यपालिकाले अन्य स्थानीय तहहरुसँग आवश्यक समझदारी वा सम्झौता गर्नेछ।

नेपाल सरकार, कर्णाली प्रदेश तथा जिल्ला प्रशासन कार्यलय तथा जिल्ला स्थित कार्यालयहरूबाट समेत विपद् प्रतिकार्यको लागि स्रोत, साधन प्राप्त हुने अपेक्षा गरिएको छ। जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला स्थित अन्य गैह्र सरकारी निकाय तथा निजी क्षेत्रसँग समन्वय गरी थप स्रोत परिचालन गरिनेछ। जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रसँग विपद् सम्बन्धी सूचना आदानप्रदान गर्न आवश्यक समन्वय गरिनेछ।

५.३ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना

५.३.१ लक्ष्य र सूचकहरु

यस योजनामा नगरपालिकामा विपद्बाट प्रभावित हुने परिवार, मृत्यु हुने तथा घाईतेको सङ्ख्या एवम् आर्थिक क्षतिको न्यूनीकरण गर्ने लक्ष्य लिईएको छ। यस योजनाको अनुगमन, मूल्याङ्कन र समीक्षाको लागि देहाय बमोजिमको लक्ष्य सूचकहरु निर्धारण गरिएको छ:

क्रसं	सूचकहरू	भए	नभएको
१. सामान्य पूर्वतयारीको लागि			
	पूर्वतयारीका सूचकहरू		
१	स्थानीय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र संचालन भएको		
२	खोज उद्धार तथा राहत सामग्रीको भण्डारण मौज्दात रहेको		

क्रसं	सूचकहरू	भए	नभएको
३	वडामा सामुदायिक प्रथम उद्धारकर्ताहरू तयार भएको		
४	वडामा सामुदायिक विपद् तथा जलवायु सूचना केन्द्र स्थापना भएको		
५	विपद् सम्बन्धी विवरण नगरपालिकाको वेभसाइटमा अपडेट गर्ने वेभ पोर्टल संचालन भएको		
६	प्रत्येक वडामा आपत्कालीन प्रयोजनका लागि हेलिप्याड निर्माण भएको		
७	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना वार्षिक रूपमा अद्यावधिक भएको		
२. समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार			
पूर्वतयारीका सूचकहरू			
१	खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचार सामग्रीको विवरण		
२	समन्वय बैठकको निर्णय पुस्तिका		
३	वडा तहको खोज उद्धार कार्यदलहरूको विवरण		
प्रतिकार्यका सूचकहरू			
१	खोज उद्धार कार्यको विवरण		
२	खोज उद्धार टोलीको परिचालन		
३	आकस्मिक बैठकको निर्णय पुष्तिका		
३. स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्र			
पूर्वतयारीका सूचकरू			
१	प्रत्येक वडामा तालिम प्राप्त प्राथमिक उपचारको विवरण		
२	स्वास्थ्य संस्थामा राखिएको औषधिको बफर स्टकको अद्यावधिक विवरण		
३	स्वास्थ्य संस्थाहरूको आपत्कालीन योजना		
४	स्वास्थ्य संस्थाहरूको आपत्कालीन योजना		
प्रतिकार्यका सूचकहरू			

क्रसं	सूचकहरू	भए	नभएको
१	प्राथमिक उपचार सेवा प्राप्त गरेको जनसंख्या		
२	पोषणयुक्त खानेकुरा उपलब्ध भएको जनसंख्या		
३	स्वास्थ्य क्षेत्रको पुनर्स्थापन तथा पुर्निर्माण योजना		
४. अस्थायी आश्रय स्थल, खाद्य तथा गैर खाद्य सामग्री र राहत व्यवस्थापन			
पूर्वतयारीका सूचकरू			
१	कम्तिमा ५०० घर परिवारलाई पुग्ने न्यूनतम मापदण्ड अनुसारको आवश्यक गै र खाद्य सामग्रीहरूको भण्डारण गरिएको		
२	आपत्कालीन समयमा खाद्यान्न आपूर्तिको लागि सम्झौता भएको		
३	प्रत्येक वडामा अस्थायी आश्रयस्थलको लागि ठाउँको पहिचान भएको		
४	अस्थायी आश्रयस्थलको लागि भवन निर्माण भएको वा आश्रयस्थल निर्माणका समग्रीहरूको बन्दोबस्त भएको		
५	आपत्कालीन प्रयोजनका लागि यातायात संचार तथा बन्दोबस्तीका सामाग्रीहरूको व्यवस्था भएको		
प्रतिकार्यका सूचकहरू			
१	विपदबाट विस्थापित परिवारलाई अस्थायी आश्रयस्थल उपलब्ध गराएको विवरण		
२	प्रभावित परिवारलाई खाद्य तथा गैर खाद्य सामग्री उपलब्ध गराएको विवरण		
३	प्रभावित परिवारलाई राहत सामग्री उपलब्ध गराएको विवरण		
४	नगद सहायता प्राप्त गरेका परिवारको विवरण		
६. खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्धन			
पूर्वतयारीका सूचकरू			
१	आपत्कालीन सरसफाई र स्वच्छता सम्बन्धी सामग्रीहरूको भण्डारण गरिएको		

क्रसं	सूचकहरू	भए	नभएको
२	पहिचान गरिएका आपत्कालीन आश्रयस्थलमा खानेपानी आपूर्तिको श्रोत र माध्यम तयार गरिएको		
३	सरसफाइ र स्वच्छता सम्बन्धी सूचना तथा सञ्चार सामग्रीहरू तयार भई प्रसारण गरिएको		
	प्रतिकार्यका सूचकहरू		
१	मापदण्ड अनुसार खानेपानी उपलब्ध भएको परिवार		
२	प्रभावित समुदाय तथा आश्रयस्थलमा मापदण्ड अनुसारको सरसफाईको प्रवन्ध		
६. संरक्षण तथा शिक्षा विषयगत क्षेत्र			
	पूर्वतयारीका सूचकरू		
१	शिक्षा क्षेत्रको सिकाई निरन्तरता योजना तयार भएको		
२	विद्यालय सुरक्षा सम्बन्धी व्यवस्थापन समिति र प्रअलाई अभिमुखीकरण गरिएको		
३	सबै विद्यालयमा विद्यालय विपद् व्यवस्थापन समिति र कार्यदल गठन भएको		
४	विद्यालय र नगरपालिकामा नियमित कृतिम घटना तथा सिमुलेसन अभ्यास भएको		
	प्रतिकार्यका सूचकहरू		
१	अस्थायी सिकाइ केन्द्रहरूको विवरण		
२	वैकल्पिक सिकाइ संचालन भएको विवरण		
३	शिक्षा क्षेत्रको पुनर्निर्माण योजना		
७. विपद् लेखाजोखा तथा सूचना व्यवस्थापन			
	पूर्वतयारीका सूचकरू		
१	नगरपालिकामा विपद् लेखाजोखा टोली तयार भएको		
२	क्षेत्रगत लेखाजोखा फारम तयार भएको		
३	विपद् लेखाजोखा टोलीलाई विपद् लेखाजोखा सम्बन्धी तालिम दिइएको		

क्रसं	सूचकहरू	भए	नभएको
४	स्थानीय आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्रको विपद् सूचना संकलन व्यवस्थापन र प्रसारण प्रक्रिया तय भएको		
	प्रतिकार्यका सूचकहरू		
१	द्रुत लेखाजोखा प्रतिवेदन (कुनै विपद् विशेष)		
२	क्षेत्रगत विस्तृत लेखाजोखा प्रतिवेदन (कुनै विपद् विशेष)		
३	स्थानीय आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्रमा विपद् सम्बन्धी विवरण अद्यावधिक भएको		
८. पुनर्स्थापन तथा पुनर्निर्माण			
	पूर्वतयारीका सूचकरू		
१	पहिचान गरिएका आश्रयस्थलमा सडक खानेपानी सरसफाई पूर्वाधार तयार भएको		
२	प्रत्येक वडामा आपत्कालीन प्रयोजनको लागि हेलिप्याड निर्माण भएको		
३	पूर्वाधारहरू विपद् जोखिमबाट सुरक्षित बनाइएको		
	प्रतिकार्यका सूचकहरू		
१	विपदबाट क्षति भएका पूर्वाधारको मर्मत भएको		
२	जीविकोपार्जन सहायता प्राप्त गरेका परिवारको विवरण		
३	क्षेत्रगत पुनर्स्थापन तथा पुनर्निर्माण योजना		
४	पुनर्निर्माण कार्यको प्रगति विवरण		

५.३.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन र परिमार्जन

यस योजना कार्यान्वयनको नियमित अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने कार्य अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिले गर्नेछ। उक्त समितिले माथि उल्लिखित सूचकहरुको आधारमा नियमित रुपमा योजना कार्यान्वयनको अवस्थाको अनुगमन गरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्नेछ। यस्तो प्रतिवेदनमा औंल्याईएका सुधार गर्नुपर्ने विषयलाई सम्बन्धित विषयक्षेत्रले सुधार गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ र योजनामा नै सुधार गर्नुपर्ने अवस्थामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको परिमार्जन गर्दा समावेश गरिनेछ। योजनाको कार्यान्वयनको अवस्था, प्रभावकारिता र सिकाई संश्लेषण कार्यसूचीको प्रारुप अनुसूची-१२ मा संलग्न गरिएको छ। यस योजनाको पूनरावलोकन तथा पृष्ठपोषण सङ्कलन तलको तालिका बमोजिम हुनेछः

विवरण	जिम्मेवार निकाय	गर्नुपर्ने मुख्य कार्य	समय
योजना कार्यान्वयनको समिक्षा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	आवधिक रुपमा समिक्षा बैठक गर्ने	कार्तिक, माघ बैशाख, श्रावण महिना (आगामी आ.व. को)
योजनाको पुनरावलोकन	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	विषयक्षेत्र अनुसारका क्रियाकलापहरुको पुनरावलोकन गरी योजना अद्यावधिक गर्ने	प्रत्येक वर्ष कार्तिक मसान्त

५.४ क्षमता विकास रणनीति र योजना

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नका लागि दक्ष स्रोत व्यक्ति तथा संस्थाहरूको सहयोगमा देहायका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिनेछ:

क्र.सं.	क्षमता विकास क्रियाकलापहरु	जिम्मेवारी	समयतालिका
१	विषयक्षेत्रका जनशक्तिलाई उक्त क्षेत्रसँग सम्बन्धित विषयमा अभिमुखिकरण, तालिम र अभ्यासको व्यवस्था गर्ने।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा पश्चात
२	वडास्तरका विपद् व्यवस्थापन समितिलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अभिमुखिकरण, तालिम प्रदान गर्ने।	विपद् व्यवस्थापन शाखा	विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा पश्चात
३	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोषलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्न क्षमता विकास गर्ने।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	आगामी आ. व. योजना तर्जुमा प्रक्रिया शुरु हुनु भन्दा अगावै
४	विपद् प्रभावित स्थानमा रहेका विद्यालयहरू र स्थानीय स्वयंसेवकहरूलाई विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्न विषयक्षेत्रको क्षमता विकास गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	मनसुन अगावै तथा विपद्को घटना हुनु अघि
५	बन्दोबस्तीका सामान तथा औजारहरू व्यवस्थापनका लागि विषयक्षेत्रहरूको क्षमता विकास गर्ने।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	मनसुन अगावै तथा विपद्को घटना हुनु अघि

सन्दर्भ सामग्रीहरु

- सुर्खेत जिल्ला विपद्पूर्वतयारी तथा प्रति कार्ययोजना, २०७८
- विपद्जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ , नियमावली, २०७५
- पञ्चपुरी नगरपालिकाको विपद्जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- पञ्चपुरी नगरपालिकाको विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन कार्यविधि,२०७५

अनुसूची

अनुसूची १

प्राविधिक कार्यसमूहको प्रथम बैठकको कार्यसूची

नगरपालिकाः पञ्चपुरी, जिल्ला सुर्खेत, प्रदेश कर्णाली
स्थानः बाबियाचौर मिति २०७९/०१/२६

छलफलका विषयहरूः

१. गत वर्षका विपद्का घटनाहरू र व्यवस्थापन सम्बन्धी समीक्षा,
२. यस वर्षको पूर्वानुमान (वर्षा, बाढी र पहिरो सम्बन्धि पूर्वानुमानहरू जल तथा मौसम विज्ञान बिभागबाट उपलब्ध हुन्छ, अन्य प्रकोपहरूको सम्बन्धित निकायबाट उपलब्ध हुन्छ),
३. सङ्कटासन्नता र जोखिमको बस्तुस्थिति (भौगोलिक कार्यक्षेत्रः पञ्चपुरी नगरपालिका),
४. विषयक्षेत्रहरू (नगरपालिकामा रहने क्लष्टरहरू) र तिनको योजना,
५. योजना तर्जुमा वा अद्यावधिक गर्ने प्रक्रिया,
६. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमामा प्राविधिक सहयोग गर्नका लागि (आवश्यक भएमा) अनुभव प्राप्त विज्ञ सम्मिलित) कार्यटोलीको गठन गर्ने र कार्यशर्तहरू छलफल गरी स्वीकृत गर्ने,
७. पूर्वतयारी योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सहयोग र समन्वय (अन्य गाउँ/नगरपालिका,नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारका जिल्ला स्थित निकायहरु)।

अनुसूची-२

स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिबाट प्राविधिक कार्यसमूहलाई प्रदान कार्यादेश

१. उपलब्ध तथ्याङ्क, दस्तावेज, प्रकाशन तथा अभिलेखहरुको अध्ययन तथा विश्लेषण गर्ने,
२. विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी मौजुदा योजनाहरू, कम्तिमा विगत ५ वर्षको विपद्का घटना सम्बन्धी तथ्याङ्क र प्रकाशनहरू, प्रकोप नक्शा, सङ्कटासन्नता तथा जोखिम आंकलन, पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली लगायत अन्य सान्दर्भिक सामग्रीको पुनरावलोकन र समीक्षा गर्ने,
३. सम्बन्धित तहका आवधिक विकास योजनाहरू, विषयक्षेत्रगत योजनाहरू, प्रतिवेदनहरू,
४. आधारभूत अध्ययन लगायतका कार्य गर्ने,
५. विपद् व्यवस्थापनको विगतको अभ्यास अनुभव तथा सिकाई सम्बन्धी अध्ययन तथा समीक्षा गर्ने,
६. विगतको विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजना तथा विषयक्षेत्रगत आकस्मिक योजनाहरूको अध्ययन र समीक्षा गर्ने,
७. स्थानीय मौसम तथा बाढी पूर्वानुमान र पूर्वसूचना प्रणाली, महामारी निगरानी प्रणाली, सडक सूरक्षा कार्ययोजना अध्ययन र प्रवृत्ति विश्लेषण गर्ने,
८. स्थानीय तहमा कार्यरत सरोकारवाला तथा साझेदार संस्थाको पहिचान गरी सूची तयारी गर्ने,
९. कार्यशाला गोष्ठीको सञ्चालन विधि, समय, स्थान, कार्यसूचीको छनौट तथा स्रोत साधन जस्ता विषयमा सहयोग र परामर्श प्रदान गर्ने,
१०. सबै विषयक्षेत्रका योजनाहरू एकत्रित गरी मस्यौदा तयार गर्ने,
११. अनुसूचीमा उल्लिखित नमूना बमोजिम स्थानीय तहमा कार्यरत सरोकारवाला तथा साझेदार संस्थाको पहिचान गरी सूची तयार गर्ने।

अनुसूची-३

सरोकारवाला निकायको पहिचान तालिका

क्र.सं.	नाम	कार्यालय	पद	सम्पर्क नम्बर	विषयगत क्षेत्र	कैफियत
१	हंस भण्डारी	सव डिभिजन वन कार्यालय	रेन्जर	९८६०६९५७४५	अस्थाई आवास	
२	विर्जु सुवर्णकार	डिभिजन वन कार्यालय	फरेस्टर	९८४८३००५४२	अस्थाई आवास	
३	अर्जुन पौड्याल	पञ्चपुरी नगरपालिला	विपद् फोकल पर्सन	९८४८२४१६०३	समग्र व्यवस्थापन	
४	धारणा राम्जाली	आवाज	सामाजिक परिचालक	९८६८२३०५७८	सुचना तथा सञ्चार	
५	जनक तिवारी	DEC surkhet,	कार्यक्रम अधिकृत	९८४८३९८३८९		
६	मानबहादुर विक	द.स.स	कोषाध्यक्ष	९८४४८९८६१५		
७	जनक थापा	पञ्चपुरी	व्यवस्थापक	९८६५५८३०८०		
८	भरत वहादुर सिंह	स्याक/सुआहारा	MNF	९८४८२८५४०८		
९	दिपशिखा गिरी	एकता फाउण्डेसन	सहजकर्ता	९८६८०२६७३३		
१०	कमला पौडेल	म.स.अ	अध्यक्ष	९८६८०१३५९९		
११	मान ब बयक	हाम्रो सहकारी	कोषाध्यक्ष	९८४८२९१४७०		
१२	मोती प्रसाद सापकोटा	नेरेसो उपशाखा, विधापुर	सभापति	९८६८१६९२८२		
१३	गगन खड्का	सुन्दर नेपाल संस्था	DRR officer	९८५८०३३९६१	समग्र व्यवस्था	

अनुसूची-४

विषयक्षेत्रको प्रथम बैठकको कार्यसूची

नगरपालिकाः पञ्चपुरी, जिल्ला सुर्खेत , प्रदेश कर्णाली , विषयक्षेत्र सबै

स्थानः बाबियाचौर मिति/समयः २०७९/०३/०७

छलफलका विषयहरूः

१. विषयक्षेत्रको परिचय,

२. बिषयगत क्षेत्रको अगुवा तथा सदस्य संस्थाको नामावली,

३. प्रमुख विपद् र प्रभावित क्षेत्रको छनौट,

४. पहिचान भएको विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यमा सम्बन्धित विषयक्षेत्रको भूमिका,

५. विपद्को घटना हुनु अगाडि गरिने पूर्वतयारी र विपद् पश्चात् गरिने प्रतिकार्यको समयसीमा निर्धारण,

६. विद्यमान कमीकमजोरीहरूको पहिचान,

७. प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्य क्रियाकलापहरूको पहिचान,

८. प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि विषयक्षेत्रको कार्ययोजना तर्जुमा,

९. विपद्को घटना अगावै गरिने पूर्वतयारी तथा विपद्को समयमा गरिने आपत्कालीन कार्यका लागि मुख्य जिम्मेवार निकायको पहिचान,

१०. बिषयगत क्षेत्रको अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना तर्जुमा,

११. पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका क्रियाकलापका लागि लागत अनुमान

१२. अन्य

नोटः

प्रत्येक विषयक्षेत्रका अन्य बैठक र तिनका कार्यसूची पहिलो बैठकका निर्णयहरू, तिनको कार्यान्वयन अवस्था र अन्य आन्तरिक सवालहरूमा निर्भर हुन्छ।

अनुसूची-५

विषयक्षेत्र सदस्य संस्थाको कार्यशर्त (नमूना)

कुनै विषयक्षेत्रमा परेको समस्या समाधानमा सहयोग गर्न सम्बन्धित तहमा तोकिएको प्राविधिक क्षमता भएको तथा अधिकार प्राप्त व्यक्ति, संस्था वा निकायलाई विषयक्षेत्र सदस्य संस्था भनिन्छ। विषयक्षेत्र सदस्य संस्थाको काम कर्तव्य देहाय अनुसार हुनेछन्:-

१. विषयगत सदस्य संस्था (सरकारी निकाय, राष्ट्र संघीय निकाय, रेडक्रस अभियानका सदस्य, राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गैसस, निजी क्षेत्र आदि) का बीचमा उपयुक्त विषयगत समन्वय संयन्त्र स्थापना तथा व्यवस्थापन गर्न विषयगत अगुवा संस्था तोकि आवश्यकता अनुसार सहयोग गर्ने,

२. नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारका जिल्ला स्थित निकाय, स्थानीय तह, नागरीक समाज तथा अन्य सरोकारवाला निकायबीच समन्वय गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने,

३. आफ्नो विषयक्षेत्रमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने (यस अन्तर्गत विपद्को प्रकृति तथा योजना मान्यता, प्राथमिकता प्राप्त आपत्कालीन कार्य तयारी, आपत्कालीन कार्य संवोधन गर्न प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यका लागि विद्यमान कमीकमजोरी पहिचान, विषयगत कार्ययोजना आदि पर्दछन्),

४. आपत्कालीन अवस्थाका लागि प्रर्याप्त आकस्मिक योजना तथा पूर्वतयारीको प्रत्याभूति गराउने,

५. विषयक्षेत्रका सहभागीहरू सम्बन्धित नीतिगत मार्गदर्शन तथा प्राविधिक मापदण्डका वारेमा जानकारी राख्दछन् र सोही मापदण्डका आधारमा प्रतिकार्य गर्दछन् भन्ने कुराको प्रत्याभूति गराउन विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने,

६. विषयक्षेत्रको प्रभाव र कार्यान्वयन योजनाको प्रगतिको समीक्षा गर्न तथा पर्याप्त प्रतिवदेन र प्रभावकारी सूचना पव्राहको प्रत्याभूति दिन र प्रभावकारी अनुगमन संयन्त्र स्थापना गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने,

७. सूचना सङ्कलन तथा प्रचारप्रसारमा योगदान गर्न स्रोत साधनको आवश्यकता पहिचान गर्ने,

८. विषयक्षेत्रका प्राथमिकता प्राप्त कार्य सञ्चालन गर्न दातृ समुदायलाई मानवीय सहायता कार्यमा लगानी गर्न प्रोत्साहन गर्ने साथै, विषयक्षेत्रका सहभागीहरूलाई स्रोत साधन परिचालन गर्न प्रोत्साहित गर्ने,

९. मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार संस्थाका कर्मचारीको क्षमता विकासका लागि तालिम सञ्चालन गर्न सहयोग गर्ने,

१०. पूर्वनिर्धारीत प्राथमिकता प्राप्त विषयगत संस्थाहरूलाईअन्तिम सेवा प्रदायककारुपमा जिम्मेवार बनाउने,

११. कार्यक्षेत्र र कार्यक्रमको प्राथमिकताका आधारमा विषयक्षेत्रका मुख्य साझेदारलाई समावेश गराउने।

अनुसूची-६
अगुवा सहयोगी संस्थाको कार्यशर्त

अगुवा सहयोगी संस्थाको मुख्य भूमिका विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलाप तय गर्नका लागि सबै निकायहरुबीच छलफल गर्न साझा मञ्च प्रदान गरी सहजकर्ताको रुपमा विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सहयोग गर्नु हो। यसको अन्य भूमिका देहाय बमोजिम हुनेछः-

१. सबै निकायहरूको सहकार्यमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा कार्यमा सहयोग गर्ने,
२. विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी बैठकहरू सञ्चालन गर्ने,
३. विपद् सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, प्रकोप जोखिम विश्लेषण आदि कार्यमा समन्वय गर्ने र प्राविधिक तथा वित्तिय सहयोग प्रदान गर्ने,
४. प्रभावकारी प्रतिकार्य र पूर्वतयारीको लागि मुख्य सिद्धान्त वा न्यूनतम मापदण्डका वारेमा समन्वय गर्ने,
५. विगतका अनुभवको आधारमा सफलता, सिकाई, चुनौति तथा कमीकमजोरी पहिचान गर्ने,
६. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सवै विषयक्षेत्रका अगुवा तथा सदस्य संस्थाहरू लगायत अन्य सरोकारवालाहरूको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने,
७. कार्यशालाको नतिजा तयार गर्ने र सम्बन्धित तहमा कार्यरत मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरूलाई जानकारी गराउने तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा विषयक्षेत्रको योजना मस्यौदा पेश गर्ने,

अनुसूची-७
कार्यशाला गोष्ठीको कार्यसूची

कार्यशाला गोष्ठीका विषयबस्तु देहाय अनुसार रहेका छन्:

१. सन्दर्भ सामग्रीको पुनरावलोकनबाट प्राप्त निचोड,
२. निकायगत श्रोत, साधन तथा क्षमताहरू,
३. सम्भावित प्रकोप तथा सोको प्रभाव क्षेत्र,
४. विषयक्षेत्र केन्द्रित योजना र समूहगत छलफल,
५. तीनै चरणका योजनावद्ध कार्यहरूको पहिचान र प्राथमिकीकरण,
६. योजना गरिएका कार्यहरूमा सम्बन्धित निकायको दायित्व तथा भूमिका,
७. आवश्यकता तथा क्षमता विश्लेषण र क्षमता अभिबृद्धि गर्ने रणनीति,
८. अन्तर सम्बन्धित सवालहरुको सम्बोधन,
९. सहकार्य र समन्वयका क्षेत्रहरु र सरोकारवालाहरू,
१०.अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना,

माथि उल्लिखित छलफलका विषयको संक्षिप्त चिनारी देहाय अनुसार छः-

१. सन्दर्भ सामग्रीको पुनरावलोकनबाट प्राप्त निचोड

विषयक्षेत्रका सम्बन्धित सदस्यले सम्भावित प्रकोप, सङ्कटासन्नता तथा जोखिमको अवस्थाको बारेमा गरिएको पुनरावलोकन र जोखिम विश्लेषण गोष्ठीको मुख्य सत्रमा प्रस्तुत गर्नेछन्। सहभागीहरूले यसमा छलफल गरी

आवश्यकता भए परिमार्जन गर्न सुझाव दिन सक्छन्। यस्तो सुझाव गोष्ठी समाप्त भएपछि पनि लिन सकिनेछ। गाउँ/नगरपालिकाको प्रकोप, सङ्कटासन्नता तथा जोखिम विश्लेषणको निचोडमा छलफल गरीन्छ।

२. निकायगत उपलब्ध स्रोत साधन तथा क्षमताहरू

पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमताका बारेमा विश्लेषण गर्दा विषयक्षेत्रका अगुवा र अन्य सम्बन्धित निकायसँग छलफल गरी निक्यौंल गर्नु पर्दछ। यसको संश्लेषण कार्यशालामा प्रस्तुत गरिनेछ। हरेक निकायले पूर्वतयारी र प्रतिकार्य गर्नका लागि आफुसँग भएका स्रोत र साधनको सूची तयार गर्नुपर्दछ।

३. सम्भावित प्रकोप र सोको प्रभाव क्षेत्र

आधारभूत अध्ययनमा सम्बन्धित तहका प्रकोहरूको पहिचान, सङ्कटासन्न क्षेत्र तथा पर्नसक्ने प्रभावको मूल्याङ्कन र लेखाजोखा गर्नुपर्दछ। यसको प्रतिवेदन कार्यशालामा प्रस्तुत गर्नुपर्दछ। जोखिम विश्लेषण गर्दा दुईवटा आयाममा ध्यान दिनुपर्दछः

क) प्रकोपको घटना घट्न सक्ने सम्भावना,

ख) सो प्रकोपबाट जनताको जीउधन, पूर्वाधार तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा पर्नसक्ने असर र प्रभाव सामान्यतया विपद् जोखिम विश्लेषणका आधारमा प्रकोपहरू छनौट गरी योजना तयार गरिन्छ। प्रकोपको छनौट गर्दा प्रकृति, सम्भावित मात्रा र सम्भावित आपत्कालीन अवस्थालाई आधार मान्न सकिन्छ। कहिलेकाँही मात्र हुने भएता पनि भूकम्प जस्ता प्रकोपले ठूलो जनधनको क्षति पुग्न सक्दछ।

४. विषयक्षेत्र केन्द्रीत योजना र समूहगत छलफल

सहभागीहरूलाई आफ्नो संस्थाको कामसँग सम्बन्धित विषयक्षेत्र छनौट गर्न लगाउनु पर्दछ। यदि एउटै संस्था एकभन्दा वढी विषयक्षेत्रसँग सम्बन्धित भएमा संस्थाका तर्फबाट अन्य सदस्य समेत सहभागी गराउन वा सबैभन्दा वढी योगदान गर्न सकिने विषयक्षेत्र छनौट गरी समूह निर्माण गर्न सकिन्छ।

५. तीनै चरणका योजनावद्ध कार्यहरूको पहिचान र प्राथमिकीकरण

पूर्वतयारीका कार्यहरूमा सामान्य पूर्वतयारी र पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी र आपतकालीन अवस्थाका कार्यहरू हुन सक्नेछन्। उदाहरणका लागि केही पूर्वतयारी कार्यहरू निम्न हुन सक्नेछन्:

क) सम्बन्धित तहका प्रत्येक विषयक्षेत्रमा पूर्वतयारी र प्रतिकार्य गतिविधिहरूमा संलग्न एक सक्रिय सूचना व्यवस्थापन संयन्त्र सुनिश्चित गर्ने,

ख) विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्यको लागि स्वयंसेवकहरू र प्रशिक्षकहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने,

ग) स्थानीय समुदायलाई पूर्वानुमानका साथै पूर्वसूचना प्रणाली, सूरक्षा तथा उद्धार सामग्री र उपकरणले सबल बनाउने,

घ) प्रारम्भिक लेखाजोखा, मूल्याङ्कन र विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण फारम तथा प्रारूप तयार गर्ने,

ङ) तथ्याङ्क सङ्कलनका लागि आवश्यक फाराम तयार गर्ने,

च) पूर्वानुमान सूचना तथा सतर्कता सन्देशहरूका लागि सञ्चारको माध्यमहरूको विस्तृत अभिलेख राख्ने,

छ) पूर्वतयारी र प्रतिकार्य क्रियाकलापहरूका लागि आवश्यक मानवीय, भौतिक तथा वित्तीय स्रोतहरू पहिचान गर्ने,

ज) जनसंख्या, सङ्कटासन्न समुदाय, सामाजिक सेवा, क्षमता प्रणाली, सूरक्षा स्थिति, जीविकोपार्जन, बसोबासको अवस्था, खुल्ला ठाउँहरू, यातायात र पूर्वाधार सम्बन्धी सूचना प्राप्त गर्ने,

झ) सुरक्षित मार्गहरू, खोज तथा उद्धार मार्गहरू, सङ्कटासन्न समुदायमा हेलिप्याड, अवतरण र ड्रप जोन पहिचान गर्ने,

ञ) सम्बन्धित तहमा पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य टोली गठन गर्ने र उनीहरूलाई तालिम प्रदान गर्ने,

ट) अस्थायी आपत्कालीन आश्रय स्थल, खाद्य तथा गैर-खाद्य वस्तुहरूका लागि भण्डारण गृह र भण्डारण स्थलको पहिचान गर्ने, श्रोत सामाग्रीको आंकलन र नपुग सामाग्रीको जोहो गर्ने,

ठ) आपत्कालीन राहतको लागि आवश्यक पर्ने खाद्य तथा गैर खाद्य बस्तुहरूको बजार सर्वेक्षण गर्ने,

ड) स्वास्थ्य सूरक्षा योजना तयार गर्ने, अस्थायी स्वास्थ्य केन्द्र पहिचान गर्ने,

ढ) विद्यालयहरूको जोखिमको आधारमा वर्गिकरण गर्दै सूरक्षा योजना तयार गर्ने, आकस्मिक योजना बनाउने,

ण) जीविकोपार्जनका उपायहरु (गाईपालन, बाख्रापालन, सुँगुर र कखुरा फर्महरू, माछा पोखरी, तरकारी खेती लगायत अन्य पेशा तथा व्यवसाय) र सूरक्षाका अन्य उपायहरू बारे योजना बनाउने,

त) बाढी निकास र नहरहरू सफा रहेका सुनिश्चित गर्ने, संवेदनशील संरचनाको मजबुतीपना लेखाजोखा गर्ने,

थ) सूरक्षा निकाय र स्वयम् स्वकलाई खोज तथा उद्धार तालिम प्रदान गर्ने,

द) पूर्वतयारी वारेमा राजनैतिक दल र नागरीक समाजका लागि संयुक्त अभिमुखीकरण गर्ने,

ध) कार्यसञ्चालन विधि सहितको आपत्कालीन प्रतिकार्य कोषको विकास गर्ने

केही प्रतिकार्यका कार्यहरू निम्न हुन सक्नेछन्:

क) विपद् व्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक गर्ने,

ख) खोज तथा उद्धार टोली र द्रुत प्रतिकार्य टोलीको परिचालन गर्ने,

ग) घाइते तथा विरामीलाई घुम्ती क्लिनिकहरू मार्फत प्राथमिक उपचार गर्ने,

घ) मानिसहरू र घरपालुवा जनावरहरू स्थानान्तरण गर्ने,

ङ) सूचना सङ्कलन गर्न, व्याख्या गर्न र पुष्टि गर्न आपत्कालीन सूचना प्रणाली (तथ्याङ्क–सूचना इकाई) स्थापना र सञ्चालन गर्ने,

च) आपत्कालीन प्रतिकार्यका लागि स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रलाई सक्रिय बनाउने,

छ) आपत्कालीन आश्रयस्थल तथा राहत सामग्रीको व्यवस्था गर्ने,

ज) बाढीको खतरा क्षेत्रमा नदीको सतह सतर्कता तहभन्दा तल नझरेसम्म प्रतिघण्टाको अद्यावधिक सूचना प्रवाह जारी राख्ने,

झ) सम्बद्ध आपत्कालीन प्रतिकार्य योजनाहरूलाई सक्रिय बनाउने,

ञ) विषयगतक्षेत्र (Cluster) र कार्यदल समुहले आफ्ना सम्बधित आपत्कालीन योजनाहरू सक्रिय बनाउन नेतृत्व गर्ने।

नोटः

१. पूर्वतयारी र प्रतिकार्य क्रियाकलापहरू सम्बन्धी थप जानकारी राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा, २०७५ बाट पनि लिन सकिनेछ।

२. प्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली सम्बन्धी जानकारी राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र वा सम्बन्धित जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र मार्फत लिन सकिनेछ।

६. योजना गरिएका कार्यहरूमा सम्बन्धित निकायको दायित्व तथा भूमिका

बिभिन्न निकायहरूको जिम्मेवारी ऐन, नियम, राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा तथा सम्बन्धित निकायको कार्यक्षेत्र, कार्यशर्तहरूमा उल्लेख भए अनुसार हुन्छन्। कार्यशालामा सम्बन्धित विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरू, विषयक्षेत्रका सदस्यहरू, मानवीय कार्यमा संलग्न संस्थाहरूको भूमिकाको वारेमा छलफल गर्नुपर्छ। यस्ता कार्यक्षेत्र तथा कार्यशर्तहरूलाई स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले आवश्यकता अनुसार थप स्पष्ट गर्न सक्नेछ।

७. आवश्यकता तथा क्षमता विश्लेषण र क्षमता अभिबृद्धि गर्ने रणनीति

योजना तर्जुमा गर्दा यसको कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री, उपकरण, जनशक्ति, आर्थिक श्रोत र योजना कार्यान्वयनमा संलग्न संस्थाहरूको क्षमता विश्लेषण गरी नपुग क्षमता परिपूर्ति गर्न आवश्यक रणनीति बनाउनु पर्छ।

विश्लेषणमा विपद् घटना पश्चात् प्रभावितहरूको मानवीय आवश्यकताको पूर्वानुमान (जस्तै आश्रय स्थलमा आवश्यक पर्ने खाद्यान्न, स्वास्थ्य तथा सरसफाई सामग्री आदि), जनसङ्ख्याको विशेषता (जस्तैः लिङ्ग, उमेर, आर्थिक तथा सामाजिक स्तर आदि), प्रभावित समुदाय एवम् सम्बन्धित तहको प्रतिकार्य क्षमताका साथै सम्भावित भौतिक तथा वातावरणीय अवस्था (पहूँच मार्ग, बजार, सेवा प्रवाह आदिका अवस्था) लाई पनि समावेश गर्नुपर्दछ।

८. अन्तर सम्बन्धित विषय, सवालहरूको सम्बोधन

विपद्बाट महिला/पुरुष, वालवालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अशक्त वा बिभिन्न कारणले भिन्न शारीरिक तथा मानसिक अवस्था भएका व्यक्तिहरूमा फरक–फरक प्रभाव पर्दछ। विपद् हुनु अगावैको अवस्थामा समेत समाजका केही समूह तथा व्यक्तिहरु आर्थिक तथा सामाजिक हिसावले सीमान्तकृत भएका हुन्छन्। यसैले सङ्कटासन्नता लेखाजोखा, क्षमता विकास र स्रोत परिचालन गर्दा महिला, पुरुष, वालवालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अशक्त वा बिभिन्न कारणले भिन्न शारीरिक तथा मानसिक अवस्था भएका व्यक्तिको आवश्यकता र क्षमतालाई मध्यनजर राख्नुपर्दछ। यी मुद्दालाई विशेष ध्यान पुर्‍याई उनीहरूको फरक आवश्यकता, योगदान र क्षमतालाई सम्वोधन गर्नुपर्दछ। विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा अनुगमनका हरेक चरणमा सबैले महिला/पुरुष, वालवालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्ति सहित सामाजिक तथा आर्थिक रुपमा पिछडिएका समुदायको पहूँच, प्रतिनीधित्व र सक्रिय सहभागीताको सुनिश्चितता गर्नु पर्दछ।

९. सहकार्य र समन्वयका क्षेत्रहरु र सरोकारवालाहरू

योजना कार्यान्वयनका लागि परस्पर सहकार्य र समन्वयका क्षेत्रहरू पहिचान गरी योजनामा समावेश गरिन्छ। अन्य तह र निकायसँगको समन्वय र सहयोगको संयन्त्र तथा सहकार्यका क्षेत्रहरु निर्धारण गरिनु पर्दछ। अन्य तह र निकायबाट आवश्यक पर्ने सहयोग स्पष्ट गरी समयमै जानकारी गराएमा उनीहरूले आफ्ना योजनामा राख्न सक्छन्।

१०. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले निर्दिष्ट गरेका कार्यहरूको कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्न लक्ष्य र सूचकहरू परिभाषित गरी अनुगमन, मूल्याङ्कन योजना तयार गर्नु पर्दछ।

प्रकोप अनुसार पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सामान्यतया दुई पटक गर्नु उपयुक्त हुन्छ (जस्तैः बाढी, पहिरो जस्ता प्रकोपका लागि मनसुन पूर्व र पश्चात, शीतलहर पूर्व र पश्चात, अन्य प्रकोपको हकमा विपद् पश्चात्)। योजना कार्यान्वयनको अवस्था र प्रभावकारिताको अनुगमन आवश्यकता अनुसार त्रैमासिक, चौमासिक, अर्धबार्षिक गर्न सकिन्छ। योजनाको कार्यान्वयनको बार्षिक मूल्याङ्कन र समसामयिक परिमार्जन गर्न सकिन्छ। प्रत्येक विषयक्षेत्रले पूर्वतयारी अवस्था र प्रतिकार्यको मूल्याङ्कनको लागि आ–आफ्नो योजना बनाउनु पर्दछ।

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयनको समग्र प्रभावकारिता र कमजोरी तथा सिकाईहरू मूल्याङ्कन गर्ने कार्य गाउँ/नगरपालिकाको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिले गर्नु पर्नेछ। यस समितिले स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिसँग प्रत्यक्ष समन्वयमा कार्य गर्नेछ।

अनुसूची-८

स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा विद्यमान पदाधिकारीहरूको विवरण

क्र.सं.	नामथर	पद	निकाय/कार्यालय/संस्था	सम्पर्क नम्बर
१	लालविर भण्डारी	संयोजक	पञ्चपुरी नगरपालिका	९८५८०८५१९९
२	मुक्तिदेवी रेग्मी	सदस्य	पञ्चपुरी नगरपालिका	९८५८०५८१८१
३	खिम बहादुर बयक (क्षेत्री)	सदस्य	पञ्चपुरी नगरपालिका	९८४४८१९०००
४	याम बहादुर बि.सि	सदस्य	पञ्चपुरी नगरपालिका	९८५८०५५०५६
५	बल बहादुर रोकाया	सदस्य	पञ्चपुरी नगरपालिका	९८६९८३०७५४
६	हरि प्रसाद ढकाल	सदस्य	पञ्चपुरी नगरपालिका	९८५८०२१३१७
७	दिपक कुमार थापा	सदस्य	पञ्चपुरी नगरपालिका	९८६८००५५३१
८	नगेन्द्र बहादुर शाही	सदस्य	पञ्चपुरी नगरपालिका	९८६५०८२५८४
९	पूर्ण प्रसाद घिमिरे	सदस्य	पञ्चपुरी नगरपालिका	९८४४८१०८१८
१०	गोकर्ण नाथ गोगी	सदस्य	पञ्चपुरी नगरपालिका	९८५८०४४७८९
११	उद्योग वाणिज्य संघ अध्यक्ष	सदस्य	उधोग वणिज्य संघ	
१२	हिरामणि पौडेल	सदस्य	नेरेसो	९८५८०५०३०१
१३	ईलाका प्रहरी कार्यालय प्रमुख	सदस्य	ई.प्र.का.	
१४	ईलाका प्रशासन कार्यालय प्रमुख	सदस्य	ईलाका प्रशासन कार्यालय	
१५	गंगादेव पुरी	सदस्य	पञ्चपुरी नगरपालिका	९८४८२८०३३८
१६	नरेन्द्र भण्डारी	सदस्य	पञ्चपुरी नगरपालिका	९८४४८७३५४०
१७	अम्मर कार्की	सदस्य	पञ्चपुरी नगरपालिका	९८५८०५२५३४
१८	अर्जुन पौडेल	सदस्य सचिव	पञ्चपुरी नगरपालिका	९८४८२४१६०३

अनुसूची-९
नगरपालिकाको सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिति तथा कार्यदल

१. ताउले सामुदायीक विपद् ब्यबस्थापन समिति

नामथर	पद	मोबाइल न
हीरा विस्ट	संयोजक	९८६८५६५२१४
अविसरा शाही	सदस्य	
नारदा बडुवाल	सदस्य	
तर्क भण्डारी	सदस्य	
रसकला भण्डारी	सदस्य	
जनक रावल	सदस्य	
खोज तथा उद्दार कार्यदल		
नामथर	**पद**	**मोबाइल न**
चन्द्र ब भण्डारी	संयोजक	९८४१८७०७५०
भावला संज्याल	सदस्य	
प्रकाश जैशी	सदस्य	
प्राथमिक उपचार कार्यदल		
नामथर	**पद**	**मोबाइल नम्बर**
धौली ढकाल	संयोजक	
रेश्मा भण्डारी	सदस्य	
नामसरा जैसी	सदस्य	
पुर्व सुचना कार्यदल		
नामथर	**पद**	**मोबाइल नम्बर**
मीना शाही	संयोजक	९८२४६६४७
मनिशा धमाला	सदस्य	
हरिकला भण्डारी	सदस्य	

२. टाँटी(बाबीयाचौर) सामुदायीक विपद् ब्यबस्थापन समिति

नाम थर	पद	मोबाइल न
देउरुपा धमला	संयोजक	९८६८११९२३६

पुजा मन्दीर	सदस्य	
धनरुपा वि क	सदस्य	
नरबहादुर वि सि	सदस्य	९८४८०९६०२२
विस्ना वि क	सदस्य	
रविना के सी	सदस्य	
जैकला शाहि	सदस्य	
भुमा वि क	सदस्य	
खोज तथा उद्दार कार्यदल		
नाम थर	**पद**	**मोबाइल न**
पुजा मन्दीर	संयोजक	९८६८९५९५६८
सुकमा नेपाली	सदस्य	
भागरथी बी क	सदस्य	९८६०८९२४५६
जानकी रिमाल	सदस्य	९८४९३७०३४६
जैसरा नेपाली	सदस्य	९८४८६४२२४
प्राथमीक उपचार कार्यदल		
नामथर	**पद**	**मोबाइल नम्बर**
शुसिला नेपाली	संयोजक	
भद्रकला वि क	सदस्य	
सावित्रा शाहि	सदस्य	
पूर्व सूचना कार्यदल		
नाम थर	**पद**	**मोबाइल नम्बर**
केशब न्यौपाने	संयोजक	९८४८२९२७३७
जुना वि क	सदस्य	
गिता पुरी	सदस्य	

३. दोभान सामुदायीक विपद् ब्यबस्थापन समिति

नाम थर	**पद**	**मोबाइल न**
जनक सुनार	संयोजक	९८६५७५८४५६
रतन मिनार	सदस्य	
हीरा शाक्य	सदस्य	

मनसरा मिनार	सदस्य	
पुष्पा माझी	सदस्य	
प्रकाश सुनार	सदस्य	
पुस्कल सुनार	सदस्य	
खोज तथा उद्दार कार्यदल		
नाम	**पद**	**मोबाइल न**
नन्दसिह बि क	संयोजक	
अर्जुन माझी	सदस्य	
नरेन्द्र देवकोटा	सदस्य	
गोपी मिजार	सदस्य	
प्राथामिक उपचार कार्यदल		
नाम थर	**पद**	**मोबाइल न**
शुनिता सुनार	सदस्य	
लक्ष्मी मिजार	सदस्य	
गोपी मिजार	सदस्य	
पुर्व सूचना कार्यदल		
नामथर	**पद**	**मोबाइल न**
महेन्द्र मिजार	संयोजक	
हस्था माझी	सदस्य	
रेखा सुनार	सदस्य	

४. तातापानी सामुदायीक विपद् ब्यबस्थापन समिति

नामथर	पद	मोबाइल न
कविराज माझी	संयोजक	९८६८०२३८६०
कमल माझी	सदस्य	९८६८१२५२३८
धनराज माझी	सदस्य	
अमृता माझी	सदस्य	
अविराम कामी	सदस्य	
विमा सुनार	सदस्य	

लोक बहादुर बलामी	सदस्य	
खोज तथा उद्दार कार्यदल		
नाम थर	**पद**	**मोबाइल न**
हरीकला वि क	संयोजक	९८६८०९९३२१
जगत सावद	सदस्य	
पुष्पा माझी	सदस्य	
विष्णु जैसी	सदस्य	
कौशीला बलामी	सदस्य	
पूर्व सूचना कार्यदल		
नाम थर	**पद**	**मोबाइल न**
निमैला वि क	संयोजक	९८६८०९९३२१
अम्विका वि क	सदस्य	
वेला माझी	सदस्य	
प्राथमिक उपचार कार्यदल		
नाम थर	**पद**	**मोबाइल न**
अमृता वि क	संयोजक	
मिना वि क	सदस्य	
वेला माझी	सदस्य	

५. जामु सामुदायीक विपद् ब्यबस्थापन समिति

नाम थर	**पद**	**मोबाइल न**
भागिरथि कुवर	संयोजक	९८६३१५३६६४
अमर ब. वि क	सदस्य	
अम्मकला वि क	सदस्य	
धन ब. रावल	सदस्य	
भरत वि क	सदस्य	
विस्ना वि क	सदस्य	
जगत वि क	सदस्य	
खोज तथा उद्दार कार्यदल		
नाम थर	**पद**	**मोबाइल न**

पवित्रा राजी	संयोजक	
अस्मिता राजी	सदस्य	
राम ब. राजी	सदस्य	
अनिल राजी	सदस्य	
दिनेश तिरुवा	सदस्य	
पुर्व सुचना कार्यदल		
नाम थर	**पद**	**मोबाइल न**
मानसिङ वि क	संयोजक	
विन्दु राजी	सदस्य	
दिपक ब. वि क	सदस्य	
प्राथमिक उपचार कार्यदल		
नाम थर	**पद**	**मोबाइल न**
स्यानी राजी	संयोजक	९८६७९१५२५७
पुर्ण राजी	सदस्य	
अमृता राजी	सदस्य	

६. तल्लो विजु सामुदायीक विपद् ब्यबस्थापन समिति

नाम थर	**पद**	**मोबाइल न**
ओमराज थापा	संयोजक	९८६४९४७३८५
रामबहादुर नेपाली	सदस्य	९८४७२८२११२
गरीमा थापा	सदस्य	९८६८०९८५०८
कल्पना वयक	सदस्य	
खगेन्द्र वयक	सदस्य	
खोज तथा उद्दार कार्यदल		
नामथर	**पद**	**मोबाइल न**
जमुना बयक	संयोजक	९८४०६७५७५३
माया थापा	सदस्य	
कल्पना नेपाली	सदस्य	९८४५५५३२७८
पबित्रा थापा	सदस्य	९८४५५६२७६२
पुर्व सूचना दल		

नाम थर	पद	मोबाइल न
प्रशान्त वि क	संयोजक	९८४२९५८४३४
उमेश वि क	सदस्य	९८४५९२९९८७
पवित्रा रोकाय	सदस्य	९८६९७३६२२६
प्राथमिक उपाचार कार्यदल		
नाम थर	**पद**	**मोबाइल न**
ममता थापा	संयोजक	९८६८०८९७७३
धनिराम थापा	सदस्य	९८६९६५५४९४
कोकीला नेपाली	सदस्य	

७. कालाबन सामुदायीक विपद् ब्यबस्थापन समिति

नाम थर	पद	मोबाइल न
जगदिश घिमिरे	संयोजक	९८६८०७४१८५१
शोनु ठकुरी	सदस्य	
मनिषा ठकुरी	सदस्य	
सपना ठकुरी	सदस्य	९८४८२२८८३३
सुरज हमाल	सदस्य	
सावित्रा क्षेष्ठ	सदस्य	
पर्मिला ठकुरी	सदस्य	
खोज तथा उद्दार कार्यदल		
नामथर	**पद**	**मोबाइल न**
बाशुदेब कडेल	संयोजक	९८४४८१६५५५
मिन बहादुर अधिकारी	सदस्य	९८६८३४८५९४
कल्पना वि क	सदस्य	
गोमा कडेल	सदस्य	
मन्दिरा वि क	सदस्य	
प्राथमिक उपाचार कार्यदल		
नामथर	**पद**	**मोबाइल न**
गिता हमाल	संयोजक	
खगिसरा घिमिरे	सदस्य	

सपना ठकुरी	सदस्य	
पुर्व सूचना कार्यदल	**पद**	**मोबाइल न**
विनिता आर्चाय	संयोजक	
छाया लामिछाने	सदस्य	
हरिमाया अधिकारी	सदस्य	

८. रिङ्ने सामुदायीक विपद् ब्यबस्थापन समिति

नामथर	**पद**	**मोबाइल न**
अर्जुन घिमीरे	रिङ्ने	९८६८०६२८६६
निरक सिक्देल	सदस्य	
टिकाराम भण्डारी	सदस्य	९८४८२८७२४५
तुलसी खनाल	सदस्य	
जानकी सापकोटा	सदस्य	
राम बहादुर वि क	सदस्य	
देउकला बुढा	सदस्य	
खोज तथा उद्दार कार्यदल		
नाम थर	**पद**	**मोबाइल न**
रामप्रसाद पौडेल	संयोजक	९८६७२७६७२६
पदम प्रसाद पौडेल	सदस्य	
माया घिमीरे	सदस्य	
पवित्रादेवि भुषाल	सदस्य	
तुलसी भण्डारी	सदस्य	
पुबसूचना कार्यदल		
नाम थर	**पद**	**मोबाइल न**
टीकाराम भण्डारी	संयोजक	९८४८२८७२९५
भुवन सापकोटा	सदस्य	
पार्वती खनाल	सदस्य	
प्राथमिक उपचार कार्यदल		
नामथर	**पद**	**मोबाइल न**
लक्ष्मी जोसी	संयोजक	९८४८१०२३१६

रामबहादुर बि क	सदस्य	
शुनिता घिमीरे	सदस्य	

९. खुर्सानी बारी सामुदायीक विपद् ब्यबस्थापन समिति

नाम थर	पद	मोबाइल न
भिमराज सुबेदी	संयोजक	९८४८०००६११
कृष्णा सलामी	सदस्य	
मना सलामि	सदस्य	
गोमा सापकोटा	सदस्य	
पुजा सलामी	सदस्य	
डिल्लरिाम सापकोटा	सदस्य	
गगन पहराइ	सदस्य	
खोज तथा उद्दार कार्यदल		
नाम थर	**पद**	**मोबाइल न**
इन्द्रा सलामि	संयोजक	
हिमा थापा	सदस्य	
टिका सलामि	सदस्य	
अनिता मास्की	सदस्य	
पूर्वसुचना कार्यदल		
नाम थर	**पद**	**मोबाइल न**
रिता सलामि	संयोजक	
टेब बहादुर सलामि	सदस्य	
सिब बहादुर सलामी	सदस्य	
प्राथमिक उपचार कार्यदल		
नामथर	**पद**	**मोबाइल न**
डिलमाया सलामि	संयोजक	९८६८४७१४८५
लक्ष्मि थापा	सदस्य	
पुजा सलामि	सदस्य	

१०.गल्फा सामुदायीक विपद् ब्यबस्थापन समिति

नामथर	पद	मोबाइल न
लक्षमण बि क	संयोजक	९८६५६०७३४२
जनक शाही	सदस्य	
रिता राजी	सदस्य	
मिना वि क	सदस्य	
पार्वती वि क	सदस्य	
हर्क ब शाही	सदस्य	
करिश्मा वि क	सदस्य	
खोज तथा उद्दार कार्यदल		
नाम थर	**पद**	**मोबाइल न**
कमल टमाटा	संयोजक	
साबित्रा बोहार	सदस्य	
हिमा शाहि	सदस्य	
बशु भुल	सदस्य	
पूर्व सूचना कार्यदल		
नामथर	**पद**	**मोबाइल न**
अर्जुन बि क	संयोजक	९८४८२२४०२६
सुरज बि क	सदस्य	
दिपक नेपाली	सदस्य	
प्राथमिक उपचार दल		
नामथर	**पद**	**मोबाइल न**
जौमति राजी	संयोजक	९८४२२००३२४
गंगा बि क	सदस्य	
छत्र बि क	सदस्य	

११. तिखाकुना सामुदायीक विपद् ब्यबस्थापन समिति

नामथर	पद	मोबाइल न
चन्द्र राजी	संयोजक	
ठग प्रसाद पौडेल	सदस्य	

कौशीला शाही	सदस्य	९८६९८७३०७२
सावित्रा वि क	सदस्य	
गजराज देवकोटा	सदस्य	
राज ब. शाही	सदस्य	
नगेन्द्र जैशी	सदस्य	
खोज तथा उद्दार कार्यदल		
नामथर	**पद**	**मोवाइल नं.**
नगेन्द्र जैशी	संयोजक	
डम्बर शाही	सदस्य	
नवल सिङ राजी	सदस्य	
छत्र ब. शाही	सदस्य	
मान ब. शाही	सदस्य	
साबीत्रा वि क	सदस्य	
पूर्व सुचना कार्यदल		
नामथर	**पद**	**मोवाइल नं.**
मान ब. शाही	संयोजक	
कृपाराम ढकाल	सदस्य	
पहलमान राजी	सदस्य	
नवल सिङ राजी	सदस्य	
प्राथमीक उपचार कार्यदल		
नामथर	**पद**	**मोवाइल नं.**
ममता वि क	संयोजक	
अस्मिता शाही	सदस्य	
कमल ढकाल	सदस्य	

१२. राग सामुदायीक विपद् ब्यबस्थापन समिति

नाम थर	**पद**	**मोवाइल नं.**
भत बहादुर थापा मगर	संयोजक	९८६५३६७१२४
डम्मर राजी	सदस्य	
रेखा राजी	सदस्य	

चन्द्र ब नेपाली	सदस्य	
माया खराल	सदस्य	
लाल ब थापा	सदस्य	
पवन थापा	सदस्य	
खोज तथा उद्दार कार्यदल		
नाम थर	**पद**	**मोवाइल नं.**
कमला वि क	संयोजक	
गणेश कार्की	सदस्य	
दिपा राजी	सदस्य	
डम्मर राजी	सदस्य	
रमेश तिरुवा	सदस्य	
प्राथमिक उपचार कार्यदल		
नाम थर	**पद**	**मोवाइल नं.**
दुर्गा थापा मगर	संयोजक	
क्षेत्र ब थापा मगर	सदस्य	
चन्द्र ब नेपाली	सदस्य	
पूर्व सुचना कार्यदल		
नाम थर	**पद**	**मोवाइल नं.**
कमला आले	संयोजक	
गणेश कार्की	सदस्य	
दिपा राजी	सदस्य	

अनुसूची-१०

योजना अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई संश्लेषण प्रारुप

क. विपद्

क्रसं	सूचकहरू	अवधि
१. सामान्य पूर्वतयारीको लागि		
	पूर्वतयारीका सूचकहरू	
१	स्थानीय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र संचालन भएको	
२	खोज उद्धार तथा राहत सामग्रीको भण्डारण मौज्दात रहेको	
३	वडामा सामुदायिक प्रथम उद्धारकहरू तयार भएको	
४	वडामा सामुदायिक विपद् तथा जलवायु सूचना केन्द्र स्थापना भएको	
५	विपद् सम्बन्धी विवरण नगरपालिकाको वेभसाइटमा अपडेट गर्ने वेभ पोर्टल संचालन भएको	
६	प्रत्येक वडामा आपत्कालीन प्रयोजनका लागि हेलिप्याड निर्माण भएको	
७	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना वार्षिक रूपमा अद्यावधिक भएको	
२. समन्वय, खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र		
	पूर्वतयारीका सूचकहरू	
१	खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचार सामग्रीको विवरण	
२	समन्वय बैठकको निर्णय पुस्तिका	
३	वडा तहको खोज उद्धार कार्यदलहरूको विवरण	
	प्रतिकार्यका सूचकहरू	
१	खोज उद्धार कार्यको विवरण	
२	खोज उद्धार टोलीको परिचालन	
३	आकस्मिक बैठकको निर्णय पुष्तिका	
३. प्राथमिक उपचार स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्र		
	पूर्वतयारीका सूचकरू	
१	प्रत्येक वडामा तालिम प्राप्त प्राथमिक उपचारकको विवरण	
२	स्वास्थ्य संस्थामा राखिएको औषधिको बफर स्टकको अद्यावधिक विवरण	
३	स्वास्थ्य संस्थाहरूको आपत्कालीन योजना	
४	स्वास्थ्य संस्थाहरूको आपत्कालीन योजना	
	प्रतिकार्यका सूचकहरू	
१	प्राथमिक उपचार सेवा प्राप्त गरेको जनसंख्या	
२	पोषणयुक्त खानेकुरा उपलब्ध भएको जनसंख्या	
३	स्वास्थ्य क्षेत्रको पुनर्स्थापन तथा पुर्निर्माण योजना	

क्रसं	सूचकहरू	अवधि
क्रसं	सूचकहरू	अवधि
४. अस्थायी आश्रय स्थल, खाद्य तथा गैर खाद्य सामग्री र राहत व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र		
पूर्वतयारीका सूचकरू		
१	कम्तिमा १०० घर परिवारलाई पुग्ने न्यूनतम मापदण्ड अनुसारको आवश्यक गैर खाद्य सामग्रीहरूको भण्डारण गरिएको	
२	आपत्कालीन समयमा खाद्यान्न आपूर्तिको लागि सम्झौता भएको	
३	प्रत्येक वडामा अस्थायी आश्रयस्थलको लागि ठाउँको पहिचान भएको	
४	अस्थायी आश्रयस्थलको लागि भवन निर्माण भएको वा आश्रयस्थल निर्माणका समग्रीहरूको बन्दोबस्त भएको	
५	आपत्कालीन प्रयोजनका लागि यातायात संचार तथा बन्दोबस्तीका सामाग्रीहरूको व्यवस्था भएको	
प्रतिकार्यका सूचकहरू		
१	विपदबाट विस्थापित परिवारलाई अस्थायी आश्रयस्थल उपलब्ध गराएको विवरण	
२	प्रभावित परिवारलाई खाद्य तथा गैर खाद्य सामग्री उपलब्ध गराएको विवरण	
३	प्रभावित परिवारलाई राहत सामग्री उपलब्ध गराएको विवरण	
४	नगद सहायता प्राप्त गरेका परिवारको विवरण	
५. खानेपानी सरसफाई तथा स्वस्छता प्रवर्धन विषयगत क्षेत्र		
पूर्वतयारीका सूचकरू		
१	आपत्कालीन सरसफाई र स्वच्छता सम्बन्धी सामग्रीहरूको भण्डारण गरिएको	
२	पहिचान गरिएका आपत्कालीन आश्रयस्थलमा खानेपानी आपूर्तिको श्रोत र माध्यम तयार गरिएको	
३	सरसफाइ र स्वच्छता सम्बन्धी सूचना तथा सञ्चार सामग्रीहरू तयार भई प्रसारण गरिएको	
प्रतिकार्यका सूचकहरू		
१	मापदण्ड अनुसार खानेपानी उपलब्ध भएको परिवार	
२	प्रभावित समुदाय तथा आश्रयस्थलमा मापदण्ड अनुसारको सरसफाईको प्रवन्ध	
६. संरक्षण तथा शिक्षा विषयगत क्षेत्र		
पूर्वतयारीका सूचकरू		
१	शिक्षा क्षेत्रको सिकाई निरन्तरता योजना तयार भएको	
२	विद्यालय सुरक्षा सम्बन्धी व्यवस्थापन समिति र प्रअलाई अभिमुखीकरण गरिएको	
३	सबै विद्यालयमा विद्यालय विपद् व्यवस्थापन समिति र कार्यदल गठन भएको	

क्रसं	सूचकहरू	अवधि
४	विद्यालय र नगरपालिकामा नियमित कृतिम घटना तथा सिमुलेसन अभ्यास भएको	
क्रसं	**सूचकहरू**	**अवधि**
	प्रतिकार्यका सूचकहरू	
१	अस्थायी सिकाइ केन्द्रहरूको विवरण	
२	वैकल्पिक सिकाइ संचालन भएको विवरण	
३	शिक्षा क्षेत्रको पुनर्निर्माण योजना	
७. विपद् लेखाजोखा तथा सूचना व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र		
	पूर्वतयारीका सूचकरू	
१	नगरपालिकामा विपद् लेखाजोखा टोली तयार भएको	
२	क्षेत्रगत लेखाजोखा फारम तयार भएको	
३	विपद् लेखाजोखा टोलीलाई विपद् लेखाजोखा सम्बन्धी तालिम दिइएको	
४	स्थानीय आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्रको विपद् सूचना संकलन व्यवस्थापन र प्रसारण प्रक्रिया तय भएको	
	प्रतिकार्यका सूचकहरू	
१	द्रुत लेखाजोखा प्रतिवेदन (कुनै विपद् विशेष)	
२	क्षेत्रगत विस्तृत लेखाजोखा प्रतिवेदन (कुनै विपद् विशेष)	
३	स्थानीय आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्रमा विपद् सम्बन्धी विवरण अद्यावधिक भएको	
८. पुनर्स्थापन, तथा पुनर्निर्माण विषयगत क्षेत्र		
	पूर्वतयारीका सूचकरू	
१	पहिचान गरिएका आश्रयस्थलमा सडक खानेपानी सरसफाई पूर्वाधार तयार भएको	
२	प्रत्येक वडामा आपत्कालीन प्रयोजनको लागि हेलिप्याड निर्माण भएको	
३	पूर्वाधारहरू विपद् जोखिमबाट सुरक्षित बनाइएको	
	प्रतिकार्यका सूचकहरू	
१	विपदबाट क्षति भएका पूर्वाधारको मर्मत भएको	
२	जीविकोपार्जन सहायता प्राप्त गरेका परिवारको विवरण	
३	क्षेत्रगत पुनर्स्थापन तथा पुनर्निर्माण योजना	
४	पुनर्निर्माण कार्यको प्रगति विवरण	

पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अनुगमनका लागि सूचक तथा लक्ष्यहरू

ख. पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयन अवस्था र सिकाई सम्बन्धी ढाँचा

क्र.सं.	पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरु	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयनको अवस्था	असल अभ्यास तथा कमीकमजोरी	सुझाव

नोटः अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाइलाई अन्य स्थापित प्रचलनका ढाँचामा पनि अभिलेखन गर्न सकिन्छ ।

ग. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पुनरावलोकन समय तालिका

योजना पुनरावलोकन गरिने अवधि	जिम्मेवार निकाय	गर्नुपर्ने मुख्य कार्य (बैठक गर्ने,बजेट व्यवस्था आदि)	अर्को योजना पुनरावलोकन वा अद्यावधिक गर्ने बैठकको अनुमानित मिति

घ. घटना विवरण प्रतिवेदनलढाँचा

१. तयार गर्ने गाउँ/नगरपालिका:
२. प्रतिवेदन तयार गरेको मितिः
३. पेश गरेको निकायः (जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, प्रदेश सरकार, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय आदि)
४. बोधार्थः (जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, प्रदेश सरकार, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय आदि)
५. प्रतिवेदन अवधि (.....देखि.....सम्म)
६. सामान्य अवस्था (प्रभावित क्षेत्र, प्रभावित जनसङ्ख्या, क्षति भएको घर आदि)
७. पूर्वतयारी कार्यको विवरण
८. पूर्वतयारी योजना (सरकारी निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, गैरसरकारी क्षेत्रबाट प्रदान गरिने पूर्वतयारी योजना/कार्य)
९. खोज, उद्धार र राहतको विवरण (सरकारी, गैर सरकारी, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी र राष्ट्र सङ्घीय निकायहरूबाट भएको खोज, उद्धार र राहत)
१०. खोज, उद्धार र राहतको योजना (सरकारी, रेडक्रस, गैरसरकारी क्षेत्रबाट प्रदान गरीने खोज, उद्धार र राहतको योजना)
११. पूर्वतयारी तथा खोज, उद्धार र राहतमा देखिएका कमी वा कठिनाई
१२. समस्या समाधानका उपाय वा अवश्यक सहयोगको अपेक्षा

अनुसूची-११

नगरपालिकामा रहेका विपद् व्यवस्थापनका लागी मौज्दात सामग्रीहरुको विवरण

क्र.सं.	स्रोत, साधन	परिमाण	भण्डारण स्थल, स्थान
१	बेल्चा	३	पालिका
२	गैटी	८	पालिका
३	लाइफ ज्याकेट	१५	पालिका
४	रबर बोट	२	पालिका
५	क्लाईम्बिङ्ग रोप	२०० मि.	पालिका
६	Ladder with slider aluminium 20-24 fit	२	पालिका
७	Hydrolic hack capacity 5 Ton	१	पालिका
८	हाते पंजा	७ जोडी	पालिका
९	सेफ्टी हेल्मेट	७	पालिका
१०	हाते माईक	१	पालिका
११	हेड लाईट	५	पालिका
१२	हाते टर्च	२	पालिका
१३	सिट्टि	१४	पालिका
१४	सेफ्टी भेष्ट	१०	पालिका
१५	Fire rake	१	पालिका
१६	power chain saw हाते आरा	१	पालिका

अनुसूची-१२

जिल्ला विपद् ब्यवस्थापनका लागि समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि

क्र.सं.	कार्यालय/ निकाय	कार्यालय प्रमुख	सम्पर्क मोवाइल नं.	कार्यालयको फोकल ब्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	श्री खगेन्द्रप्रसाद रिजाल	९८५८००७७७७	श्री पदमलाल लामिछाने	९८५८०२३८५५
२	जिल्ला समन्वय समिति	श्री बाबुराम नेपाली	९८५८०५९२२२	श्री मेघनाथ सापकोटा	९८५८०५९२२३
३	श्री नयाँ सवुज गण नेपाली सेना	श्री रुपक थापा	९८५५०७२१७४	श्री कर्ण गुरुङ्ग	९८४८४४८१०५
४	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	श्री पदम बहादुर विष्ट	९८५८००५५५५	श्री निरज कार्की	९८५८०६६०५५
५	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल नं. ३२ गण हे.क्वा रक्तकाली, सुर्खेत	श्रीविमल डाँगी	९८५१२७२०५०	श्री करण सिंह धामी	९८५११४७७७४
६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	श्री रामलाल आर्चाय	९८५८०५२३१०	श्री गोविन्द आर्चाय	९८५८०५२३२६
७	नेपाल टेलिकम	श्री सन्तोष शर्मा	९८५११३१८५४	श्री प्रेम कुमार गिरी	९८५८०५१२११
८	श्री जल तथा मौसम विज्ञान कार्यालय कोहलपुर	श्री विनोद पराजुली	९८५११५८५८५	श्री ओम बहादुर शाही	९८४८०३८१६२
९	श्री भुकम्प मापन केन्द्र, सुर्खेत	श्री बल बहादुर तामाङ्ग	९८५६०५६५५०	श्री तिर्थराज दाहाल	९८४८०४७०७३
१०	नेपाल पत्रकार महासंघ	श्री ललित बसेल	९८४८०४८१७४		
११	राष्ट्रिय अनुसन्धान	श्री जयेन्द्र प्रसाद उपाध्याय	९८५८०६०३९५		
१२	जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र	श्री पदमलाल लामिछाने	९८५८०२३८५५	श्री नबराज बम	९८४८३०२५५३

अनुसूची-१३

बिभिन्न निकायसंग भएका दक्ष जनशक्तिको विवरण

क) नेपाल प्रहरी मातहतका कार्यालयहरुमा रहेका जनशक्तिहरु तथा विपद् प्रभावित क्षेत्र

क्र.स.	यूनिटको नाम	स्थान	उपलब्ध जनशक्ति
१	जिल्ला प्रहरी कार्यालय सुर्खेत	सुर्खेत जिल्ला सबै	२२०
२	ई.प्र.का. बाबियाचौर	पञ्चपुरीन.पा.४,५,६ र ८	२८
३	ई.प्र.का. गुटु	चौकुनेगा.पा. ६, ७ र ८	११
४	प्रहरी चौकी बड्डीचौर	बराहतालगा.पा. ५,६,८,९ र १०	७
५	प्रहरी चौकी बिजौरा	चौकुनेगा.पा. ३,४ र ५	६
६	प्रहरी चौकी विद्यापुर	पञ्चपुरीन.पा ८ र ९	६
७	प्रहरी चौकी छाप्रे	पञ्चपुरीन.पा ७	५
८	प्रहरी चौकी रानीघाट	बराहतालगा.पा. १ र २	५
९	प्रहरी चौकी सालकोट	पञ्चपुरीन.पा. १, २ र ३ तथा बराहताल गा.पा ६	६
१०	अ. प्रहरी चौकी लगाम	चौकुनेगा.पा १, २ र ३	५
११	अ. प्रहरी चौकी तरगां	बराहताल गा.पा. ३ र ४	५
१२	अ. प्रहरी चौकी तातापानी	पञ्चपुरीन.पा १० र ११	६
१३	अ. प्रहरी चौकी घाटगाउँ	चौकुनेगा.पा. ९र १०	५
१४	इलाका प्रहरी कार्यालय लेकबेशी	लेकबेशीन.पा. १,२,३,४,६,७,८,९ र १०	१६
१५	अ. प्रहरी चौकी नेटा	लेकबेशीन.पा ५	५
१६	नगर प्रहरी कार्यालय	वीरेन्द्रनगर नगरपालिका ३ देखि १०	४१
१७	इलाका प्रहरी कार्यालय बादेपिपल	सिम्तागा.पा ६ र ७	२०
१८	प्रहरी चौकी आली	सिम्तागा.पा ४, ५,८ र ९	५
१९	प्रहरी चौकी आग्रीगाउ	सिम्तागा. पा. १, २ र ३	६
२०	इलाका प्रहरी कार्यालय छिन्चु	भे.ग. न.पा १, २,३,४,५,१० र १२	१५
२१	प्रहरी चौकी रामघाट	भे. ग. ११ र १३	५
२२	प्रहरी चौकी मेहलकुना	गुर्भाकोटन.पा. ६, ७, ८,१० र ११	७
२३	प्रहरी चौकी मालारानी	गुर्भाकोट न.पा १ र २	४
२४	प्रहरी चौकी गुमी	लेकवेशी न.पा १ र २ तथा गुर्भाकोट न.पा १२,१३ र १४	४
२५	अ. प्रहरी चौकी बोटेचौर	गुर्भाकोटन.पा. ३, ४ र ५	५

२६	अ.प्रहरी चौकी जहरे	भे.ग. न.पा. ६, ७, ८ र ९	३
२७	अ. प्रहरी चौकी धारापानी	गुर्भाकोट न.पा ३	३
२८	अ. प्रहरी चौकी बबई	भे.ग. न.पा ५	७
२९	प्रहरी चौकी सुब्बाकुना	वी.न.न.पा १०, ११ र १३	१५
३०	प्रहरी चौकी बाङ्गसिमल	वी.न.न.पा १ र २	१३
३१	अ. प्रहरी बिट गोठीकाडाँ	वी.न.न.पा १३ र १४ माथिल्लो भेग र बराहताल गा.पा. ९ र १०	७
३२	इलाका प्रहरी कार्यालय अवलचिङ्ग	चिङगाडगा.पा १,५,६ र बी.न.न.पा. १५ र १६	११
३३	प्रहरी चौकी मटेला	चिङगाडगा.पा. २, ३र ४	६
३४	अ. प्रहरी बिट लाटीकोइली	वी.न.न.पा ९ र १० आधा	५
३५	अ.प्रहरी बिट सहकारी चोक	वी.न.न.पा. १२	५

ख) सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल मातहतका कार्यालयहरुमा रहेका जनशक्तिहरु

सि.नं.	युनिटको नाम	विपद् क्षेत्र	उपलब्ध जनशक्ति
१	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं ३२ गण हे.क्वा. रक्तकाली बाङ्गेसिमल, सुर्खेत।	निकासखोला, इत्रामखोला, खोर्केखोला, रानीघाट, आपखोली, खोला कटान तथा लबस्ता, गुप्तीपुर, खोलीगाउ, तिलपुर डुबान क्षेत्र।	२८५
२	सशस्त्र प्रहरी बल सुरक्षा बेस, गुमी।	छिन्चु सडक, जाजरकोट सडक र बबई र हर्रे खण्डमा पहिरो तथा सवारी दुर्घटना।	३२
३	सशस्त्र प्रहरी बल सुरक्षा बेस, गुटु।	भेरी कर्णाली नदी किनारामा भएका जामु कुईने घाटगाउँ र तरंगा बस्तीहरु	३४
४	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल प्रस्तावित तालिम शिक्षालय निर्माण स्थल सुरक्षा बेस, घुमखहरे।	भेरी कर्णाली नदी किनारामा भएका जामु कुईने घाटगाउँ र तरंगा बस्तीहरु	२८

ग) नेपाली सेना मातहतका कार्यालयहरुमा रहेका जनशक्तिहरु

सि.नं.	युनिटको नाम	विपद् क्षेत्र	उपलब्ध जनशक्ति
१	नयाँ सबुज गण, कपासे सुर्खेत	निकासखोला, इत्रामखोला, खोर्केखोला, रानीघाट, आपखोली, खोला कटान तथा लबस्ता, गुप्तीपुर, खोलीगाउ, तिलपुर डुबान क्षेत्र र भेरी कर्णाली नदी किनारामा भएका जामु कुईने घाटगाउँ र तरंगा बस्तीहरु।	
२	सुरक्षा वेस छिन्चु, सुर्खेत	छिन्चु सडक, जाजरकोट सडक र बबई र हर्रे खण्डमा पहिरो तथा सवारी दुर्घटना भेरी नदि लगायत अन्य सहायक नदीहरु।	

घ) जिल्लामा रहेको दमकल चालकको विवरण

क्र. स.	दमकल सेवा संचालन गर्ने निकाय	दमकल नं.	कार्यालय कोन.	चालक को नाम	चालकको व्यक्तिगत नं	कैफियत
१	वीरेन्द्रनगर नगरपालिका	भे १ च १३३	१०१	गोविन्द सापकोटा	९८५८०५०६०७	
२	भेरीगंगा नगरपालिका			मानबहादुर रावत	९८५८०५१०५७	कृष्ण प्रसाद पोखरेल

अनुसूची १४

निर्माण व्यवसायी संघ सुर्खेतमा आवद्ध निर्माण व्यवसायीहरुसंग रहेको हेभि उपकरणहरुको विवरण

क्र. स.	सामाग्रीह रुको नाम	उपलब्ध हुने निकाय र उपलब्ध संख्या															
		इकाई	DEOC	नेपाली सेना	नेपाल प्रहरी	सशस्त्र प्रहरीवाल	वीरेन्द्रनगर नगरपालिका	भेरीगंगा नगरपालिका	गुर्वाकोट नगरपालिका	लेकबेशी नगरपालिका	पञ्चपुरी नगरपालिका	चिङ्गाड गाँउपालिका	वराहताल गाँउपालिका	चौकुने गाँउपालिका	सिम्ता गाँउपालिका	सडक विभाग	जम्मा
१	जेसिवि	वटा	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	२	३
२	रोलर	वटा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३	भ्याकु लोडर	वटा	०	०	०	०	१	०	०	१	१	१	१	१	०	२	८
४	ट्याक्टर	वटा	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०		१
५	टिप्पर	वटा	०	०	०	०	२	१	१	०	०	०	०	२	०	२	८
६	स्काबेटर	वटा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	१
७	हेभीट्रक	वटा	०	०	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२
८	वानटन	वटा	०	०	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२
९	जिप	वटा	०	०	१०	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१२
१०	एम्वुलेन्स	वटा	०	०	०	१	०	०	२	०	१	०	०	०	०	०	४
११	दमकल	वटा	०	०	०	०	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	२
१२	Rubber boat	वटा	१	०	०	०	०	१	०	०	२	०	०	०	०	०	४
१३	मोटर साइकल	वटा	०	०	३७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३७
१४	ट्रक	वटा	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१

अनुसूची-१५

स्थानीयतहमा कार्यरत स्वास्थ्य शाखा संयोजकहरु र सह संयोजकहरुको विवरण

सि. नं	स्थानीय तहको नाम	कर्मचारीको नामथर	कर्मचारीको पद	सम्पर्क नंम्बर
१	गुर्भाकोट नगरपालिका	महेश कुमार पुरी	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८६८१६९२८२
		अनन्त खत्री	सि.अ.हे.व.	९८४८१९०६००
२	चौकुने गाउँपालिका	गगनसिं पाण्डे	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८५८०५५४७५
		डिल्लीराम घिमिरे	सि.अ.हे.व.	९८४८०६८७४७
३	चिंगाड गाउँपालिका	दिर्घबहादुर बुढा	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८४८०४००८९
		गणेश वली	हे.अ.	९८५८०५१४९६
४	पञ्चपुरी नगरपालिका	गंगादेव पुरी	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९७४२८२४७०८
		कृष्टिना सापकोटा	स्टाफनर्स	९८६८१२११९५
५	वीरेन्द्रनगर नगरपालिका	भुपेन्द्रदेव गिरी	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८४८०४१८००
		नवीन भुसाल	ज.स्वा.नि.	९८४८१६२८३९
६	बराहताल गाउँपालिका	राजु वस्नेत	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८४४८१५२९३
७	भेरीगंगा नगरपालिका	राजेशकुमार बुढा	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८४८०४८३१९
		अर्जुन चपाई	ज.स्वा.नि	९८४८२३१०१६
८	लेकबेशी नगरपालिका	रमेश गिरी	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८२४५६९१४४
		महेश गिरी	हे.अ.	९८४८०४१८७७
९	सिम्ता गाउँपालिका	वीरेन्द्र पुन	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८००५४८८५२
		संतोष बुढा	हे.अ.	९८५८०४४०५२

अनुसूची-१६
जिल्लामा संचालनमा रहेका एम्वुलेन्सहरुको सम्पर्क सूची

सि. नं.	कार्यालय वा संस्थाको नाम	एम्बुलेन्स नं.	चालकको नाम	चालकको सम्पर्क नं.	कार्यालय वा संस्था प्रमुखको नाम पद	कार्यालय वा संस्था प्रमुखको सम्पर्क नं.	एम्बुलेन्स रहने स्थान
१	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र अवलचिङ्ग, सुर्खेत	भे.१ च. २४७२	कमल वली	९८४८३९९१३०			प्रास्वाकेमा
२	बौद्ध ग्रामिण सहकारी संस्था लाटीकोईली	भे.१ च. १६३१	जग बहादुर लामा	९८०२५२३४९७	विशाल के.सी.	९८०१३५१३२३	भेरीगंगा मैनतडा ९
३	यातायात मजदुर जागरण सहकारी संस्था	भे.१ च. २४०८	दिल बहादुर नेपाली	९८१४५३२१११	कृष्ण गिरी	९८४८०७५०५०	ईत्राम गुरु चौक
४	माया नर्सिङ्ग होम प्रा.लि.सुर्खेत	भे.१.च. १४५०	प्रमोद बादी	९८०२५०८९२०	बिष्णु खड्का	९८५८०२१६३३	अस्पताल बाहिर
५	भू.पु.सैनिक कल्याणकारी समिति,सुर्खेत	भे.१ च. ७९८	तिल बहादुर बुढा	९८४८४५४४१	पदम बहादुर रखाल	९८२२४०२०६६	कार्यालयमा
६	भू.पु.सैनिक कल्याणकारी समिति,सुर्खेत		कृष्ण बहादुर सारु	९८२२४११५८६	,,	,,	,,
७	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी , सुर्खेत	भे.१च. ६०५	तस बहादुर मन्दिर	९८४८०४८२८५	राम प्रसाद आचार्य	९८५८०५२३१०	कार्यालयमा
८	देउती अस्पताल प्रा.लि. सुर्खेत	भे.१ च. १८८०	मोहन विष्ट	९७४८०७७२६६	खगेन्द्र बहादुर थापा	९८५८०५००९६	अस्पतालमा
९	म.प.क्षेत्रिय अस्पताल, सुर्खेत	बा.२झ. ३०९३	प्रेम सिं सुनार	९८४८०६३४६२	डा.डम्बर खड्का	९७४८०२५२७८	अस्पतालमा
१०	प्राथमिक	भे१ च	लक्ष्मी	९८५८०५३६०५	डा. सन्दीप	९७४८९३२३२१	कार्यालयमा

सि. नं.	कार्यालय वा संस्थाको नाम	एम्बुलेन्स नं.	चालकको नाम	चालकको सम्पर्क नं.	कार्यालय वा संस्था प्रमुखको नाम पद	कार्यालय वा संस्था प्रमुखको सम्पर्क नं.	एम्बुलेन्स रहने स्थान
	स्वास्थ्य केन्द्र सालकोट सुर्खेत	१४१२	प्रसाद कडेल		महत		
११	शिवधाम धार्मिक संस्था बाबियाचौर	भे.१ च १५९९	दिपेन्द्र शाही	९८६८०६२९४०	नवल सिंह देउवा	९८४८००५२४३	संस्थामा
१२	शसस्त्र प्रहरी रक्तकाली गण सुर्खेत					०८३४१२०१४	कार्यालयमा
१३	नेपाली सेना म.प.पूतना सुर्खेत					०८३५२१९२८	कार्यालयमा
१४	नेपाल अर्वुदरोग निवारण संस्था सुर्खेत	भे.१च ६७६	तिल बहादुर बुढा	९८४८२४५४१४	तेज कुमारी चपाई	९८५८०६३०६३	कार्यालयमा
१५	स्वास्थ्य चौकी गुठु सुर्खेत	भे.१.च. २६२४	नन्दराम कडेल	९८४८२३९०१२	नविन भुसाल	९८५८०६०२६०	कार्यालयमा
१६	साइनिङ्ग अस्पताल वीरेन्द्रनगर	भे१च २६६९	टिकाराम कामी	९८४८०३७२१०	मंगल चौधरी	०८३५२०१०५	अस्पतालमा
१७	पञ्चपुरी अस्पताल पञ्चपुरी न.पा.	भे.१ च ३३७१	हेमन्त शाही	९८४५०२५६३०	कमलकृष्ण पौडेल	०८३४१६०२९	कार्यालयमा

अनुसूची-१७

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखाहरुको सम्पर्क सूची

क्र.सं.	उपशाखा	सभापति	ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
१	विद्यापुर	मोतिप्रसाद सापकोटा	पन्चपुरी नपा–९, विद्यापुर बजार	९८६८१६९२८२
२	कुनाथरी	जयमणि अधिकारी	बराहताल गापा–५ बड्डीचौर	९८४८१९०६००
३	गढी	नगेन्द्रप्रसाद यौपाने	वीरेन्द्रनगर नपा–१४, गढी	९८५८०५५४७५
४	उत्तरंगा	बसन्तकुमार रेग्मी	वीरेन्द्रनगर नपा–३, मुलपानी	९८४८०६८७४७
५	भैरवस्थान	कृष्णप्रसाद गौतम	वीरेन्द्रनगर नपा–४ भैरवस्थान	९८४८०४००८९
६	वीरेन्द्रनगर	उत्सव प्याकुरेल	वीरेन्द्रनगर नपा–६, वीरेन्द्रनगर	९८५८०५१४९६
७	इत्राम	चुडामणि वाग्ले	वीरेन्द्रनगर नपा–७, इत्राम	९७४२८२४७०८
८	खजुरा	होमलाल भण्डारी	वीरेन्द्रनगर नपा–८, खुजरा	९८६८१२११९५
९	नेवारे	तुलसीप्रसाद भण्डारी	वीरेन्द्रनगर नपा–१२, नेवारे	९८४८०४१८००
१०	लाटीकोइली	रेशम रेग्मी	वीरेन्द्रनगर नपा–९,	९८४८१६२८३९
११	जर्बुटा	हिरालाल ढकाल	वीरेन्द्रनगर नपा–११, धुलियाविट	९८४४८१५२९३
१२	साटाखानी	ओमप्रसाद ढकाल	लेकवेशी नपा–९, पोखरा भञ्ज्याङ्ग	९८४८०४८३१९
१३	छिन्चु	नरहरी रेग्मी	भेरीगंगा नपा–१२, छिन्चु	९८४८२३१०१६
१४	लेकफर्सा	विनकला पौडेल	लेकवेशी नपा–१, लेखफर्सा	९८२४५६९१४४
१५	घुमखहरे	गोविन्दप्रसाद पौडेल	गुर्भाकोट नपा–८, भेडावारी	९८४८०४१८७७
१६	राकम	यामराज गिरी	सिम्ता गापा–६,वादेपिपल	९८००५४८८५२
१७	सालकोट	यामबहादुर विसि	पन्चपुरी नपा–३, पलैंटे	९८५८०४४०५२
१८	कल्याण	कौशिला गेलाङ्ग	लेकवेशी नपा– ७, पुल्टार	९८१५५२९३३५
१९	चिङ्गाड	हरिप्रसाद शर्मा	चिंगाड गापा–३, ठांटी	९८५८०५१७१२
२०	चौकुने	दुर्लभ भण्डारी	चौकुने गापा–८, गुटु	९८६८७४४३९९

अनुसूची-१८
सञ्चारकर्मीहरुको सम्पर्क विवरण

क्र.सं.	नाम, थर	कार्यरत संचार माध्यमको नाम	सम्पर्क मोवाइल नं.
१	गणेशञ्चन भारती	हाम्रो नयाँ नेपाल	९८५८०४८०४६
२	कलेन्द्र सेजुवाल	कान्तिपुर दैनिक	९८५८०२८१२८
३	ललित बसेल	गोरखापत्र /सुर्खेतपत्र दैनिक पत्रकार महासंघ अध्यक्ष	९८४८०४८१७४
४	नगेन्द्र उपाध्याय	नागरिक /हाम्रो अखबार	९८५८०५५५४४
५	प्रकाश अधिकारी	राष्ट्रिय समाचार समिति	९८५८०५१५६८
६	ललित बुढा	अन्नपूर्ण/ साझा विसौनी दैनिक	९८५८०५३१९६
७	दिपक बुढा	राजधानी/युगआव्हान दैनिक	९८५८०५२८१०
८	श्रीधर पौडयाल	लोकमञ्च दैनिक	९८५८०५१९४४
९	भानुभक्त खड्का	रेडियो नेपाल	९८४८०२३३१७
१०	कमल पन्त	कान्तिपुर टिभी	९८५८०२७६७५
११	सुदीप पुरी	एपी १ टिभी/देउती खबर	९८५८०३८६०४
१२	सुशील खड्का	नेपाल टेलिभिजन	९८५८०६२३५२
१३	ललित गाहा	सुनगाभा टिभी	९८५८०२७१३२
१४	मानबहादुर वली	इमेज टिभी	९८५८०५१८६७
१५	टेकराज केसी	न्यूज २४ टिभी	९८५८०६३५२१
१६	आकाशतारा बयक	अभियान/स्काई न्यूज दैनिक	९८४८१०७९३८
१७	रमेश पाण्डे	हिमालय टिभी	९८५८०९१९९३
१८	धर्मराज जिसी	रेडियो थाहा नेटवर्क	९८६६०७८८७६
१९	लक्ष्मी भण्डारी	रासस	९८४८२०३८९८
२०	पुनम विसी	काँक्रेविहार दैनिक	९८५८०५८२५४
२१	देव राना	सुर्खेतपहिचान दैनिक	९८४८००६२७७
२२	शेरबहादुर थापा	लोकान्तर	९८५८०२६०२५
२३	पूर्णबहादुर खड्का	युगआव्हान	९८४८१२०३७५
२४	विमला खड्का	खबर इरा	९८४४८२४२४२
२५	विनोद शाही	साझा विसौनी दैनिक	९८५८०५३३३८
२६	दीपेन्द्र शर्मा	रासस	९८५८०७७५९९
२७	त्रिभुवन विसी	नेपाल गाथा	९८५८०५२४६६
२८	बुद्धिसिंह ठकुरी	बुलबुले खबर	९८४८०३१२३७
२९	भानुभक्त अधिकारी	ए वान मिडिया	९८४९०३१४०२
३०	मधुवन विसी	रेडियो भेरी एफएम/जनतापोष्ट	९८५८०५०३३५
३१	दिपेन्द्र वली	जागरण एफएम	९८५८०५०००७

३२	प्रवाशकुमार शाक्य	द त्रिरत्न मिडिया	९८५९०५१११६
३३	ईश्वर अधिकारी	कर्मसञ्चार डटकम	९८४८०७८०८८
३४	लक्ष्मण सुनार	हाम्रो नयाँ नेपाल दैनीक	९८६८९३२४८२
३५	हृदय रिमाल	प्रदेश एफ एम	९८६६८८१७६६
३६	चिन्तामणी शर्मा	सिद्धदर्शन	९८५८०४०३२८
३७	धर्मराज जिसी	थाहा खबर नेटवर्क	९८६६०७८८७६
३८	मुना हमाल	गोरखा पत्र	९८६८९७९७३१
३९	दुर्गा थापा	इन्सेक	९८४८२४६४०७

अनुसूची-१९

जल तथा मौसम मापन केन्द्रहरुको सम्पर्क बिवरण

क) हावापानी केन्द्र तथा वर्षा मापन केन्द्र

क्र.सं.	केन्द्रकोप्रकार	केन्द्रको नाम	मौसम अवलोकनकर्ताको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं
१	हावापानी केन्द्र	पुश्माक्याम्प,सुर्खेत	नन्दकलीवलि	बिजौरा-७	९८६८०२७४३०
२	वर्षामापन केन्द्र	जामु,सुर्खेत	निम बहादुरराजी	विधापुर -१, सुर्खेत	९८६७२७४९३४
३	वर्षामापन केन्द्र	बड्डिचौर,सुर्खेत	दिनेशवाग्ले	कुनाथरीगा.वि.स.-४	९८४८१३८६२६
४	वर्षामापन केन्द्र	खानीखोला,सुर्खेत	मन्जुकुमारीशाहि	खानीखोला-२सुर्खेत	९७४८००७१७०
५	वर्षामापन केन्द्र	राकम,सुर्खेत	वकिलबहादुर पुन	राकम-६सुर्खेत	९८१२४९३५६४
६	हावापानी केन्द्र	मेहलकुना ,सुर्खेत	भक्ति राना	मेहलकुना-३ ,सुर्खेत	९८४८१९७४४४
७	वर्षामापन केन्द्र	कालिदमार,सुर्खेत	धन बहादुरवली	छिन्चु -२	9844810062
८	वर्षामापन केन्द्र	ईत्रामसुर्खेत	मधु सलामिमगर	ईत्राम, सुर्खेत	९८६८१६६६२२
९	सिनप्टिक केन्द्र	सिनप्टिककेन्द्र सुर्खेत			
१०	राडार केन्द्र	रातानाङ्ग्लाराडार	AWS		

ख) जल तथा मौसम मापन केन्द्र

अवलोकनकर्ताको नाम	नदी , स्थान तथा गा. वि.स	टेलिफोन नम्बर	हालको अवस्था
टार्जन बुढा	भेरी नदी समझिघाट केन्द्र, केन्द्र नं २६९.५	९८६८११९८१७	सूचारु
रमेश राझी	भेरी नदी जामु केन्द्र, कृन्द्र नं २७०	९८४४८९२५३०	सूचारु
कमल शाही	निकास खोला लाटिकोईली जलमापन केन्द्र, केन्द्र नं २६९.७	९८६५२१४०५९, ९८६४९६४४८७	सूचारु
भिम बहादुर बराल	चिङ्गाड खोला सिम्लीखेत केन्द, केन्द्र नं २७४	९८६८११६२७०	सूचारु
	ठुलो भेरी रिम्ना जाजरकोट	९८६८९०२६३४	

अनुसूचि-२०
विपद्को समयमा हेलिकप्टर बस्न सक्ने स्थानहरुको विवरण

क्रस	स्थानीय तहको नाम	वडा नं	टोल/बस्तीको नाम	अवस्थिति	
				Latitude	longitude
१	वीरेन्द्रनगर नगरपालिका		नगरपालिका नजिक	$28^0$33'34.3"	$81^0$37'38.1"
२			शिव चोक	$28^0$38'34"	$81^0$39'38"
३			कपासे	$28^0$36'78"	$81^0$37'82"
४			निमारे	$28^0$36'27.97"	$81^0$38'18.95"
५			Airport area	$28^0$35'28.89"	$81^0$38'15.05"
६			Airport area	$28^0$35'03.67"	$81^0$38'14.54"
७			Airport area	$28^0$34'57.85"	$81^0$38'15.26"
८			सानो सुर्खेत	$28^0$33'27.94"	$81^0$39'18.95"
९			धारापानी	$28^0$35'04"	$81^0$10'13"
१०			तातापानी	$28^0$40'08"	$81^0$34'24"
११			फलाटे	$28^0$35'54.83"	$81^0$34'42.68"
१२			बाङ्गेसिमल	$28^0$36'46"	$81^0$34'24.62"
१३	लेकवेशी नगरपालिका	४	दसरथपुर	$28^0$29'12.24"	$81^0$45'15.68"
१४	भेरी गंगा नगरपालिका		छिन्चु	$28^0$27'27.58"	$81^0$43'14.78"
१५			विजौरा	$28^0$49'08"	$81^0$35'15.44"
१६	चौकुने गाउँपालिका		विद्यापुर	$28^0$48'37"	$81^0$22'25"
१७	चौकुने गाउँपालिका		बावियाचौर	$28^0$47'44"	$81^0$22'46"
१८	चिङ्गाड गाउँपलिका	५	अवलचिङ्ग	$28^0$37'33"	$81^0$48'28"
१९	लेकवेशी नगरपालिका		लेकफर्सा	$28^0$28'40.45"	$81^0$38'15.26"
२०		४	दसरथपुर	$28^0$29'12.24"	$81^0$45'15.68"
२१	बराहताल गाउँपालिका	२	पाग्मा	-	-
२२		३	गाइनेकाँडा	-	-
२३		४	तरङ्गा	-	-
२४		५	बङ्किचौर चेपाङ्ग	-	-
२५		६	इखेनी	-	-
२६		७	लामखाली , नयाँवन	-	-

अनुसूची-२१

जिल्ला स्थित क्रियाशिल राजनैतिक दलहरुको सम्पर्क विवरण

क्र.सं	नाम थर	सम्पर्क नं.
1	नेकपा एमाले, अमृतकुमार वि.सी (अध्यक्ष)	9848207777
2	नेपाली काँग्रेस, जिल्ला सभापति खड्कबहादुर पोखरेल	9868038000
3	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र) जितबहादुर राना	9858050971
4	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत समाजवादी) मोहन बडुवाल	9848041606
५	जनता समाजवादी पार्टि नेपाल फत्तेबहादुर सोती मगर	9848032560
६	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी कविराम पुरी	9858080875
७	नेपाल मजदुर किसान पार्टी हरि बहादुर बोहरा	9848232116
८	राष्ट्रिय जनमोर्चा गोविन्द्र प्रसाद सुवेदी	9848025655
९	नेपाल परिवार दल मन बहादुर थापा	9843138798
१०	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी नेपाल जीवन चन्द	9863122821
११	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी समाजवादी दरिन्द्रराज शाही	9849489860
१२	सामाजिक एकता पार्टी चिरन्जीवी गैरे	9848051012
१३	राष्ट्रिय नागरिक पार्टी कमल प्रसाद पौडेल	9848076879
१४	उन्नत लोकतन्त्र पार्टी चन्द्र प्रसाद पौडेल	9848002795
१५	ने क पा माओवादी समाजवादी नरेश कामी	9848119976
१६	जनसमाजवादी पार्टी नेपाल हरि के.सी	9868072631
१७	नेपाली काँग्रेस वी.पी. उदय बहादुर बोहोरा	9868334766
१८	नेपाल दलित पार्टी रेशम बहादुर सुनार सचिव	9848340789
१९	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी माले याम बहादुर थापा सचिव	9848033893
२०	मौलिक जरो किलो पार्टी सन्देश पाण्डेय	9847720098
२१	साझा पार्टी नेपाल गणेश प्रसाद रेग्मी	9848085777
२२	नेशनलिष्ट पिपल्स पार्टी प्रेम शर्मा	9848066777

टिपोट